

Arbejds miljøklagenævnet Årsberetning 2011

Arbejds miljø-
klagenævnet

Indholdsfortegnelse

1. Forord.....	2
2. Præsentation af Arbejds miljøklagenævnet	3
3. Udvalgte emner fra klagenævnets sager.....	4
A. Partshøring	4
B. Forlængelse af påbud med frist.....	6
C. Hjemvisning	7
D. Ophævelse (annullation).....	15
E. Nævnets kompetence	21
F. Røgfri miljøer	24
G. Ombudsmandssager.....	26
4. Udvalgte afgørelser i øvrigt fra året	29
A. Psykisk arbejdsmiljø.....	29
B. Bygge – og anlæg	30
C. Muskel og skeletbesvær	32
D. Arbejdets udførelse	36
E. Støj og akustik	37
F. Personlige værnemidler	39
G. Faste arbejdssteder	41
H. Indeklima	44
I. Ventilation	46
J. Kontrolanordning på ventilationsanlæg	50
K. Maskiner og andre tekniske hjælpemidler.....	50
L. Stoffer og materialer – Krav om særlig uddannelse.....	54
M. Leverandørpåbud.....	54
N. Arbejdspladsvurdering (APV)	56
5. Fakta om Arbejds miljøklagenævnet	58
Formål og kompetence	58
Sagsbehandling og afgørelse	58
Klagefrister og opsættende virkning	58
Information om nævnet	59
Medlemmer	59
Personale.....	61
Tabel 1: Antal sager og omgørelsesprocent fordelt på sagsområde.....	62
Tabel 2: Antal oprettede sager fordelt på sagstype.....	63
Tabel 3: Antal afgørelser fordelt på afgørelsesform	63
Tabel 4: Antal afgørelser fordelt på afgørelsesform	64
Tabel 5: Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	64
Bilag - nyhedsbreve.....	65
Nyhedsbrev nr. 01/2011	65
Nyhedsbrev nr. 02/2011	70
Nyhedsbrev nr. 03/2011	76
Nyhedsbrev nr. 04/2011	81
Nyhedsbrev nr. 05/2011	85
Nyhedsbrev nr. 06/2011	90
Nyhedsbrev nr. 07/2011	95
Nyhedsbrev nr. 08/2011	105
Nyhedsbrev nr. 09/2011	112
Nyhedsbrev nr. 10/2011	122
Nyhedsbrev nr. 11/2011	127

1. Forord

Antallet af oprettede sager i 2011 steg til 471 i forhold til 376 sager i 2010, og 417 sager i 2009. Det er en stigning på 95 sager svarende til 25,3 % flere oprettede sager i 2011. Antallet af afgjorte sager steg til 445 sager i 2011 i forhold til 420 sager i 2010, svarende til en stigning på 6 %.

Omgørelsesprocenten steg til 29 % i 2011 i forhold til omgørelsesprocenten i 2010 på 27 % og 41 % i 2009.

Denne årsberetning fokuserer blandt andet på hjemvisning og ophævelse (annullation) af afgørelser, og hvad der er årsag til hjemviste og annullerede afgørelser.

Sager med afgørelse i medfør af lov om røgfri miljøer, som trådte i kraft den 15. august 2007, er faldet lidt fra 10 sager i 2008, 14 sager i 2009, 9 sager i 2010 til 8 sager i 2011. Sagerne vedrører fortsat hovedsageligt restauranter, cafeer og værtshuse, hvor der ryges, og hvor undtagelsesbestemmelsen om små værtshuse mindre end 40m² medfører uenighed om beregningen af serveringsarealets størrelse.

Der er i årsberetningen for 2011 fokuseret på klagenævnets praksis vedrørende: A) Partshøring, B) Forlængelse af påbud med frist, C) Hjemvisning, D) Ophævelse (annullation), E) Nævnets kompetence, F) Røgfri miljøer.

Desuden er i afsnit G) medtaget 2 ombudsmandsager afgjort i 2011 vedrørende 4 sager. Ombudsmanden fandt klagen over de 3 sager i 2009 forældet, da klager ikke behandles efter mere end 1 år. Sagen fra 2011 fandt Ombudsmanden ikke udsigt til at kritisere.

Af udvalgte afgørelser i øvrigt fra året kan nævnes sager vedrørende: Psykisk arbejdsmiljø, Bygge- og anlæg, Muskel – og skeletbesvær, Arbejdets udførelse, Støj – akustik, Personlige værnemidler, Faste arbejdssteder, Indeklima, Ventilation, Kontrolanordning på ventilationsanlæg, Maskiner og andre tekniske hjælpemidler, Stoffer og materialer – Krav om særlig uddannelse, Leverandørpåbud og APV.

Arbejds miljøklagenævnet har i 2011 udsendt 11 Nyhedsbreve, og udsender således et nyhedsbrev efter hvert nævnsmøde.

En brugerundersøgelse blandt Nyhedsbrevets mere end 3.600 abonnenter blev gennemført i 2011.

Nyhedsbrevene og brugerundersøgelsen blev udsendt elektronisk og kan læses på nævnets hjemmeside www.arbejds miljoeklagenævnet.dk sammen med øvrige oplysninger om nævnet.

De refererede afgørelser er sendt til Retsinformation, hvor der således er direkte elektronisk adgang til alle anonymiserede afgørelser nævnt i denne årsberetning.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid har i 2011 været 5,2 måneder, hvilket er en forbedret sagsbehandlingstid set i forhold til, at sagsbehandlingstiden var 5,6 måneder i 2009 og 6,2 måneder i 2010. Årsagen til dette fald vurderes at skyldes det store antal afsluttede sager i 2011, og en mindre stigning i antal nyoprettede sager i 2011.

København, juli 2012

Lisbet Jensen
Formand

2. Præsentation af Arbejdsmiljøklagenævnet

Folketinget vedtog i sommeren 1998 ved en ændring af arbejdsmiljøloven at oprette Arbejdsmiljøklagenævnet pr. 1. januar 1999 som klageinstans på arbejdsmiljøområdet.

Arbejdsmiljøklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i henhold til arbejdsmiljølovgivningen og lov om røgfri miljøer, herunder forvaltningsretlige spørgsmål, der knytter sig hertil.

Nævnet er en forvaltningsmyndighed, som administrativt hører under Social- og Integrationsministeriets område, men nævnet er uafhængigt og derfor ikke bundet af instrukser fra ministeren, ministeriet eller andre myndigheder om den enkelte sags behandling og afgørelse.

Afgørelser truffet af nævnet kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Nævnet består af en formand og 13 beskikkede medlemmer. De 10 beskikkede medlemmer udpeges efter indstilling fra arbejdsmarkedets parter. 3 af de beskikkede medlemmer er sagkyndige og har ingen stemmeret. De udpeges efter indstilling fra henholdsvis Justitsministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Danmarks Tekniske Universitet. Ved en lovændring pr. 1. august 2009 er det fastsat, at formanden skal være ansat i Ankestyrelsen.

Nævnet er beslutningsdygtigt, når der udover formanden er mindst tre udpeget fra arbejdsgiversiden samt mindst tre fra lønmodtagersiden til stede.

Den 1. januar 2011 blev forretningsordenen ændret med en regel om, at det af Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser skal fremgå, om der er enighed om afgørelsen, eller om det er et flertal, der har truffet afgørelsen.

Sekretariatsbetjeningen af nævnet varetages af Ankestyrelsen.

3. Udvalgte emner fra klagenævnets sager

A. Partshøring

Forvaltningslovens § 19, stk. 1, angiver partshøringspligten, som også Arbejdstilsynets afgørelser er omfattet af og lyder således:

§ 19. Kan en part i en sag ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.

Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Folketingets Ombudsmand har i beretningen fra 1999, side 728, spalte 2 sammenfattet sit syn på Arbejdstilsynets pligt til at foretage partshøring i påbudssager.

Arbejdstilsynet har pligt til at foretage partshøring:

Når der er tale om oplysninger af overskuelig og enkel karakter, kan partshøring foretages ved at virksomhedens repræsentant under Arbejdstilsynets tilsynsbesøg får mulighed for på stedet at kommentere oplysningerne.

Partshøring kan i ekstraordinære tilfælde undlades, hvis sagen har hastende karakter. Det fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 3, som lyder således:

Bestemmelsen som angivet ovenfor gælder ikke, hvis partens interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse.

Hovedreglen er derfor, at der ikke må træffes afgørelse i en sag, før der er partshørt.

Manglende partshøring er en væsentlig sagsbehandlingsfejl, som kan føre til, at afgørelsen er ugyldig.

Klageinstansen kan dog undlade at erklære afgørelsen ugyldig, hvis en undersøgelse viser, at manglende partshøring ikke har været væsentlig for den konkrete afgørelse (konkret mangel).

Klageinstansen har endvidere mulighed for, at "udbedre manglen", dvs. foretage den partshøring, som underinstansen skulle have foretaget.

Arbejds miljøklagenævnet har i 2011 behandlet to sager som indeholdt spørgsmålet om partshøring, herunder om en manglende høring var en konkret mangel.

Sagerne er refereret nedenfor:

Manglende partshøring årsag til hjemvisning af et påbud om akustikregulering

En kommune havde efter et tilsynsbesøg fået påbud om at undersøge de akustiske forhold på en af kommunens skoler. Undersøgelsen var blevet foretaget, og kommunen havde sendt resultatet i form af en rapport til Arbejdstilsynet.

På den baggrund gav Arbejdstilsynet kommunen et påbud om at forbedre de akustiske forhold i skolens undervisningslokaler og et påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til løsning af problemet.

Arbejdstilsynet havde lagt oplysningerne fra det tidligere tilsynsbesøg og rapporten om akustikforholdene til grund for afgørelsen uden at høre kommunen, inden der blev truffet en ny afgørelse med påbud om akustik og brug af arbejdsmiljørådgiver.

Flere af de lokaler, som var nævnt i akustikrapporten, var ikke beskrevet af Arbejdstilsynet i forbindelse med det oprindelige tilsyn, ligesom det ikke fremgik af beskrivelsen, hvilke materialer, der er anvendt i disse lokaler, og hvad lokalerne bruges til.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste sagen til Arbejdstilsynet, fordi Arbejdstilsynet blandt andet ikke havde foretaget partshøring.

Nævnet fandt således, at kommunen ikke kunne vide, at Arbejdstilsynet ville bruge akustikrapporten sammen med oplysningerne fra det tidligere tilsynsbesøg til at træffe en ny afgørelse. Der var derfor tale om oplysninger, som kommunen skulle parts-høres over.

Det fremgik ikke af Arbejdstilsynets beskrivelse fra det tidligere besøg, hvilke materialer der var anvendt i lokalerne, og hvad lokalerne blev brugt til.

Nævnet fandt derved, at Arbejdstilsynet ikke havde overholdt reglen om at oplyse sagen i tilstrækkeligt og nødvendigt omfang.

Påbuddet om de akustiske forhold var en forudsætning for at give et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Dette påbud faldt derfor bort (j.nr. 5900099-11 og 5900103-11).

Ophævelse af påbud om undersøgelse af ventilationsforhold

Arbejdstilsynet var på tilsyn i en virksomheds afdeling for metalkrot og så et sorteringsrum, hvor knust metalkrot føres frem med 2 transportbånd. Ved hvert transportbånd står 2 - 4 medarbejdere og frasorterer forskellige metaller, fx kobber. Det frasorterede lægges i beholdere, som tømmes ned i containere under sorteringsrummet.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der var varmt i lokalet, døre og vinduer stod åbne, og der var støv og en olielugt i rummet. Rummet havde en ventilation bestående af indblæsningsposer under loftet og udsugning i form af et panel ved operatøren i højde med transportbåndet.

Virksomheden oplyste ikke ved tilsynsbesøget, om der fandtes oplysninger om ventilationsanlæggets kapacitet m.m, men virksomheden oplyste i høringssvaret før den endelige afgørelse, at virksomheden havde oplysninger om ventilationsanlæggets kapacitet og kvalitet, og at der forefindes dokumentation for leverandørens løbende serviceeftersyn og vedligehold.

Arbejdstilsynet afgav på trods af oplysningerne i høringssvaret påbud om, at virksomheden skulle undersøge ventilationsforholdene.

Ifølge arbejdsmiljølovens § 21 kan Arbejdstilsynet forlange, at en arbejdsgiver lader foretage undersøgelser og lignende for at konstatere, om forholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige. En forudsætning for dette krav er, at Arbejdstilsynet skal kunne påvise en begrundet konkret mistanke om, at forholdene ikke er forsvarlige.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede undersøgelsespåbuddet, idet nævnet fandt, at Arbejdstilsynet ikke har sandsynliggjort en konkret mistanke, idet Arbejdstilsynet ved besøget blandt andet byggede mistanken på, at virksomheden ikke havde oplysninger om ventilationsanlæggets kapacitet m.m.

Nævnet bemærkede i den forbindelse, at partshøring blandt andet har til formål at sikre, at Arbejdstilsynets oplysninger stemmer overens med de faktiske forhold, når der skal træffes en afgørelse.

Arbejdstilsynet kan derfor ikke udelukke virksomhedens dokumentation, bare fordi virksomheden ikke af egen drift giver Arbejdstilsynet oplysningerne, og ikke af egen drift fremsender oplysningerne i forbindelse med høringssvaret, men i stedet oplyser herom og tilbyder at sende materialet.

Nævnet lagde desuden vægt på, at problemet med olielugt og støv kan skyldes andre forhold, fx de åbne vinduer og døre og ikke en arbejdsproces i rummet, og at Arbejdstilsynet derfor ikke i tilstrækkelig grad havde begrundet en mistanke om, at ventilationsanlægget ikke er tilstrækkeligt effektivt (j.nr. 5900091-11).

B. Forlængelse af påbud med frist

Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Fristen fastsættes efter en afvejning af faren ved de arbejdsmiljømæssige forhold sammenholdt med en vurdering af, hvor lang tid det med rimelighed faktisk vil tage at løse problemet.

Ved vurderingen af, om der skal gives en fristforlængelse indgår efter nævnets praksis følgende kriterier:

- dokumentation,
- hvor lang tid, løsningen af arbejdsmiljøproblemet skønnes at tage,
- alvorligheden af problemet,
- eventuelle særlige omstændigheder,
- om Arbejdstilsynet eller de ansatte har indvendinger mod en forlængelse,
- forhold, som virksomheden ikke selv er herre over.

Efter praksis kan en fristforlængelse ikke alene begrundes med f.eks. strukturændringer, økonomi eller usikkerhed i forbindelse med fusion, og hvis den fastsatte frist i forvejen har været tilstrækkelig lang til, at problemet med rimelighed må kunne løses.

Nævnet tager desuden den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning i betragtning, således at der søges fastsat ensartede frister inden for samme branche, hvis forholdene i øvrigt er ens.

Der henvises til årsberetning 2008, 2009 og 2010, som også indeholder afsnit om frist for efterkommelse af påbud og om fristforlængelse.

I 2011 har nævnet behandlet en sag, hvor et menighedsråd søgte om forlængelse af fristen for efterkommelse af et påbud om at indrette velfærdsforanstaltninger for en graver.

Sagen er refereret nedenfor:

Afslag på forlængelse af frist til efterkommelse af påbud om toilet til en graver på en kirkegård

Et menighedsråd søgte om forlængelse af efterkommelsesfristen for et påbud om at indrette velfærdsforanstaltninger for ansatte, idet menighedsrådet havde satset på et større projekt, men midlerne hertil var nu trukket tilbage.

Påbuddet drejede sig efter sin formulering om, at de eksisterende toiletter blev benyttet af offentligheden og ikke var forbeholdt graveren.

Påbuddet skulle således ikke løses på en bestemt måde, og menighedsrådet kunne derfor vælge flere løsninger og ikke nødvendigvis den løsning, der ikke kunne lade sig gøre inden for den fastsatte frist.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fandt derfor ikke, at fristen skulle forlænges (j.nr. 5900272 -10).

C. Hjemvisning

Nævnet har igen i 2011 hjemvist flere afgørelser på grund af hjemmelsmangel og manglende oplysning.

En hjemvisning betyder i praksis, at afgørelsen ophæves. Hvis Arbejdstilsynet træffer ny afgørelse, kan der klages over den nye afgørelse. Hvis en sag hjemvises, må Arbejdstilsynet derfor vurdere, om der er grundlag for en ny afgørelse.

Hjemvisningsspørgsmålet har tidligere været beskrevet i nævnets årsberetninger, sidst i 2009 og 2010, da hjemvisning af Arbejdstilsynets afgørelser er en del af årsagen til den forholdsvis høje opgørelsesprocent i 2011.

Der er derfor igen i 2011 behov for at fremhæve årsagerne til hjemvisning.

Hjemvisning vælges på grund af følgende:

Grundlaget for afgørelsen ændres

Nye oplysninger som fremkommer i og under klagesagens behandling.

Væsentlige formelle mangler

Forvaltningsretligt er hovedreglen hjemvisning.

Hvis en afgørelse indeholder en hjemmelsfejl eller anden væsentlig mangel, vil nævnet dog kunne rette op på manglen og træffe afgørelse i sagen.

Dette er tilfældet i de sager, hvor det fremgår af sagens oplysninger, at ansatte udsættes for en betydelig ulykkesrisiko eller sundhedsskadelig påvirkning, men hvor der i Arbejdstilsynets afgørelse ikke er angivet en korrekt hjemmel, men hjemlen eksisterer.

Hvis en regel kræver udøvelse af et skøn, og Arbejdstilsynet ikke har udøvet et sådant i forhold til de faktiske oplysninger, vil nævnet ikke kunne træffe afgørelse, da nævnet herved træffer afgørelse som første instans, hvorved parten fratages en klage mulighed.

Det samme er tilfældet, hvis reglen har et helt andet indhold, og hvor parten ikke har haft mulighed for at komme med indsigelser i forhold til en anden regel end oprindeligt angivet i afgørelsen.

Manglende oplysninger om faktiske forhold

Hvis en sag ikke er tilstrækkeligt oplyst i forhold til den anvendte regel og skøn, kan nævnet ikke træffe afgørelse. Det kan ofte være tilfældet i sager om tunge løft og u hensigtsmæssige arbejdsstillinger, hvis ikke sagen indeholder f.eks. vægtangivelser, beskrivelse af håndteringen og de eventuelle forværrende faktorer.

Ændringer i oplysninger som skaber usikkerhed om Arbejdstilsynets vurdering

Hvis Arbejdstilsynet ikke fra starten bevismæssigt har godtgjort de faktiske forhold på besøgstidspunktet, og der senere i sagen skabes usikkerhed om grundlaget for Arbejdstilsynets vurdering, vil nævnet ikke kunne træffe afgørelse.

Konkrete eksempler på hjemvisninger i 2011:

Hjemvisning af strakspåbud om sikring af to klippe/lokkemaskiner og op-hævelse af krav om autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Ved tilsynsbesøg på en maskinfabrik gav Arbejdstilsynet strakspåbud om at sikre to klippe/lokkemaskiner og påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at forebygge, at overtrædelsen gentager sig.

Maskinerne var ikke i drift under besøget, men de tilstedeværende fra virksomheden oplyste, at maskinen benyttes regelmæssigt i produktionen. Skærmene var ikke umiddelbart til at finde i virksomheden.

Strakspåbuddet blev givet med henvisning til reglerne om indretning af ikke - CE mærkede maskiner.

Virksomheden oplyste under klagesagen, at maskinerne var taget ud af brug, hvorfor afskærmningerne var taget af. Desuden var de to maskiner forskellige, da den ene var af ældre dato, mens den anden var af nyere dato og CE – mærket.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste strakspåbuddet, idet Arbejdstilsynet ikke havde oplyst og forholdt sig til, hvorvidt maskinerne er CE - mærkede, og hvilken betydning dette måtte have for afgørelsen.

Nævnet lagde desuden vægt på, at maskinerne ikke blev anvendt og var taget midlertidigt ud af brug ved Arbejdstilsynets besøg, og at der i sagen er usikkerhed om virksomheden brugte maskinerne uden afskærmning.

Arbejdsmiljøklagenævnet annullerede derfor påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da der ikke var truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem (j.nr. 5900183-10 og 5900185-10).

Hjemvisning af påbud om at udarbejde arbejdspladsbrugsanvisning for faremærkede stoffer og materialer

Arbejdstilsynet konstaterede ved tilsynsbesøget, at der hos virksomheden var faremærkede stoffer og materialer i form af rengøringsmidler, og det blev oplyst, at de ansatte regelmæssigt udførte arbejde med den almindelige rengøring hos virksomheden.

Virksomheden havde på en internet hjemmeside oplyst de ansatte om brugen af de faremærkede produkter, som virksomheden herved fandt tilgængelige for alle virksomhedens ansatte.

Arbejdstilsynet fandt, at der ikke var udarbejdet brugsanvisninger (arbejdspladsbrugsanvisninger), som var specielt tilpasset det konkrete arbejde.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste påbuddet, idet sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at det kunne vurderes, om der var grundlag for Arbejdstilsynets påbud.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt herved, at Arbejdstilsynet ikke havde godtgjort, at de interne retningslinjer, som virksomheden havde udarbejdet vedrørende brugen af de

faremærkede produkter på en internetside, og som var tilgængelige for alle virksomhedens butikker, ikke opfyldte kravene til arbejdspladsbrugsanvisninger.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at det ikke var oplyst, hvad det nærmere indhold af de interne retningslinjer var, om de ansatte havde adgang til retningslinjerne, og om de ansatte blev instrueret i brugen af de faremærkede produkter (j.nr. 5900280-10).

Hjemvisning af påbud om fjernelse af sundhedsskadelig forurening fra udstødningsgasser ved ind - og udkørsel til skift af dæk i hal

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at der i en virksomheds lastvognshal udskiftes og monteres dæk på større køretøjer og trailere. Hallen var ca. 32 x 33 meter og havde en loftshøjde på cirka 5 meter. Der var 6 store hejseporte i den ene ende af hallen, som var opdelt i 6 vognbaner.

I hallen var der installeret en udsugningskanal i loftet i hele hallens længde og en indblæsningskanal i loftet i hele hallens bredde. Virksomheden oplyste i høringsfasen, at den grundventilation, der er i hallen, udskifter luften 4,3 gange i timen.

Det blev oplyst, at der skiftes dæk på cirka 70 køretøjer ugentligt, svarende til 12-14 køretøjer dagligt.

Arbejdstilsynet konstaterede, at et færdigmonteret køretøj var cirka 45 sekunder om at starte dieselmotoren op og køre ud af hallen. Arbejdstilsynet vurderede, at der lugtede af udstødningsgasser under udkørslen og en rum tid herefter, og at hallens mekaniske ventilation derfor ikke effektivt fjernede udstødningsgasserne så tæt ved kilden som muligt.

Arbejdstilsynet afgav på den baggrund påbud om at sikre effektiv fjernelse af sundhedsskadelige forureninger fra udstødningsgasser i lastvognshallen samt påbud om at bruge en arbejdsmiljørådgiver.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet ikke fandt, at Arbejdstilsynet i tilstrækkelig grad har taget stilling til, om de ansatte er udsat for en sundhedsskadelig påvirkning fra forurening med udstødningsgasser.

Nævnet lagde herved vægt på oplysningerne om, at de ansatte er udsat for konstaterbar påvirkning af forurening fra udstødningsgasser i op til 6 minutter, sammenholdt med, at der i hallen er etableret en rumventilation med et luftskifte 4,3 gange i timen.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at der er tale om et lokale på mindst 1000 m² med 5 meter til loftet, og daglig ind - og udkørsel af 12-14 lastbiler fordelt over hele arbejdsdagen, og at der ikke er konstateret anden forurening end udstødningsgas ved ind - og udkørsel.

Nævnet lagde endelig vægt på Arbejdstilsynets måling, som viste, at det tager en lastvogn 45-60 sekunder at starte motoren og køre ud af hallen, samt at udstødningsgassen kunne lugtes i lokalet i 4 – 5 minutter efter ind - og udkørsel.

Nævnet fandt på grund af hjemvisningen ikke grundlag for påbuddet om brug af en arbejdsmiljørådgiver (j. nr. 5900366-11 og 5900367-11).

Hjemvisning af påbud om at sikre, at håndtering af kasser med frugt og grønt i en butik foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt

Ved et tilsynsbesøg i en købmandsbutik observerede Arbejdstilsynet arbejdet med løft af kasser med frugt og grønt og fik oplyst, at ansatte i 3 timer, 3 gange om ugen foretager løftearbejde af kasser med frugt og grønt. Kasserne vejede mindst 9 kilo.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der over 2 timer blev udført 77 løft. Det vil sige 38 løft i timen eller cirka et løft for hvert 1½ minut, og at hovedparten af løftene skete i ¾ - arms afstand, mens andre enten var i underarms afstand eller længere end i ¾ - arms afstand.

Arbejdet blev udført med løftede arme, når kasserne skulle sættes på øverste hylde, og under knæhøjde, når kasserne skulle sættes på nederste hylde eller tages nederst fra en palle.

Arbejdet foregik med asymmetri og vrid i ryggen, når kasserne blev taget fra pallen og ved afsætning på "øer".

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sikre at opfyldning af frugt og grønt foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt og påbud om at bruge en arbejdsmiljørådgiver til løsning af arbejdsmiljøproblemet.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse om opfyldning af frugt og grønt og ophævede påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke sagen tilstrækkeligt oplyst, idet det af afgørelsen ikke fremgår, hvordan vægten af de enkelte kasser fordeler sig, herunder hvor mange kasser der var på 12, 18 og 20 kilo.

Desuden fremgik det ikke af afgørelsen, hvordan de forværende faktorer hænger sammen med vægten på kasserne, fx om det er de lette eller de tunge kasser, der løftes med forværende faktorer, og om løft under knæhøjde er foretaget med foroverbøjet ryg.

Endelig manglede der i sagen oplysninger om pladsforholdene, og hvad de ansatte havde af øvrige opgaver.

På grund af hjemvisningen af påbuddet var der ikke grundlag for rådgiverpåbuddet (j. nr. 5900208-11 og 5900209-11).

Hjemvisning af afgørelse om at sikre at de akustiske forhold i et lastvognsværksted er tilfredsstillende

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at der var meget larm i et lastvognsværksted, når der fx blev brugt slagknøglere eller taget luft ud af dæk. Man kan tydeligt høre støjen, selvom man står cirka 30 meter fra støjilden, og at larmen blev i rummet efter støjildens ophør, ligesom det virkede meget larmende, selv om man stod på kontoret ved siden af værkstedet, og døren var lukket.

Værkstedets loft består af perforerede stålplader, som har en lydabsorberende effekt, og væg og gulv består udelukkende af hårdt materiale. Der var ingen absorbenter nær de enkelte arbejdspladser.

Det blev oplyst at værkstedet er 780 m², og at højden til loft er cirka 4,8 m og cirka 5,5 meter til indersiden ved kip.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sikre, at de akustiske forhold i værkstedet er tilfredsstillende.

Klageren anførte blandt andet, at det lydabsorberende materiale i hallen udgør arealmæssigt 1 gange gulvarealet, mens kravet er 0,7 gange gulvarealet for en hal over 1000 m³ med en loftshøjde på mere end 5 meter.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse om de akustiske forhold, idet et enigt Arbejds miljøklagenævn ikke fandt sagen tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse, idet det er oplyst at hele loftet i hallen er lydabsorberende, men at Arbejdstilsynet konstaterede at akustikken alligevel er dårlig.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at der i dette tilfælde ikke er foretaget måling af akustikken og henviser til Arbejdstilsynets vejledning A.1.15, afsnit 1, om akustik i arbejdsrum, hvor der er lydabsorberende materiale i rummet, men akustikken alligevel er dårlig.

Nævnet bemærkede hertil, at det kan have betydning, at lofthøjden i hallen ikke er over 5 meter i hele hallens udstrækning, men har en varierende højde på 4,8 – 5,5 meter. Kravet til absorptionsarealet kan derfor være mindre end 0,7 gange gulvarealet (j. nr. 5900183-11).

Hjemvisning af påbud på grund af usikkerhed om rette arbejdsgiver

Arbejdstilsynet konstaterede på en byggeplads, at arbejdet med oplægning af en presenning foregik på et stillads med en for stor afstand til facaden, hvor presenningen skulle monteres, hvorved der var fare for, at de beskæftigede kunne styrte ned, og at der i umiddelbar nærhed af det udførte arbejde var et vindueshul, hvor der var risiko for, at de beskæftigede kunne styrte igennem.

Arbejdstilsynet gav virksomheden, som var entreprenør på byggeriet påbud om straks at standse arbejdet med oplægning af presenning.

Virksomheden anførte, at det måtte være underentreprenøren, der skulle anses som arbejdsgiver for de to beskæftigede, der udførte opgaven med oplægningen af presenning, og at det var underentreprenøren, der havde ansvaret for instruktionen af egne ansatte.

Ifølge arbejdsmiljøloven skal arbejdsgiveren sørge for, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige og i overensstemmelse med reglerne om arbejdets udførelse og arbejdsstedets indretning.

Det fremgår desuden af arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiveren skal sørge for, at de ansatte får nødvendig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på farefri måde, og at arbejdsgiveren skal føre effektivt tilsyn med, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet ikke fandt sagen tilstrækkeligt oplyst til, at det kan vurderes, om der er grundlag for påbuddet til virksomheden som arbejdsgiver.

Nævnet lagde vægt på, at virksomheden, som entreprenør på byggeriet, havde en underentreprenør, og at underentreprenøren ifølge det oplyste betaler de ansattes løn og har den fulde ledelsesret i forhold til sine ansatte (j.nr. 5900104-11).

Hjemvisning af strakspåbud om foranstaltninger mod påvirkning af mikroorganismer ved tømning af affaldscontainere

Arbejdstilsynet fulgte arbejdet på en komprimatorvogn ved afhentninger af containere med blandt andet bio – affald uden efterfølgende højtryksrensning af containere.

Ved tømningen blev omgivelserne ofte fyldt med støv umiddelbart omkring de ansattes indåndingszone, og Arbejdstilsynet konstaterede, at der ikke blev brugt personlige værnemidler til beskyttelse af øjne og åndedræt.

Arbejdstilsynet traf afgørelse med strakspåbud om at træffe foranstaltninger mod udsættelse af biologiske agenser ved afhentningen. Arbejdstilsynet begrundede afgørelsen med, at de ansatte ved betjeningen af komprimatorvognen er udsat for sundhedsskadelige påvirkninger fra mikroorganismer.

Arbejdstilsynet havde som hjemmel for påbuddet anvendt bekendtgørelsen om stoffer og materialer og bekendtgørelsen om personlige værnemidler.

Bekendtgørelsen om stoffer og materialer omfatter ethvert arbejde med stoffer og materialer, herunder blandt andet håndtering. Ved stoffer og materialer forstås grundstoffer og deres forbindelser, og sammensætninger af to eller flere stoffer, herunder biologiske materialer.

Bekendtgørelsen om biologiske agenser og arbejdsmiljø omfatter arbejde, herunder blandt andet håndtering af biologiske agenser. Ved biologiske agenser forstås mikroorganismer, cellekulturer og endoparasitter hos mennesker, som kan fremkalde en infektionssygdom, allergi eller toksisk effekt.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste sagen til Arbejdstilsynet med henblik på fornyet behandling af spørgsmålet og lagde vægt på, at udsættelse for bakterier, svampe og andre mikroorganismer er omfattet af bekendtgørelsen om biologiske agenser og arbejdsmiljø.

Desuden lagde nævnet vægt på, at et krav efter reglerne om brug af personlige værnemidler skal være begrundet i, at arbejdet ikke kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt uden brug af personlige værnemidler (j.nr. 5900067 -11).

Hjemvisning af påbud om akustikregulering på grund af mangelfuld partshøring, angivelse af forkert regelgrundlag og krav om metode uden hjemmel

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at et pladeværksted havde dårlige akustiske forhold og vurderede, at årsagen til dette var anvendelsen af hårde materialer, som reflekterede støj fra gulv, vægge og loft. Der var opsat lydabsorberende materialer i loftet i den ene del af værkstedet. Der blev arbejdet med reparation af biler m.m. og udført støjende arbejdsprocesser.

Arbejdstilsynet afleverede en besøgsrapport, som alene indeholdt følgende oplysning: " Der er voldsom efterklang i pladeværkstedet under arbejde med værktøjer".

I den senere afgørelse med påbud med frist inddrager Arbejdstilsynet flere faktiske oplysninger, herunder hvilket materiale gulv, vægge og loft består af, og hvilke støjende arbejdsprocesser der finder sted i værkstedet.

I afgørelsen havde Arbejdstilsynet desuden henvist til en forkert bestemmelse i bekendtgørelsen om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet samt citeret en ikke eksisterende bestemmelse i en ophævet bekendtgørelse.

Arbejdstilsynets påbud var desuden formuleret således, at virksomheden skal lave akustikregulering. Det vil sige et krav om en metode, som kræver hjemmel i reglen om akustikregulering i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning. Denne regel var ikke citeret i Arbejdstilsynets afgørelse.

Arbejdstilsynet havde desuden ikke inden afgørelsen sendt en skriftlig høring til virksomheden.

Klager anførte, at oplysningerne var upræcise, at den mundtlige høring ved tilsynsbesøget ikke opfyldte kravene til høring, og at virksomheden ikke var blevet oplyst om retten til at kræve skriftlig høring.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn hjemviste sagen og lagde vægt på, at Arbejdstilsynets partshøring i sagen ikke levede op til kravene i forvaltningsloven om høring og vurderede, at den mangelfulde partshøring kan have påvirket virksomhedens mulighed for at varetage sine interesser.

Arbejds miljøklagenævnet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet dels havde henvist til en forkert bestemmelse dels givet påbud om en metode, selv om de relevante regler rummer mulighed for flere løsninger (j.nr. 5900125 -10).

Hjemvisning af påbud om håndtering af flasker og aviser ved genbrugsindsamling og annullering af krav om autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Arbejdstilsynet besigtigede arbejdet med genbrugsindsamling i et villakvarter i en kommune.

Arbejdet består i dagligt at samle flasker, aviser, blade og ikke brændbart affald fra et bestemt område med ca. 1000 husstande. Hver dag samles ca. 1,7 tons papir og ca. 2 tons ikke brændbart affald.

Flaskerne lå i poser med ca. 9 flasker, hvilket svarer til en vægt på ca. 4,5 kg, og aviser og blade var anbragt på fortovet i bundter af forskellig størrelse. Det blev oplyst, at bundterne med aviser og blade vejer ca. 8 kg.

Arbejdet foregår dels ved, at de ansatte opsamler flasker og aviser, som er placeret på fortovet, og bærer dem hen til en lastbil, dels ved, at de ansatte placerer flasker og aviser i de relevante containere eller opbevaringsbokse placeret på lastbilen.

Arbejdstilsynet vurderede, at de ansatte i forbindelse med løftet og placeringen af bundterne i boksen foretog en skævvridning i overkroppen og gav derfor påbud om, at arbejdet ikke er planlagt og udført på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde.

Et flertal af Arbejds miljøklagenævnets medlemmer hjemviste afgørelsen, idet den fysiske belastning ikke var tilstrækkeligt beskrevet i forhold til den enkelte ansattes arbejdsstilling og bevægelser ved håndtering af flasker og aviser/blade, herunder var det ikke konkret beskrevet hvilke og hvor mange forværende faktorer, som gør håndteringen sundhedsskadelig.

Arbejds miljøklagenævnet annullerede påbuddet om autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da der herefter ikke er truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Et mindretal af nævnets medlemmer vurderede sagen tilstrækkeligt oplyst, og at de ansatte udfører løft over skulderhøjde og i øvrigt udsættes for en unødigt belastning (j.nr. 5900118-10 og 5900119-10).

Hjemvisning af påbud om afskærmning af farlige, bevægelige maskindele på en maskine

Ved et tilsynsbesøg vurderede Arbejdstilsynet en virksomheds maskine, som blev brugt til pakning og læsning af juletræer.

Arbejdstilsynet vurderede, at der var umiddelbar klemningsfare ved maskinens pres-selåg, da det var muligt at nå manøvreventilen med en hånd og med den frie hånd at nå presselåget og maskinens farlige dele og gav derfor virksomheden påbud om straks at sikre mod utilsigtet berøring af farlige, bevægelige maskindele på maski-nen.

Arbejdstilsynet oplyste, at klemningsfaren ikke konkret var vurderet ved virksomhe-dens maskine, men baserede sig på en tilsvarende maskine, som Arbejdstilsynet havde efterprøvet hos en anden virksomhed, hvor det var muligt at omgå den meka-niske sikkerhedsforanstaltning, der skulle sikre, at der blev benyttet to hænder til betjening af maskinens håndtag.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn hjemviste påbuddet, da sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at der kunne træffes afgørelse, idet Arbejdstilsynet ikke havde undersøgt, om det på den konkrete maskine var muligt at aktivere håndtaget med en hånd og med den fri hånd række ind i maskinens fareområde.

Nævnet fandt, at der var risiko for, at den afprøvede maskine hos den anden virk-somhed var i stykker eller lign., og at det derfor ikke kunne udelukkes, at sikker-hedsfunktionen virkede på den konkrete maskine (j.nr. 5900202-10).

Hjemvisning af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver i forbindelse med påbud om utilfredsstillende akustik i en skolefritidsordning (SFO)

Arbejdstilsynet gav en kommune påbud om at foretage akustisk regulering i køkke-net i en SFO, og i den forbindelse også et påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver til løsning af akustikproblemet.

Arbejdstilsynet havde givet rådgiverpåbuddet med hjemmel i § 29, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, som efter sin formu-lering vedrører lokaler i daginstitutioner.

Kommunen klagede over påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver og anførte, at der er tale om skolelokaler og ikke lokaler i daginstitutioner.

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste Arbejdstilsynets påbud om brug af arbejdsmiljø-rådgiver, idet et flertal af nævnets medlemmer ikke fandt sagen tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en afgørelse.

Flertallet lagde vægt på, at den anvendte hjemmel om brug af autoriseret arbejds-miljørådgiver efter sin formulering alene omfatter lokaler i daginstitutioner.

Flertallet fandt ikke sagen tilstrækkeligt oplyst til at vurdere, om akustikforholdene hører til et af de områder, hvor der efter reglerne skal bruges autoriseret arbejds-miljørådgiver ved påbud om unødigt støj i form af utilfredsstillende akustik, idet det ikke er tilstrækkeligt oplyst, om køkkenet anvendes af ansatte som et produktionslokale, eller er en integreret del af SFO'en, hvor der også foregår andre ting, og om køkke-net ligger adskilt fra andre aktiviteter, og om andre også anvender køkkenet.

Et mindretal på 4 medlemmer af nævnets 9 stemmeberettigede medlemmer fandt sagen tilstrækkeligt oplyst, og at der er hjemmel til at træffe afgørelse om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgiver (j.nr. 5900038-11).

D. Ophævelse (annullation)

Nævnet har i 2011 ophævet (annulleret) flere afgørelser på grund af væsentlige retlige eller faktiske mangler.

Ophævelse (annullation) vælges, hvor Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at forholdene som oplyst, beskrevet og vurderet af Arbejdstilsynet er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, eller hvor afgørelsen er ugyldig på grund af væsentlige retlige eller faktiske mangler.

Et udvalg af nævnets ophævelser er refereret nedenfor:

Ophævelse af påbud om undersøgelse af temperaturen i kontorer

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbud om at undersøge temperaturen i kontorer, idet Arbejdstilsynet ikke havde oplyst om temperaturforholdene udendørs og heller ikke havde beskrevet, om der var forhold, der kunne være årsag til udvikling af varme.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på en virksomhed, hvor det blev oplyst, at der kunne være meget varmt på kontorerne i sommerperioden.

Det blev oplyst, at ansatte mente, at der var varmt om sommeren, at døre og vinduer blev åbnet, når der var varmt i kontorerne, at der var løse ventilatorer i kontorerne, og at Arbejdstilsynets tilsynsførende vurderede, at der umiddelbart var varmt ved tilsynsbesøget.

Arbejdstilsynet påbød på den baggrund virksomheden at undersøge temperaturen på virksomhedens kontorer.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle undersøge temperaturen i kontorerne, idet Arbejdstilsynet ikke havde oplyst om temperaturen udendørs, den dag Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg og heller ikke beskrev forhold, der eventuelt kunne medvirke til udvikling af varme i kontorerne, herunder fx hvordan kontorerne var bemanded og indrettet.

Nævnet vurderede, at det ikke er tilstrækkeligt til et påbud om, at virksomheden skulle måle temperaturen over en periode, at ansatte mente, at der var varmt om sommeren, at døre og vinduer blev åbnet, når der var varmt i kontorerne, at der var løse ventilatorer i kontorerne, og at Arbejdstilsynets medarbejder vurderede, at der umiddelbart var varmt ved tilsynsbesøget (j.nr. 5900136 -11).

Ophævelse af påbud om at sikre forsvarlig rengøring under borde

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbud om at sikre forsvarlig rengøring under borde, så ansatte ikke udsættes for dårligt indeklima, idet Arbejdstilsynet ikke har konstateret ophobet støv ved eller mellem de løse ledninger på gulvet under bordene. Arbejdstilsynet havde ikke dokumenteret, at de løse ledninger på gulvet betød, at der ikke blev gjort tilstrækkeligt rent, så det belastede indeklimaet.

Arbejdstilsynet havde ved et tilsynsbesøg konstateret ledninger på gulvene under borde, og beskrev, at der mange steder lå ledninger i "ormegårde" under arbejdsborde.

Arbejdstilsynet afgav på den baggrund påbud om, at virksomheden skulle sikre forsvarlig rengøring under bordene, så de ansatte ikke belastes af dårligt indeklima.

Virksomheden klagede over afgørelsen og anførte, at man ikke kunne genkende oplysningen og oplyste, at der ikke var tale om et normalt og generelt billede af forholdene.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle sikre forsvarlig rengøring under bordene, så ansatte ikke blev belastet af dårligt indeklima.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ikke har konstateret ophobet støv ved eller mellem de løse ledninger på gulvet under bordene, og at Arbejdstilsynet ikke beskrev, om de ansatte havde gener fra indeklimaet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt derfor, at Arbejdstilsynet ikke har dokumenteret, at de løse ledninger på gulvet under bordene betød, at der ikke blev gjort tilstrækkeligt rent, så det belastede indeklimaet (j.nr. 5900137 -11).

Ophævelse af påbud om at forebygge helkropsvibrationer ved truckkørsel på ujævnt terræn

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fandt det ikke tilstrækkeligt sandsynliggjort, at ansatte blev udsat for sundhedsskadelige helkropsvibrationer ved kørsel med truck, selv om terrænet var ujævnt. Arbejdstilsynet havde ikke forholdt sig til virksomhedens måleresultater, der viste, at aktionsværdierne for vibrationer ikke blev overskredet, og fordi Arbejdstilsynets konstatering af vibrationerne fra passagersædet ikke var de samme som førerens situation i førersædet, som var affjedret.

Ved et tilsynsbesøg på en virksomhed blev virksomhedens areal, hvor der foregik truckkørsel besigtiget. Arbejdstilsynet konstaterede, at der var et ujævnt køreunderlag i form af huller og forhøjninger samt niveauforskelle.

Besigtigelsen foregik ved, at den tilsynsførende kørte med på en truck i passagersædet, og oplevelsen som passager var, at ujævnheder i underlaget i stort omfang forplantede sig gennem hjul, truck og til sædet og medførte vibrationer. Det passagersæde, den tilsynsførende sad på, var i modsætning til førersædet ikke luftaffjedret.

Virksomheden har fået foretaget målinger af vibrationerne. Målingerne strakte sig over 4 dage og viste vibrationer fra 0,069 m/s² til 0,457 m/s².

Arbejdstilsynet afgav på den baggrund påbud om, at virksomheden skulle forebygge helkropsvibrationer ved truckkørsel.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fandt, at Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad havde sandsynliggjort, at de ansatte i virksomheden blev udsat for sundhedsskadelig påvirkning i form af helkropsvibrationer i forbindelse med truckkørsel, selvom køreunderlaget var ujævnt.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ikke har forholdt sig til virksomhedens måleresultater, der ifølge det oplyste viste, at aktionsværdierne for vibrationer ikke blev overskredet, og at Arbejdstilsynets konstateringer fra passagersædet ikke var dækkende for førerens situation (j.nr. 5900191-11).

Ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver - Problemet var løst tidligere ved brug af rækværk

Arbejdstilsynet konstaterede, at ansatte fra en virksomhed stod på taget af en bygning på 14 meters højde, og der var ikke opsat stillads eller rækværk.

Virksomheden fik derfor påbud om at standse arbejdet på taget, indtil der var truffet foranstaltninger mod nedstyrtning. Virksomheden fik samtidig påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå sig med at forebygge, at overtrædelsen gentager sig.

I vejledningen til påbuddet oplyste Arbejdstilsynet, at påbuddet kunne efterkommes ved, at der anvendes korrekt faldsikringsudstyr fastgjort til et ankerpunkt.

I tilbagemeldingen til Arbejdstilsynet oplyste virksomheden, at der før Arbejdstilsynets tilsynsbesøg havde været monteret rækværk, men at rækværket var blevet demonteret, da arbejdet var afsluttet med undtagelse af 15-20 meters inddækning, hvor tagmontørerne uden forudgående aftale valgte at fortsætte, selvom rækværket var blevet demonteret. Tagmontørerne havde sikkerhedsline med på taget, og alle var instrueret i brugen heraf.

I klagen anførte virksomheden, at tagmontørerne havde alle nødvendige tekniske hjælpemidler, og forholdet blev bragt i orden straks.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle bruge arbejdsmiljørådgiver, idet nævnet fandt, at virksomheden havde løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme byggeplads, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at der på byggepladsen havde været monteret rækværk før Arbejdstilsynets besøg, men at rækværket var blevet demonteret, da arbejdet var afsluttet med undtagelse af 15 – 20 meters inddækning. Desuden havde Arbejdstilsynet vejledt om, at påbuddet kunne efterkommes ved brug af det faldsikringsudstyr, som var på stedet (j.nr. 5900211-11).

Ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver - Problemet løst tidligere ved brug af faldsikringsudstyr

Arbejdstilsynet konstaterede, at ansatte fra en virksomhed arbejdede på et fladt tag i 7 meters højde, hvor der ikke var opstillet rækværksstillads. De ansatte oplyste, at bygningsmuren havde en højde på 0,5 m, og at alt arbejde uden sele foregik mere end 2 m fra kanten.

En af medarbejderne anvendte line. Virksomheden oplyste, at det nødvendige sikkerhedsudstyr var til stede på byggepladsen.

Arbejdstilsynet afgav påbud om at sikre arbejdet på taget og påbud om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå virksomheden med at forebygge, at overtrædelsen gentager sig.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle bruge arbejdsmiljørådgiver, idet 6 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt, at virksomheden havde løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Flertallet lagde vægt på, at en af virksomhedens ansatte anvendte line, og at virksomheden i øvrigt har oplyst, at det nødvendige sikkerhedsudstyr var til stede på pladsen.

Flertallet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet ikke har forholdt sig til, om det af virksomheden oplyste nødvendige sikkerhedsudstyr havde været anvendt til løsning af et identisk arbejdsmiljøproblem på stedet, og om det faldsikringsudstyr, som var til stede og faktisk blev anvendt af en af de ansatte, var en løsning, som umiddelbart kunne overføres til løsning af det konkrete arbejdsmiljøproblem.

Et mindretal på 5 af nævnets medlemmer fandt ikke, at der er grundlag for at fravige kravet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da det i forhold til påbuddets indhold og arbejdsmiljøproblemet karakter, ikke ses, at virksomheden har løst et

identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og at løsningen i øvrigt ikke alene er brug af faldsikringsudstyr (j.nr. 5900212-11).

Utilstrækkelig formuleret afgørelse med henvisning til et forkert bilag

Arbejdstilsynet har ved afgivelsen af et påbud i et brev betegnet "afgørelse" alene oplyst, at:

"Det betyder, at virksomheden påbydes: At (se bilag 1). Som følge af dette påbud får virksomheden desuden påbud om: At bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå sig med at efterkomme ovennævnte påbud (se bilag 1).

Desuden havde Arbejdstilsynet angivet et forkert bilagsnummer, idet bilaget, der beskriver påbud mod tung manuel håndtering af kasser med laks samt påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, er benævnt "bilag 3".

Arbejdstilsynets brev af 2. februar 2011 er betegnet "afgørelse", og virksomheden skal deraf kunne forstå, at virksomheden har fået et påbud om et konkret arbejdsmiljøproblem.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fandt, at afgørelsen er ugyldig, da den er uklar, idet Arbejdstilsynets brev ikke i tilstrækkelig grad har tydeliggjort et arbejdsmiljøproblem.

Nævnet lagde herved vægt på, at det ikke er tilstrækkeligt med en henvisning til et bestemt bilag, idet Arbejdstilsynets brev, der er betegnet "afgørelse" bør have et indhold, der er i overensstemmelse med det bilag, der henvises til. Desuden har Arbejdstilsynet angivet et forkert bilagsnummer (j.nr. 5900157-11).

Ophævelse af påbud vedrørende spil på kirkeorgel

Ved et tilsynsbesøg i en kirke vurderede Arbejdstilsynet arbejdsstillinger og belastninger ved organistens spil på kirkens orgel.

Det blev konstateret, at organisten under spillet sidder på samme sted på orgelbænken med benene på orglets pedaler. Samtidig betjenes orglets 3 klaviaturbakker konstant.

Arbejdsstillingen foregår både med sænkede skuldre og i underarmsafstand samt med skuldrene let løftede og i $\frac{3}{4}$ arm- til helarms afstand fra kroppen.

Orglets 3 klaviaturbakker har en afstand på 70 mm, et tangenttryk på 250 g med en tangentvandring op til 13-14 mm.

Arbejdstilsynet vurderede, at orgelspillet ikke var sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarligt og gav menighedsrådet påbud om, at betjeningen af orglet i alle led skal planlægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Menighedsrådet anførte, at påbuddet ikke er tilstrækkelig dokumenteret, og at der ikke findes autoriserede normer for, hvordan orgelspil skal foregå, ligesom der ikke er fastsat krav til instrumentets udformning/indretning.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet ikke fandt, at orgelspillet medfører en så væsentlig belastning af bevægeapparatet, at arbejdet medfører risiko for fysiske skader i nakke, skulder og arme.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at betjeningen medfører en kombination af belastninger, som samlet set i forhold til rækkeafstande, klaviaturafstand og tangenttryk ikke udgør en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko.

Arbejds miljøklagenævnet lægger herved vægt på, at der dagligt øves 2–3 timer ud over spil ved gudstjenester og andre kirkearrangementer, og at der ved arbejdet med at øve på orglet er mulighed for at holde pauser (j.nr. 5900087 - 10).

Ophævelse af krav om, at et gulv i en børnehave skulle bringes i en rengøringsmæssig forsvarlig stand

Arbejdstilsynet konstaterede ved tilsyn i en børnehave, at gulvbelægningen var gammel og slidt. Overfladen var krakeleret med huller, sprækker og fordybninger. Arbejdstilsynet kunne konstatere, at der lå støv, sand mv. i fordybninger og sprækker i gulvbelægningen.

Arbejdstilsynet vurderede, at gulvbelægningen ikke kunne rengøres effektivt på forsvarlig måde.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn ophævede påbuddet, idet nævnet ikke fandt, at Arbejdstilsynet havde dokumenteret, at gulvbelægningen i børnehaven var af en sådan beskaffenhed, at den ikke kunne rengøres på forsvarlig måde.

Nævnet lagde herved vægt på, at det ikke var dokumenteret, at den slidte gulvbelægning forringer de hygiejniske forhold i et omfang, så det udgør en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko (j.nr. 5900081-10).

Ophævelse af strakspåbud om sikring af pladesaks og brug af arbejdsmiljørådgiver

Ved et tilsynsbesøg på en maskinfabrik gav Arbejdstilsynet strakspåbud om at sikre pladesaks og påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at forebygge, at overtrædelsen gentager sig. Imidlertid beskrev Arbejdstilsynet i afgørelsen i stedet de faktiske forhold for virksomhedens to klippe/lokkemaskiner, ligesom Arbejdstilsynets begrundelse drejede sig om klippe/lokke-maskinerne.

Arbejds miljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets afgørelse vedrørende begge påbud, idet der ikke er overensstemmelse mellem påbuddets ordlyd og begrundelse, idet påbuddet drejer sig om at sikre pladesaks, mens oplysningerne beskriver de faktiske forhold, samt begrundelse for påbud om virksomhedens klippe/lokkemaskiner.

Arbejds miljøklagenævnet ophævede derfor også påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet der ikke var truffet afgørelse om overtrædelse af et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem (j.nr. 5900182-10 og 5900184-10).

Ophævelse af påbud om undersøgelse af rengøringsstandard på en skole

Arbejds miljøklagenævnet ophævede påbud om undersøgelse af rengøringsstandard på en skole, fordi Arbejdstilsynet ikke havde konstateret noget, som kunne give mistanke til et problem med rengøringen, men alene havde bygget påbuddet på ud-sagn fra ansatte og ledelse.

Ved et tilsynsbesøg på en skole blev det oplyst, at der var sket en reducere ring i rengøring. Planlægning og ledelse af rengøring foregår fra centralt hold, og skolen har derfor ingen indflydelse på bemanning eller opgavehåndtering.

Arbejdstilsynet fik oplyst, at der i forbindelse med skolens APV har været mange registreringer af, at ansatte oplever, at rengøringen ikke er tilstrækkelig.

Arbejdstilsynet gav på den baggrund påbud om, at rengøringsstandard skulle undersøges, da det var tale om større områder af skolen, hvor der ikke gennemføres en tilstrækkelig og systematisk rengøring til at sikre, at forholdene generelt er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Arbejdstilsynet ønskede ikke at foretage en undersøgelse, da oplysningerne ikke var tilstrækkelige hertil og fandt, at udsagn fra ansatte og skolens ledelse om mangelfuld rengøring gav Arbejdstilsynet grundlag for påbud om, at kommunen skulle undersøge forholdene.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede påbuddet, fordi Arbejdstilsynet ikke havde beskrevet, at Arbejdstilsynet havde konstateret noget, som kunne give mistanke om et problem med rengøringen (j.nr. 5900264 -10).

Ophævelse af påbud om forebyggelse og håndtering af psykiske eftervirkninger af traumatiske hændelser

Arbejdstilsynet havde truffet afgørelse om, at en virksomhed skulle forebygge og håndtere psykiske eftervirkninger af traumatiske hændelser, som arbejdet som lokomotivfører kan indebære.

Arbejdstilsynet anførte en række forhold, som giver anledning til eller risiko for traumatiske oplevelser og lagde vægt på, at virksomheden ikke gør nok for at mindske risikoen for påkørsel og nærved-påkørsel, og at der ikke er en fælles definition på, hvad man forstår ved en nærved-påkørsel.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet ikke fandt det sandsynliggjort, at traumatiske hændelser, som er forårsaget af arbejdet med fremføring af tog, ikke er planlagt og tilrettelagt sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Nævnet lagde vægt på, at arbejdet som lokomotivfører indebærer en risiko for traumatiske oplevelser og konkrete traumatiske hændelser i form af nærved-påkørsler og påkørsler med dødsfald til følge.

Nævnet fandt herved, at virksomheden forebygger de ansattes psykiske eftervirkninger som følge af risiko for traumatiske hændelser gennem instruktion af nyansatte, beredskabsplan, øvelser, psykologhjælp, lægeundersøgelse, kolleganetværk, retningslinjer for registrering, sikkerhedsorganisationens behandling af mulige årsager til traumatiske hændelser, og opsøgende i forhold til ansatte, der i første omgang afviser relevante tilbud.

Det forhold, at de ansatte har forskellig opfattelse af begrebet nærved-påkørsler ændrer ikke afgørelsen, idet Arbejdsmiljøklagenævnet lægger vægt på, at virksomheden anerkender, at arbejdet kan indebære traumatiske hændelser, og at der er redskaber til at håndtere disse (j.nr. 5900213-10).

Ophævelse af påbud om toilet-, spiseplads- og garderobe i en café

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at de ansatte skal gå ud af cafeen, langs cafeens facade og ind i porten (i alt 20-25 meter) for at benytte personaletoi-lettet, der er uden forrum, at der er spisepauser under arbejdet, og de ansatte spiser i cafeen, og at der kan klædes om i et rum, der kan aflåses, men er uden siddeplads. Det var oplyst, at de ansatte møder omklædt på arbejdet, men kan have brug for at skifte en T-shirt på en varm dag.

Caféen var godkendt af byggemyndighederne med toilet-, spiseplads- og garderobe-forhold for ansatte.

Ifølge reglerne om arbejdsstedets indretning kan Arbejdstilsynet ved tilsyn på virksomheder, som hører til de erhvervskategorier, hvor arbejdsprocessen ikke har en afgørende betydning for bygningens udformning, kun give påbud om de eksisterende forhold, hvis disse er uforsvarlige.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet vurderede, at forholdene for de ansatte ikke var uforsvarlige, og Arbejdstilsynet derfor ikke kunne give påbud om, at virksomheden skulle foretage ændringer, da forholdene var godkendt af byggemyndigheden (j.nr. 5900012-11).

Ophævelse af påbud om at undgå ensidigt, belastende arbejde ved overvågningskærme

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at arbejdet ved overvågningskærmene udgør et arbejdsmiljøproblem, da der hverken er tale om monotont overvågningsarbejde eller fastlåste arbejdsstillinger, da der er tale om flere arbejdsfunktioner og skiftende arbejdsstillinger, og når hovedet bøjes bagud, var der ikke tale om, at hovedet skal holdes i yderstillinger.

Arbejdstilsynet konstaterede på en virksomhed, at der i et teknikrum var opstillet 29 sort/hvid skærme og 1 stor midterskærm på endevæggen. I teknikrummet foregår almindeligt administrativt arbejde, men den primære arbejdsopgave er at udføre en række kontrol- og overvågningsopgaver, som indebærer, at de ansatte opmærksomt og koncentreret skal følge overvågningskameraerne løbende igennem hele arbejdsdagen.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at virksomheden skulle undgå ensidigt, belastende arbejde ved overvågningskærme og beskrev at overvågningen forgik, således at den ansatte drejede hovedet og nikkede op og ned. Bevægelserne foregik i nakken i små ryk og med hyppige gentagelser, og der var tale om gentagne og ensidigt belastende muskelarbejde med fastlåste små bevægelser i nakken.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet ikke fandt det sandsynliggjort, at arbejdet ved overvågningskærmene udgør et arbejdsmiljøproblem.

Nævnet lagde vægt på, at der ikke er tale om monotont overvågningsarbejde eller fastlåste arbejdsstillinger, idet det er oplyst, at der er tale om flere arbejdsfunktioner og skiftende arbejdsstillinger. Desuden indebærer arbejdet ikke en risiko for helbredsskader, når hovedet bøjes bagud, idet der ikke er tale om, at hovedet skal holdes i yderstillinger (j.nr. 5900014-11).

Ophævelse af et påbud om orden og ryddelighed i fællesområdet på en byggeplads

Arbejdstilsynet havde givet en virksomhed som arbejdsgiver påbud om straks at sikre forsvarlige adgangs- og færdselsveje i fællesområder på en byggeplads, fordi der var rod og uorden på et fællesareal, som virksomhedens ansatte skulle passere.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud, fordi Arbejdstilsynet ved afgørelsens formulering pålagde virksomheden at sikre forsvarlige adgangs- og færdselsveje i fællesområder for alle på byggepladsen, hvilket der ikke er grundlag for, hverken i reglerne eller i beskrivelsen af forholdene.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde i den forbindelse vægt på, at virksomheden havde opfattet afgørelsen således, at virksomheden skulle sikre forsvarlige adgangs- og færdselsveje i fællesområder for alle på byggepladsen (j.nr. 5900068-11).

E. Nævnets kompetence

Efter lovens § 77, stk. 1, kan Arbejdstilsynet påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Efter arbejdsmiljølovens § 81, stk. 1, kan klagenævnet behandle klager over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i henhold til loven.

Arbejdsmiljøklagenævnet har således kompetence i de sager, hvor Arbejdstilsynet træffer afgørelse efter arbejdsmiljøloven.

Arbejdstilsynet træffer også afgørelser, som ikke træffes i medfør af arbejdsmiljøloven. Sådanne forvaltningsretlige afgørelser kan ikke indbringes for Arbejdsmiljøklagenævnet.

Når Arbejdstilsynet træffer afgørelse, må det derfor vurderes, om afgørelsen er en forvaltningsafgørelse eller en afgørelse truffet efter arbejdsmiljøloven.

Hvad er en forvaltningsafgørelse:

En forvaltningsafgørelse er kendetegnet ved, at den skal være meddelt til en adresat og typisk indeholder klageadgang.

Efter forvaltningsretlig teori er der tale om en retsakt, når der bestemmes over for en borger.

En retsakt er en forvaltningsafgørelse, når det, der bestemmes overfor borgeren, er en væsentlig indgriben, og det derfor gør det meningsfuldt (dvs. muligt og rimeligt), at borgeren opnår de rettigheder, der følger af forvaltningsloven.

Hvad er en afgørelse efter arbejdsmiljøloven:

Afgørelser, der konstaterer en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Det drejer sig om afgørelser, der meddeles en virksomhed enten i form af en afgørelse eller påbud med eller uden frist.

Arbejdsmiljøklagenævnet har 2011 behandlet sager, hvor det har været vurderet, hvorvidt det, Arbejdstilsynet har meddelt en virksomhed, var en forvaltningsafgørelse eller en afgørelse efter arbejdsmiljøloven, som Arbejdsmiljøklagenævnet har kompetence til at behandle.

Sagerne er refereret nedenfor:

Et brev fra Arbejdstilsynet om mobning var ikke en afgørelse efter arbejdsmiljøloven og blev afvist af nævnet

På et møde med en virksomheds arbejdsmiljøorganisation fik Arbejdstilsynet fra arbejdsmiljørepræsentanten et notat, som drejede sig om mobning og problemer i samarbejdet i arbejdsmiljøorganisationen.

Notatet om mobning mv. blev drøftet, og virksomhedens ledelse tilkendegav, at man ville fremkomme med en skriftlig redegørelse, som et svar på notatet om mobning mv.

Arbejdstilsynet modtog efterfølgende en henvendelse fra virksomheden vedrørende Arbejdstilsynets håndtering af sagerne om det psykiske arbejdsmiljø.

Som opfølgning fremsendte Arbejdstilsynet et brev til virksomheden og skrev bl.a.:

"...Arbejdstilsynet kan herefter oplyse, at der efter Arbejdstilsynets opfattelse i det konkrete tilfælde er tale om mobning som defineret i Arbejdstilsynets vejledning om mobning og seksuel chikane. Baggrunden for denne opfattelse fremgår af vedlagte notat.

Der er imidlertid af flere årsager gået lang tid, siden de beskrevne mobbebehandlinger har fundet sted, og Arbejdstilsynet har derfor valgt ikke at træffe en afgørelse i det konkrete tilfælde.

Arbejdstilsynet ønsker derimod at vejlede om, hvorledes mobning fremover forebygges. Vejledningen er vedlagt dette brev..."

Arbejdstilsynets brev indeholdt ingen klagevejledning.

Virksomheden klagede til Arbejds miljøklagenævnet og anførte, at Arbejdstilsynets afgørelse lider af såvel en række formelle og retlige mangler samt mangler af mere materiel, indholdsmæssig karakter.

Virksomheden henviste til, at Arbejdstilsynet ikke har valgt at træffe en "afgørelse" i det konkrete tilfælde, men at det er virksomhedens opfattelse, at der er tale om en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fandt, at Arbejdstilsynets brev og notat ikke er en afgørelse efter arbejds miljøloven, og at nævnet derfor ikke kan behandle klagen.

Arbejds miljøklagenævnet vurderede, at Arbejdstilsynets brev og notat ikke var en afgørelse efter arbejds miljøloven, fordi Arbejdstilsynet ikke fastslog en overtrædelse af arbejds miljølovgivningen.

Arbejds miljøklagenævnet kunne dermed ikke behandle klagen, men henviste virksomheden til at klage til Arbejdstilsynets direktør og Beskæftigelsesministeriet (j.nr. 5900361-10).

En afgørelse fra Arbejdstilsynet om pengehåndtering var ikke en afgørelse på grund af sin formulering

Arbejdstilsynet havde i en sag om pengetransport meddelt en virksomhed et uforståeligt påbud, idet teksten lød: "Det betyder, at virksomheden påbydes: At pengehåndtering (se bilag 6). Som følge af dette påbud får virksomheden desuden påbud om: At bruge en autoriseret arbejds miljørådgiver til at bistå sig med at efterkomme ovennævnte påbud (se bilag 6)." Arbejdstilsynets brev var betegnet "Afgørelse".

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fandt, at Arbejdstilsynet ikke havde truffet afgørelse om et arbejds miljøproblem, og at Arbejdstilsynet derfor ikke havde grundlag for at give påbud om brug af autoriseret arbejds miljørådgiver, fordi påbud om autoriseret arbejds miljørådgiver forudsætter, at der er konstateret og truffet afgørelse om en overtrædelse af arbejds miljølovgivningen.

Arbejds miljøklagenævnet fandt det herved ikke tilstrækkeligt, at påbuddet fremgår af afgørelsens bilag og heller ikke, at Arbejdstilsynet berigtigede overskriften, når Arbejdstilsynets brev ikke betragtes som et påbud om et arbejds miljøproblem (j.nr. 5900375-10 og 5900376-10).

En afgørelse var efter sin formulering ikke et påbud om unødigt støj

Arbejdstilsynet havde i en sag om unødigt støj i afgørelsen skrevet, at virksomheden fik påbud om at 1) bruge autoriseret arbejds miljørådgiver til at afhjælpe unødigt støjpåvirkning i storrums kontor 2) bruge en autoriseret arbejds miljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

Arbejds miljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets afgørelse, idet et flertal på 6 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt, at Arbejdstilsynet havde givet to påbud om brug af autoriseret arbejds miljørådgiver i stedet for et påbud om et kom-

plekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem og et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Flertallet fandt, at Arbejdstilsynet med sin formulering i afgørelsen ikke har givet påbud om at afhjælpe unødigt støjpåvirkning i storrumskontor, men alene givet påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Flertallet fandt således, at der ikke var overensstemmelse mellem formuleringen i afgørelsen og de påbud, der er anført i afgørelsens bilag, og at Arbejdstilsynet derfor ikke har truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem efter reglerne om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere. Der er derfor ikke hjemmel til at afgive påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Mindretallet bestående af 5 medlemmer fandt, at Arbejdstilsynet havde givet påbud om at afhjælpe unødigt støj, og at der derfor også er givet påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver (j.nr. 5900365-10 og 5900366-10).

Klage over en "rød smiley" ligger uden for nævnets kompetence

En virksomhed havde i forbindelse med en klage over et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver bl.a. også klaget over Arbejdstilsynets registrering af virksomheden med en rød smiley.

Sagen havde i forbindelse med Arbejdstilsynets behandling af et spørgsmål om klage over Arbejdstilsynets myndighedsudøvelse været sendt til Beskæftigelsesministeriet, som havde truffet afgørelse om, at klagen skulle have været sendt til behandling i Arbejds miljøklagenævnet, da klagen vedrører afgørelser efter arbejdsmiljøloven.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt, at virksomheden skal bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet, som var givet i forbindelse med et påbud om mekanisk ventilation til fjernelse af en forurenende arbejdsproces.

Vedrørende den røde smiley bemærkede Arbejds miljøklagenævnet, at en forvaltningsmyndigheds beslutning om at offentliggøre en afgørelse eller et kontrolresultat på internettet eller på anden måde, således at der fremgår oplysninger om fysiske eller juridiske personers overtrædelse af lovgivningen, ikke er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Nævnet kan derfor ikke behandle spørgsmålet om den røde smiley.

Nævnet bemærkede i den forbindelse, at registrerede efter reglerne i persondataloven, over for den dataansvarlige kan gøre indsigelser mod, at oplysninger om vedkommende gøres til genstand for behandling.

Den dataansvarlige er forpligtet til at tage stilling til, om indsigelsen er berettiget, og myndighedens beslutning om, hvorvidt en indsigelse skal imødekommes eller afvises, er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Myndigheden skal derfor overholde forvaltningslovens regler om begrundelse, klagevejledning m.v. (j.nr. 5900081-11).

F. Røgfri miljøer

Lov om røgfri miljøer, også kaldet rygeloven, blev vedtaget i 2007 og trådte i kraft 15. august 2007.

Hovedreglen i loven er, at rygning ikke er tilladt på følgende steder:

- Alle offentlige og private arbejdspladser,
- institutioner og skoler for børn og unge, på øvrige uddannelsesinstitutioner,
- indendørs lokaliteter, hvortil offentligheden har adgang (det offentlige rum),
- i kollektive transportmidler og taxaer, og
- serveringssteder.

Loven nævner en række undtagelser fra dette rygeforbud, nemlig:

- Arbejdspladser, uddannelsesinstitutioner, serveringssteder og indendørs hvor offentligheden har adgang. Disse steder er der mulighed for at indrette rygekabiner og rygerum.
- Lokaler, som alene er arbejdsplads for en person. Disse steder kan en virksomhed beslutte, at den pågældende selv må ryge, hvis andre ikke udsættes for røgen.
- Små værtshuse med et serveringsareal på under 40 m².
- Væresteder for socialt udsatte.
- Boliger eller værelser for beboere på plejehjem og lignende.

Arbejds miljøklagenævnet har i 2011 behandlet 8 sager om lov om røgfri miljøer.

Udvalgte principielle sager og sager af almen interesse i øvrigt er refereret nedenfor:

Forbud mod at ryge indendørs i fællesarealerne i to bosteder knyttet til en institution for unge mellem 16 og 25 år

Ved et tilsynsbesøg på 2 forskellige adresser (bosteder) knyttet til en institution for unge mellem 16 og 25 år konstaterede Arbejdstilsynet, at der blev røget indendørs i alle rum, herunder på fællesarealerne. Institutionen er en arbejdsplads med ansatte, og institutionen er derfor omfattet af rygelovens regler.

Arbejdstilsynet gav institutionen to påbud om straks at sikre, at der ikke ryges indendørs i de to bosteder knyttet til institutionen.

Efter rygeloven er det ikke tilladt at ryge indendørs på arbejdspladser, institutioner, skoler m.v.

På døgninstitutioner og lignende, der fortrinsvis har optaget unge i 15 – 16 års alderen og derover, og som fungerer som bolig for de unge, kan institutionen beslutte, at det er tilladt, at de unge ryger i rygerum og på deres egne værelser.

På særlige arbejdspladser med beboere i døgninstitutioner, botilbud og lignende kan den enkelte beboer beslutte, om der må ryges i den pågældendes private hjem.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, idet der ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg blev røget i fællesarealerne.

Arbejds miljøklagenævnet bemærkede, at den enkelte beboer kan beslutte, at der må ryges i det værelse eller den bolig, der tjener som pågældendes private hjem. Desuden kan institutionen beslutte, at de unge må ryge i et rygerum (j.nr. 5900146-10 og 5900166-10).

Forbud mod at ryge indendørs på arbejdspladserne på en gård, herunder i malkerum, værksted og i stalde

Arbejdstilsynet besøgte en gård med 13 ansatte og konstaterede, at der under Arbejdstilsynets rundgang med gårdejeren blev røget indendørs i blandt andet malkerum, værksted og stalde.

Gårdejeren oplyste, at virksomheden havde en skriftlig rygepolitik, som omfattede de fælles boliger, som de ansatte bor i samt lukkede rum på arbejdspladsen.

Gårdejeren anførte i klagen, at staldene er åbne stalde med en tagkonstruktion, som kan løftes, så der er en åbning på hver side af staldens længde. Langs siderne er der klimagardiner, der kan rulles ned, så der er 1½ meter åbent til det fri.

Gårdejereren påpegede, at der udover de nævnte klimagardiner, der kun blev lukket ved hård frost, slagregn eller snestorm, var en 2 meter bred åbning i staldenes kip, og at staldene i forhold til anden lovgivning blev betegnet som "åbne stalde".

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at der ikke må ryges på indendørs arbejdspladser, allerede fordi Arbejdstilsynet konstaterede, at der blev røget i malkerum og værksted. Nævnet fandt i øvrigt, at gårdens åbne stalde er indendørs arbejdspladser, som er omfattet af rygeforbuddet.

Således fandt et flertal på 6 ud af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer, at virksomhedens åbne stalde er indendørs arbejdspladser, idet der med indendørs arbejdspladser menes lokaler, der er omgivet af tag og vægge på alle sider, uanset om disse er permanente eller ikke.

Et mindretal på 5 medlemmer fandt det ikke tilstrækkeligt oplyst, om staldene er åbne eller lukkede rum, og om der derfor ikke er tale om rygning indendørs, når der ryges i stalden (j.nr. 5900223-10).

G. Ombudsmandssager

Folketingets Ombudsmand afsluttede i 2011 2 klager vedrørende 4 af nævnets sager, hvori Arbejdsmiljøklagenævnet optrådte som hovedmyndighed.

Ifølge § 13, stk. 3, lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand skal en klage være indgivet inden et år efter, at forholdet er begået.

Ifølge § 16, stk. 2, lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand afgør Ombudsmanden om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Hvis en klage ikke giver ombudsmanden anledning til kritik, henstilling m.v., kan sagen afsluttes, uden at ombudsmanden forinden forelægger klagen til udtalelse for vedkommende myndighed

Ombudsmandssagerne er refereret nedenfor:

Hjemvisning af krav om straks at bruge af høreværn ved støjbelastning over 80 dB (A)

Arbejdstilsynet konstaterede ved tilsynsbesøg i en produktionsvirksomheds tre afdelinger, at der var problemer med et højt støjniveau.

Den tilsynsførende fandt, at der i alle tre afdelinger blev udført arbejde, som er høreskadelig for de ansatte, idet støjbelastninger over 80 dB (A) kan give blivende høreskader.

Arbejdstilsynet gav derfor virksomheden tre strakspåbud om, at de ansatte skal anvende høreværn i hver af de tre afdelinger.

Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse den 28. oktober 2009 og hjemviste de tre strakspåbud, idet nævnet fandt, at der i afgørelserne manglede angivelse af de konkrete forhold i de tre afdelinger, der bevirker, at de ansatte er udsat for en høreskadelig påvirkning.

Nævnet fandt således ikke, at der med hjemmel i bekendtgørelse om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet kan stilles krav om, at de ansatte skal anvende høreværn ved en støjbelastning på under 85 dB (A). Der er i disse regler alene krav om, at der skal ske udlevering af tilpasset høreværn ved et støjniveau mellem 80 dB (A) og op til 85 dB (A)

En klager sendte på vegne af en faglig organisation den 1. marts 2011 en klage over afgørelsen til Ombudsmanden.

Ombudsmanden meddelte klageren, at Ombudsmanden ikke mulighed for at foretage noget i sagen, da en klage til ombudsmanden skal være indgivet inden et år efter, at forholdet er begået.

Da Arbejds miljøklagenævnets afgørelse er fra 28. oktober 2009, er klagen forældet i forhold til ombudsmandsloven.

Ombudsmanden bemærkede, at svaret blev sendt i et brev med posten, fordi klageren ikke har brugt digital signatur.

Kommunikation pr. e-mail er kun tilstrækkelig sikker, hvis man bruger digital signatur med kryptering. Det forhindrer nemlig, at uvedkommende kan få kendskab til hvem der skriver til ombudsmanden, og til eventuelle fortrolige oplysninger i e-mailen. Hvis en person ikke har brugt digital signatur i sin email, vil ombudsmanden derfor svare i et brev med posten.

Ombudsmanden henviste klageren til, at oprette en digital signatur (j.nr. 5900113-09, 5900114-09 og 5900115-09)

Etablering af rumventilation for spredt forurening på et autoværksted

Arbejdstilsynet havde konstateret, at det på et autoværkstedet var spredt forurening i form af ind- og udkørsel af biler, prøvestart af motorer med procesudsugning, og anvendelse af diverse faremærkede og sundhedsskadelige sprayprodukter.

Arbejdstilsynet havde vurderet, at der er risiko for sundhedsskadelig påvirkning af operatøren under udførelse af arbejdet, og at der i perioder opstår en sundhedsskadelig og generende luftforurening, der ikke kan fjernes effektivt på udviklingsstedet ved procesventilation alene.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skal sikre effektiv rumventilation i værkstedet og påbud om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Virksomheden klagede til Ombudsmanden over Arbejds miljøklagenævnets afgørelse, idet virksomheden var utilfreds med myndighedernes påbud om, at virksomheden skal installere rumventilation i virksomhedens autoværksted.

Virksomheden fandt, at det er forskelsbehandling og konkurrenceforvridende, fordi reglerne om påbud ikke gælder alle i auto-branchen.

Ombudsmanden meddelte klageren, at Ombudsmanden har gennemgået klagen med bilag, og besluttet ikke at undersøge sagen yderligere.

Det skyldes, at Ombudsmanden ikke mener, at der er udsigt til, at resultatet af myndighedernes afgørelse kan kritiseres.

Ombudsmanden lagde vægt på, at Arbejdstilsynet traf afgørelse om et påbud om, at virksomheden skulle etablere rumventilation i virksomhedens autoværksted.

Virksomheden klagede til Arbejdstilsynet over denne afgørelse og begrundede klagen med, at et sådant påbud var konkurrenceforvridende, idet påbud om at etablere ventilation ikke gælder alle autoværksteder.

Arbejdstilsynet fastholdt sin afgørelse og oversendte klagen til Arbejds milj øklage-
nævnet.

Arbejdstilsynet udtalte i den forbindelse, at Arbejdstilsynet reagerede med et påbud,
hvis der blev konstateret væsentlige arbejdsmiljøproblemer.

Tilsynet udtalte også at reglerne var ens, uanset hvilken type virksomhed eller vær-
sted der var tale om. Om der kræves rumventilation, afhænger derimod af hvordan
forholdene er på det enkelte værksted, og af hvad Arbejdstilsynet konkret kan kon-
statere ved tilsynsbesøget. Derfor var det ikke alle autoværksteder, som fik påbud
om en rumventilation

Arbejds milj øklagenævnet traf afgørelse om at fastholde Arbejdstilsynets afgørelse.

Arbejds milj øklagenævnet lagde i sin afgørelse vægt på at der på autoværksteder
forekom spredt luftforurening f.eks. i form af udstødningsgasser, rens væsker, ben-
zindampe og lign. Nævnet udtalte, at et påbud afhang af om virksomhedens arbejds-
processer udviklede luftforurening, og om der skete en tilstrækkelig nedsætning af
forureningen.

Ombudsmandens bemærkninger:

Virksomheden mener, at myndighedernes påbud om, at du skal installere rumventila-
tion i dit autoværksted, er et udtryk for forskelsbehandling, og at det er konkurrence-
forvridende, fordi reglerne om påbud ikke gælder alle i auto-branchen. Reglerne for
påbud er dog ens, men en afgørelse om påbud afhænger af en række konkrete for-
hold som myndighederne lægger vægt på.

Arbejdstilsynet og Arbejds milj øklagenævnet har i deres afgørelser redegjort for at et
påbud om ventilation afhænger af konkrete forhold på stedet.

Afgørelsen af sagen er truffet ud fra blandt andet fagkyndige vurderinger.

Ifølge reglerne for ombudsmandens arbejde kan ombudsmanden kun i begrænset
omfang tage stilling til afgørelser, der helt eller delvis bygger på en særlig fagkyndig
viden — der kan f.eks. være tale om lægefaglig eller ingeniørmæssig viden.

Det skyldes, at ombudsmanden ikke har den fagkundskab som er nødvendig for at
kontrollere om myndighedernes fagkyndige vurderinger er rigtige.

Ombudsmanden mente derfor ikke, der er udsigt til at kritisere resultatet af Arbejds-
tilsynets og Arbejds milj øklagenævnets afgørelser. Derfor besluttede ombudsmanden
ikke at gennemføre en egentlig undersøgelse i sagen (j.nr. 59000209-10).

4. Udvalgte afgørelser i øvrigt fra året

Dette afsnit indeholder udvalgte afgørelser om: A) Psykisk arbejdsmiljø, B) Bygge- og anlæg, C) Muskel – og skeletbesvær D) Arbejdets udførelse, E) Støj - akustik F) Personlige værnemidler G. Faste arbejdssteder H) Indeklima, I) Ventilation, J Kontrolanordning på ventilationsanlæg K) Maskiner og andre tekniske hjælpemidler, L) Stoffer og materialer – Krav om særlig uddannelse, M) Leverandørpåbud, N) Arbejdspladsvurdering (APV).

A. Psykisk arbejdsmiljø

Sager om psykisk arbejdsmiljø omfatter følgende seks risikofaktorer i det psykiske arbejdsmiljø: 1) Stor arbejdsmængde og tidspres 2) Vold og trusler 3) Følelsesmæssige krav 4) Mobning og seksuel chikane 5) Skifteholdsarbejde og arbejde på for-skudte arbejdstider og 6) Traumatiske hændelser.

I årsberetning 2010 omtaltes sager om

1. Risiko for vold, trusler og traumatiske hændelser
2. Mobning
3. Stor arbejdsmængde og tidspres
4. Undersøgelse af psykisk arbejdsmiljø

Sager om psykisk arbejdsmiljø kan indeholde en eller flere af de nævnte risikofaktorer og lader sig vanskeligt gruppere i forhold hertil.

Dette afsnit indeholder en udvalgt afgørelse om psykisk arbejdsmiljø, som hovedsagelig omfatter følelsesmæssige krav på grund af voldsomme episoder og risiko for vold.

Lovgrundlaget for afgørelser om psykisk arbejdsmiljø er arbejdsmiljølovens § 38, samt § 4, og § 7, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

Sagen behandlet i 2011 om psykisk arbejdsmiljø ved påvirkning af høje følelsesmæssige krav er refereret nedenfor:

Krav om forebyggelse af ansattes påvirkning af høje følelsesmæssige krav i et fængsel

Arbejdstilsynet gennemførte tilsyn i et fængsel og konstaterede, at de ansatte fængselsbetjente var udsat for høje følelsesmæssige krav på grund af voldsomme episoder og risiko for vold.

Ved en kortlægning af psykisk arbejdsmiljø havde 36, 4 % af fængslets medarbejdere angivet, at de oplever trusler om vold, mens 9,8 % angiver, at de oplever fysisk vold. Der havde desuden i alt været 17-18 voldelige episoder indenfor de sidste par måneder.

Desuden oplevede fængselsbetjentene dagligt, at det ikke er muligt at nå de pålagte opgaver på grund af uforudsete episoder, som for eksempel vold.

Desuden tilbydes de ansatte ikke supervision, hverken i form af kollegial supervision eller supervision med en ekstern supervisor, ligesom de ansatte ikke inddrages i arbejdet med risikovurdering af de enkelte indsatte.

Det har været foreslået, at betjentene kunne blive undervist i at håndtere psykisk ustabile indsatte, men dette er ikke blevet realiseret, ligesom der er utryghed, uforudsigelighed og manglende tillid mellem de ansatte.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud om at forebygge høje følelsesmæssige krav på afdelingen i fængslet, idet nævnet vurderede, at forholdene ved afdelingen i fængslet ikke er planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt med hensyn til forebyggelse af høje følelsesmæssige krav.

Nævnet lagde vægt på, at de ansatte i fængslets afdeling er utrygge, at det er belastende at have med indsatte at gøre, der reagerer og handler uforudsigeligt for de ansatte og spiller de ansatte ud mod hinanden, samt at dette psykiske pres til dels kan forebygges.

Nævnet lagde desuden vægt på, at tilliden mellem de ansatte er lav, og at der findes redskaber til fx at styrke den enkeltes ressourcer, når den ansatte skal håndtere de faglige udfordringer, som arbejdet med indsatte i afdelingen indebærer, og hvor den ansatte er afhængig af hjælp fra andre kolleger.

Foranstaltninger som fx uddannelse, supervision og kollegial ledelsesmæssig eller ekstern faglig sparring samt overdragelse af mundtlig information ved vagtskifte, kan være egnede til at finde et fælles grundlag og dermed give mere forudsigelighed for den enkelte ansatte (j.nr. 5900299-10).

B. Bygge – og anlæg

Den enkelte arbejdsgiver har efter arbejdsmiljøloven ansvaret for, at egne ansatte kan udføre arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Bekendtgørelsen om bygge- og anlægsarbejde gælder for det arbejde, en arbejdsgiver udfører som sådan på byggepladser, hvad enten arbejdet udføres af ansatte, arbejdsgiver selv eller af selvstændige uden ansatte.

Ved bygge- og anlægsarbejde omfattet af bekendtgørelsen forstås:

1. arbejde, der udføres i forbindelse med opførelse og ændring af bygninger og konstruktioner, herunder montagearbejder,
2. opførelse og ændring af veje, tunneler, broer, havne og lignende anlæg,
3. grave- og jordarbejde i forbindelse med ovennævnte,
4. rør- og kabellægning,
5. reparations- og vedligeholdelsesarbejder af ovennævnte og nedbrydning og demontering af ovennævnte eller dele heraf.

Forpligtelserne ifølge bekendtgørelsen påhviler arbejdsgivere, virksomhedsledere, arbejdsledere og øvrige ansatte efter arbejdsmiljølovgivningens almindelige regler.

Arbejdsgiveren skal efter arbejdsmiljøloven sørge for, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige. Der henvises her særligt til:

1. kapitel 5 om arbejdets udførelse,
2. kapitel 6 om indretning af arbejdsstedet,
3. kapitel 7 om tekniske hjælpemidler m.v.,
4. kapitel 8 om stoffer og materialer.

Arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen.

Arbejdsgiveren skal sørge for, at der føres effektivt tilsyn med, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Arbejdsgiveren skal gøre de ansatte bekendt med de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med deres arbejde.

Arbejdsgiveren skal endvidere sørge for, at de ansatte får nødvendig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på farefri måde.

Arbejdsgiveren skal sørge for, at en ansat under hensyntagen til sin viden og adgang til tekniske hjælpemidler selv har mulighed for at træffe hensigtsmæssige foranstaltninger med henblik på at undgå følgen af en alvorlig og umiddelbar fare for sin egen eller andres sikkerhed.

Arbejdsgivere, der lader arbejde udføre på byggepladser, skal medvirke til at sikre, at bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering til fremme af de beskæftigedes sikkerhed og sundhed virker efter hensigten. Arbejdsgiverne skal tage hensyn til anvisninger fra bygherrens koordinatore herom.

Arbejds miljøklagenævnet har i 2011 behandlet flere sager inden for bygge- og anlægsområdet.

Bygge- og anlægsområdet er et område, hvor der sker forholdsvis mange og alvorlige arbejdsulykker, herunder dødsulykker.

Et udvalg af sager som vedrører nedstyrtningsfare, herunder om:

1. Arbejde og færdsel i og på bygninger og konstruktioner mv.
2. Arbejde og færdsel på tage
3. Arbejde på stilladser

1. Påbud om at standse arbejde på grund af risiko for nedstyrtning eller gennemstyrtning fra en brokonstruktion

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på en byggeplads, hvor der skulle opføres en bro. Der foregik arbejde i 2,5 meters højde, og broen havde en hældning på ca. 57 grader.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om straks at standse arbejdet på broen, indtil der er truffet effektiv sikkerhed mod nedstyrtning samt påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Ifølge reglerne skal der træffes sikkerhedsforanstaltninger, hvis faldhøjden er mere end 2 meter, og der under arbejde og færdsel i øvrigt kan være fare for fald. Der skal tillige træffes sikkerhedsforanstaltninger ved mindre faldhøjder, hvis der er særlig fare for nedstyrtning, og det omgivende underlag udgør en særlig fare.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse og lagde vægt på, at arbejdet foregik i 2,5 meters højde, og at broen havde en hældning på 57 grader.

Nævnet lagde desuden vægt på, at de ansatte ved et eventuelt fald risikerede at ramme kanten af armeringen mm., betonunderlag og armeringsjern, som var anbragt på betonunderlaget. Der var desuden risiko for brud på arme og ben, idet arme og ben kan hænge fast i selve armeringskonstruktionen.

Ifølge reglerne om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere udgør nedstyrtningsfare et komplekst arbejdsmiljøproblem, der automatisk udløser et rådgiverpåbud. Der skal dog ikke gives påbud, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Klager anførte, at der indenfor det seneste år havde været løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, da der samlet for flere broer allerede var fundet en løsning, som direkte vedrørte den aktuelle bro.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt også rådgiverpåbuddet og bemærkede, at hvis undtagelsesbestemmelsen skulle finde anvendelse, skulle der være tale om samme arbejdssted, og arbejdssted i den sammenhæng skal forstås snævert. Der skal derfor være tale om samme byggeplads, hvilket der ikke er tale om i denne sag (j.nr.5900106 -11 og 5900107-11).

2. Påbud om at standse tagarbejde indtil der er truffet effektive foranstaltninger mod nedstyrtningsfare og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver

Arbejdstilsynet konstaterede, at virksomhedens ansatte udførte arbejde på et tag med en hældning på 23°. Højden til tagfoden blev målt til 3 meter, og højden til tagkip blev målt til 5,9 meter.

Arbejdstilsynet gav virksomheden et påbud om straks at standse arbejdet, indtil der var truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger og påbud om arbejdsmiljørådgiver.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet lagde vægt på, at det fremgik af Arbejdstilsynets konstateringer bestyrket af fotos, at de ansatte arbejdede mindre end 2 meter fra gavlen, hvorved der var en overhængende betydelig fare for nedstyrtningsfare.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde desuden vægt på, at der ved tagfoden på den ene side af bygningen var opstillet et stillads, som imidlertid ikke var forsynet med et rækværk. Stilladset udgjorde derfor ikke en effektiv sikring mod nedstyrtningsfare fra taget. Der var ikke opstillet stillads eller lign. langs bygningens øvrige sider, herunder ikke ved gavlen. Der var ikke anvendt anden sikring mod nedstyrtningsfare.

Vedrørende påbuddet om arbejdsmiljørådgiver bemærkede nævnet, at nedstyrtningsfare efter reglerne er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, der automatisk udløser et rådgiverpåbud, og nævnet fastholdt derfor også dette påbud (j.nr. 5900168-11 og 5900169-11).

3. Påbud om at standse arbejde på et stillads indtil der er truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger mod nedstyrtningsfaren

Arbejdstilsynet konstaterede, at en af virksomhedens ansatte arbejdede på et stillads i 8 meters højde. Den ansatte bar stilladsdele fra ophejningsfeltet i den ene ende af stilladset til den anden ende af stilladset, som ikke var forsynet med rækværk eller anden effektiv afspærring.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om straks at standse arbejdet, indtil tilstrækkelig sikring var etableret.

Et enigt arbejdsmiljøklagenævn fastholdt påbuddet om at standse arbejdet, idet nævnet fandt, at der var overhængende betydelig fare for den ansattes sikkerhed.

Nævnet lagde vægt på, at den ansatte, uanset at denne var i gang med at montere rækværket, ikke var sikret mod nedstyrtningsfare (j.nr. 5900042-11).

C. Muskel og skeletbesvær

Ifølge bekendtgørelsen om arbejdets udførelse skal alle arbejdsopgaver planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Hverken de enkelte arbejdsopgaver eller arbejdet som helhed må indebære fysiske, ergonomiske påvirkninger, som på kort eller langt sigt kan påvirke den fysiske sundhed.

Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger og -bevægelser skal undgås. Belastningen skal være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres, at udformning af arbejdspladser, inventar og tekniske hjælpemidler samt valg af arbejds- og produktionsmetoder så vidt muligt passer til de personer, der skal benytte disse. Egnede og effektive hjælpemidler, såsom løfteanordninger og transportmidler mv., skal være tilgængelige i det omfang, det er nødvendigt, for at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Nedenfor er refereret et udvalg af de sager, som nævnet har behandlet i 2011:

Påbud om forsvarligt løft af hjul på værkstedslager og krav om anvendelse af tekniske hjælpemidler

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at der blev løftet hjul med en vægt på mellem 17,6 og 30,6 kg. Dele af løftet foregik i $\frac{3}{4}$ - arms afstand henholdsvis med foroverbøjet ryg fra under knæhøjde og op til over skulderhøjde.

De 5 ansatte, som udførte arbejdet, løftede 1100 sæt hjul på opstillede reoler, som havde vanger op til en højde af 1,90 meter. De ansatte havde ikke tekniske hjælpemidler til rådighed ved løftene.

Arbejdstilsynet vurderede, at arbejdet indebærer sundhedsskadelige løft og gav virksomheden påbud om, at arbejdet med hjulløft på lageret i virksomhedens værksted skal planlægges og udføres forsvarligt med egnede tekniske hjælpemidler.

Klager havde under sagen oplyst, at virksomheden var indstillet på at efterkomme påbuddet ved at flytte en del af arbejdet til en anden afdeling, de resterende hjul placeres på en reol med 3 vanger, der vil blive anvendt vippetrapper, løftene under knæhøjde vil blive udført på anden måde og ved instruktion i korrekte løfteteknikker.

Virksomheden havde trods disse oplysninger ikke tilbagekaldt klagen, da Arbejdstilsynet ikke på dette grundlag kunne vurdere, om påbuddet kunne anses for efterkommet.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, således at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt og med anvendelse af egnede tekniske hjælpemidler.

Arbejds miljøklagenævnet var enig i, at der er tale om sundhedsskadelige løft og lagde vægt på, at Arbejdstilsynet havde konstateret løft af hjul på mellem 17,6 og 30,6 kg, og at dele af løftet foregik i $\frac{3}{4}$ - arms afstand med foroverbøjet ryg fra under knæhøjde til op over skulderhøjde.

Til klagers oplysning om efterkommelsen bemærkede nævnet alene, at fristen i lighed med Arbejdstilsynets frist fortsat er 5 måneder fra nævnets afgørelse (j. nr. 5900307-11).

Påbud om at håndtere skotøjsæsker sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ved placering på lagerhylde i en butik

Ved et tilsynsbesøg i en skotøjsbutik konstaterede Arbejdstilsynet, at de ansatte arbejdede stående på det øverste trin på en trappestige i en højde af 111 cm.

Arbejdet bestod i placering og rotering af skotøjsæsker med fodtøj på butikkens øverste lagerhylde i en højde på 230 cm fra butiksgulvet til de lavest placerede skotøjsæsker og 330 cm fra butiksgulvet til de øverste skotøjsæsker.

Arbejdstilsynet fandt ikke stigen egnet til arbejdet og gav virksomheden påbud om at anvende et egnet teknisk hjælpemiddel i forbindelse med opfyldning/roking af skotøjsæskerne på lagerhylderne.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbuddet, således at virksomheden skal sikre, at det tekniske hjælpemiddel, der anvendes ved opfyldning og roking af skotøjsæsker på butikkens øverste hylde, er egnet eller tilpasset hertil, så anvendelsen er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig.

Et flertal af nævnets medlemmer fandt således, at arbejdet ikke var planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet der er risiko for, at de ansatte mister balancen på trappestigen, da de ansatte ved at stå på trappestigens øverste trin giver et højtliggende tyngdepunkt, som samtidig påvirkes af, at de ansatte skal løfte, bære og placere skotøjsæskerne på lagerhylderne.

Flertallet lagde herved vægt på trappestigens højde i forhold til, at der arbejdes stående på trappestigens øverste trin, samtidig med at der med begge hænder løftes og bæres kasser med fodtøj op til hylden op til en højde på 330 cm.

Flertallet lagde desuden vægt på det oplyste om, at placering og roking af skotøjsæsker til og på overlageret sker dagligt, at arbejdet med opfyldning foregår 2-3 gange om ugen, hvor der skal placeres 20-25 kasser på lagerhylderne, og at der bæres 1-5 skotøjsæsker ad gangen.

Et mindretal på 1 medlem fandt ikke grundlag for påbuddet, idet medlemmet ikke fandt, at der er overensstemmelse mellem sagens faktiske oplysninger, og de forhold, der er lagt til grund for afgørelsen (j. nr. 5900258-11).

Krav om at imødegå ergonomiske belastninger ved plejearbejde og brug af lift og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver

Arbejdstilsynet observerede på en institution plejearbejde hos en beboer, som vejer cirka 80 kg, og som til tider stritter imod og er udadreagerende, når de ansatte yder hjælp ved pleje ved seng og kørestol morgen, middag og aften.

To ansatte udfører arbejdet. Sengen står placeret i rummet langs den ene væg. Den ene ansatte starter med at trække sengen med beboeren ud fra væggen i fodenden, så der dannes en kile mellem væg og seng, hvor den ansatte placerer sig, mens der arbejdes.

Arbejdet med at trække sengen ud foregår ved, at den ansatte trækker i sengens fodende med den ene hånd, mens den ansatte står skævt for sengen. Arbejdet foregår med vrid i ryggen, og den ansatte skal bruge kraft for at trække sengen med beboeren ud fra væggen. Den ansatte, som efterfølgende arbejder stående i kilen ind mod væggen, arbejder til tider i skæve arbejdsstillinger henover sengen.

Efter at beboeren har fået hjælp liggende i sengen, trækker den ene ansatte sengen længere ud fra væggen, så sengen nu står vinkelret på væggen. Dette for at skabe plads til en mobil gulvlift, idet beboeren skal forflyttes fra sengen til sin kørestol.

Liften placeres langs sengen, og beboerens kørestol placeres bag liften, og liften manøvreres 180 grader mellem seng og kørestol af den ene ansatte.

Arbejdet med at manøvrere liften rundt foregår for den ansatte med vrid i ryggen, og man kan se, at der skal anvendes kræfter for at vende liften rundt.

Arbejdstilsynet gav kommunen påbud om at imødegå risiko for ergonomiske belastninger ved brug af tekniske hjælpemidler og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet ikke fandt arbejdet planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at arbejdet indebar risiko for skader på de ansatte, der skulle manøvrere beboeren rundt i sengen og i gulvliften.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at beboeren både i sengen og i gulvliften trækkes eller skubbes rundt ved brug af kraft og vrid i kroppen, og at den personlige pleje udføres stående i en kile mellem væg og seng.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt også påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver, fordi gulvliften ikke var et egnet teknisk hjælpemiddel ved dette arbejde (j.nr. 5900256 -10 og 5900257-10).

Krav om at imødegå ergonomiske belastninger ved forflytning og ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver

Arbejdstilsynet observerede på en institution plejearbejde hos en beboer, som vejer cirka 80 kg, som blev forflyttet fra seng til bækkenstol, og herfra blev kørt ud på et badeværelse. Efter beboeren havde været i bad, blev beboeren forflyttet fra bækkenstol til sengen og derefter forflyttet fra sengen til kørestol.

To ansatte arbejdede sammen om forflytningerne. Beboeren ligger i sin seng, og har benene placeret på en pude. En ansat, stående på den ene side af sengen, starter med at løfte begge ben op, og fjerner puden under beboerens ben.

Arbejdet med at løfte benene foregår med lang rækkeafstand for den ansatte, svarende til $\frac{3}{4}$ - arms afstand fra kroppen samt let foroverbøjet arbejdsstilling.

De to ansatte lægger herefter sejl på beboeren. De ansatte står på hver sin side af sengen, og løfter beboerens overkrop fra liggende stilling op, så sejlet kan placeres bag beboerens ryg. Arbejdet med at løfte beboerens overkrop foregår ved, at de ansatte lægger en hånd bag beboerens skulder og derved trækker og løfter beboerens overkrop fri fra underlaget med en hånd hver.

Sejlet tages af beboeren ved, at beboeren trækkes frem i skuldrene af en ansat på hver side. Benstøtterne tages af beboeren ved, at en ansat løfter beboerens ben, og derved fjerner støtterne. Dette foregår ved at løfte det enkelte ben i kraftigt foroverbøjet arbejdsstilling for den ansatte.

Arbejdstilsynet observerede, hvordan beboeren efter bad bliver liftet tilbage i sengen til påklædning. Det kunne konstateres, at arbejdet med at tage sejl af og på ligeledes her foregår ved at løfte beboerens overkrop.

Ved pålægning af sejl er de ansatte placeret på hver sin side af sengen. Også i dette tilfælde løfter de ansatte beboerens overkrop fra liggende stilling, så overkroppen kommer fri af underlaget, og sejlet kan føres ned bag ryggen. De ansatte griber med hver en hånd ind under beboerens armhule og løfter overkroppen op. Beboeren stritter imod, så det tydeligt kan ses, at de ansatte må anvende kræfter for at løfte.

Kommunen fik påbud om at imødegå ergonomiske belastninger ved manuel håndtering af personer og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, fordi arbejdet ikke var planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, fordi det indebar risiko for skader på de ansatte, der skulle forflytte beboere.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver, fordi sejlet var det rette hjælpemiddel, men blev anvendt uhensigtsmæssigt. Der var derfor ikke hjemmel til at give påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver i den situation (j.nr. 5900258 -10 og 5900259-10).

Påbud om forsvarlig manuel håndtering af paller og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver

En virksomheds task force gruppe, der bestod af 3 ansatte, havde til hovedopgave at aflaste virksomhedens butikker ved spidsbelastning og at indrette butikslagre.

Ved et tilsynsbesøg mødte Arbejdstilsynet disse ansatte i færd med at flytte paller. Arbejdet foregik uden brug af tekniske hjælpemidler og ved at pallerne, der var stablet op til 14 stk. oven på hinanden, blev båret på skulderen over en afstand på 5 meter. Pallerne vejede mellem 21,8 og 28 kilo og blev håndteret over skulderhøjde og i $\frac{3}{4}$ - arms afstand.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at hindre manuel belastning ved håndtering af paller, og påbud om at virksomheden skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved efterkommelse af påbuddet.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt begge påbud, herunder at der var tale om løft, der blev udført som led i den sædvanlige arbejdsfunktion og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Nævnet lagde vægt på, at det var oplyst, at task force gruppen tog rundt til forskellige butikker og butikslagre og sørgede for indretning, og at løft af paller i den forbindelse var en almindelig arbejdsfunktion, og at ingen af virksomhedens butikker øst for Storebælt havde tekniske hjælpemidler til rådighed for løftearbejdet (j.nr. 59000062-11 og 5900063-11).

D. Arbejdets udførelse

Ifølge § 38, i arbejdsmiljøloven, skal arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 4, og bilag 1, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at arbejdet i alle led skal planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Planlægningen og tilrettelæggelsen skal ske under hensyn til de angivne generelle forebyggelsesprincipper, jf. artikel 6, stk. 2, i Rådskonklusion 89/391/EØF om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet.

Foranstaltninger mod stik- og skæreskader ved håndtering af affaldssække

I forbindelse med et tilsynsbesøg fik Arbejdstilsynet oplyst, at en ansat under arbejdet med håndtering af affaldssække af plast indeholdende dagrenovation skar sig dybt ind i benet, da der i en sæk var anbragt en jagtkniv med et langt knivsblad.

Virksomheden oplyste, at stik- og skæreskader forekommer ved håndtering af dagrenovation, fordi der mellem affaldet er anbragt spidse og skarpe genstande. I det konkrete tilfælde var den ansatte kommet til skade, fordi kniven borede sig gennem plastsækken, da den ansatte med kraft og energi løftede sækken med dagrenovation.

Det fremgår af Arbejdstilsynets retningslinier om indretning og brug af dagnovations-systemer, at renovationssystemer skal benyttes, så de sikrer mod for eksempel stik-kende og skærende emner.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at træffe effektive foranstaltninger mod stik- og skæreskader ved håndtering af dagrenovation.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet, idet et flertal af nævnets medlemmer fandt, at det under omstændigheder, der ikke er usædvanlige, er muligt, at ansatte kan komme til skade, fordi der blandt affaldet ligger spidse, skarpe genstande, som for eksempel en kniv.

Flertallet lagde vægt på, at stik- og skæreskader forekommer i branchen, selv om borgerne er informeret om, at affald ikke må indeholde skarpe og spidse genstande, hvis disse ikke er forsvarligt indpakket.

Flertallet bemærkede, at det ikke har betydning, at virksomheden ikke har mulighed for at være i dialog med den enkelte borger. Forudsætninger for udførelsen af arbejdet er, at det er overladt til borgeren at pakke affaldssækken.

Da der er erfaring for, at stik- og skæreskader forekommer i branchen, må virksomheden tage sine forholdsregler. Det er virksomheden, der bestemmer, hvilken metode, der bedst løser problemet under henvisning til de generelle forebyggelsesprincipper.

Et nævnsmedlem vurderede, at Arbejdstilsynets afgørelse tvinger virksomheden til at løse problemet på en bestemt måde, hvilket ikke er i overensstemmelse med reglerne. Desuden angiver Arbejdstilsynets At-vejledning D.2.24, at affaldssække kan benyttes (j.nr. 5900096 -11).

E. Støj og akustik

Arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. Det fremgår af lovens § 42, stk. 1.

Det fremgår af § 9, i bekendtgørelsen om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet, at unødigt støjbelastning skal undgås. Støjniveauet under arbejdet, skal derfor holdes så lavt, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling. De akustiske forhold skal være tilfredsstillende.

Det fremgår af § 27, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, at arbejdsrummet skal være indrettet, så de akustiske forhold under hensyn til arbejdsrummets anvendelse er tilfredsstillende.

Det fremgår af Arbejdstilsynets vejledning: At-vejledning D.6.1 om støj, at begrebet unødigt støj i støjbekendtgørelsen omfatter såvel unødigt høreskadende støj som unødigt generende støj.

Unødigt støjbelastning skal undgås. Støjniveauet under arbejdet skal holdes så lavt, som det er teknisk rimeligt, og de akustiske forhold skal være tilfredsstillende.

Unødigt støjbelastning er en støjbelastning, som kan dæmpes med rimelige tekniske eller organisatoriske midler. Unødigt støjbelastning kan forekomme både under og over grænseværdien.

Nævnet har i 2011 behandlet flere sager om unødigt støj i form af utilfredsstillende akustik. Se udvalgte sager refereret nedenfor:

Krav om tilfredsstillende akustik i et klasselokale, men hjemvisning af krav om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

På en skole konstaterede Arbejdstilsynet tydelig rumklang under almindelig samtale og færden mellem 4 personer i et fysiklokale. Fysiklokalet var indrettet med "hårde" vægge, gulv, loft og inventar, som underbyggede Arbejdstilsynets vurdering af, at de akustiske forhold ikke var tilfredsstillende.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at de akustiske forhold skulle forbedres, og at skolen skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Arbejdstilsynet henviste i den forbindelse til, at absorptionsarealet var mindre end 0,9 gange gulvarealet, idet Arbejdstilsynet anvendte reglen om krav til akustik i undervisningsområder.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet om de akustiske forhold i fysiklokalet, idet et flertal af nævnets medlemmer vurderede, at de akustiske forhold i fysiklokalet ikke var tilfredsstillende. Flertallet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet havde konstateret tydelig rumklang, og at dette underbygges af de "hårde" vægge.

Ifølge reglerne skal der bruges autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved arbejde, der foregår i klasselokaler i skoler, hvor der er en efterklangstid på mere end 0,9 sekund, mens der for undervisningsområder skal være et absorptionsareal på under 0,9 gange gulvarealet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at et fysiklokale er omfattet af reglen om klasselokaler.

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste derfor påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet flertallet af nævnets medlemmer ikke fandt det tilstrækkeligt oplyst om efterklangstiden i klasselokalet var på mere end 0,9 sekund.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke, at Arbejdstilsynet havde dokumenteret unødigt støj og utilfredsstillende akustik, da lærere og ledelse hverken havde fundet ubehag eller rumklang, ligesom der kun arbejdes få timer om ugen i lokalet. Mindretallet fandt desuden ikke, at Arbejdstilsynet kan give påbud, når der er tale om en skole, og forholdene ikke er uforsvarlige (j.nr. 5900218-10 og 5900219-10).

Krav om akustikregulering på grund af unødigt støj

Ved et tilsynsbesøg i en virksomheds pakkeri konstaterede Arbejdstilsynet, at der arbejdede 6 ansatte, som bar høreværn. I rummet var der 6 pakkemaskiner, som ikke var støjdæmpet og 2 pakkemaskiner med transportbånd. Det var nødvendigt at hæve stemmen for at tale sammen, da støjen "kørte" rundt i rummet og kunne høres over alt.

Pakkeriet havde en størrelse på over 1000 m³ med 6 meter til loftet. Gulvet var belagt med fliser, og væggene var af beton belagt med fliser op til 2 meter.

Der var en akustikregulering i loftet i form af lydtafler, men ellers havde pakkeriet ikke anden akustikregulering.

Virksomheden anførte, at en rapport viste, at de ophængte lydtafler tilfredsstillende krævet om, at det lydabsorberende materiale mindst bør være 0,7 x gulvarealet. Rapporten angav dog, at de akustiske forhold kan forbedres ved også at opsætte akustikregulerende materiale på væggene.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at sikre tilfredsstillende akustiske forhold ved at forbedre de akustiske forhold i pakkeriet.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbuddet, da 6 af nævnets 11 medlemmer fandt, at de ansatte i pakkeriet udsættes for en unødigt støjbelastning, da de akustiske forhold ikke er tilfredsstillende.

Flertallet lagde vægt på, at efterklangstiden var beregnet til 1,61 sek. og et absorptionsareal på 292 m² med et minimumskrav beregnet til 289 m², og at støjniveauet kan dæmpes yderligere, hvis der også opsættes støjabsorbenter på væggene.

Flertallet fandt derfor ikke akustikken tilfredsstillende, da Arbejdstilsynet havde konstateret støjende maskiner i lokalet, og lyden "kørte rundt" og hørtes overalt i lokalet.

Flertallet bemærkede, at det ikke er en betingelse for et påbud om tilfredsstillende akustik, at forholdene kan karakteriseres som uforsvarlige, men at det er tilstrækkeligt, at forholdene ikke er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige i form af unødigt støj på grund af utilfredsstillende akustik.

Flertallet fandt det således ikke afgørende for et påbud om akustik, hverken at støjen er høreskadende og grænseværdien overskredet, eller at støjen er kraftigt generende, men at der kan træffes rimelige foranstaltninger til forbedring af utilfredsstillende akustik.

Mindretallet fandt ikke grundlag for påbuddet, da det ikke er godtgjort, at støjen er høreskadende eller kraftigt generende, og at de vejledende gennemsnitsværdier for efterklangstid og absorptionsareal er overholdt. Mindretallet fandt, at påbuddet alene er baseret på den del af Arbejdstilsynets vejledning, som handler om yderligere muligheder for at forbedre akustikken, men at dette ikke er udtryk for, at virksomheden er forpligtet til at følge denne del af vejledningen (j.nr. 5900283-10).

F. Personlige værnemidler

Det fremgår af § 38, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt, og at anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler. Det fremgår af § 3, i bekendtgørelsen om brug af personlige værnemidler.

Arbejdsgiveren skal sørge for, at personlige værnemidler bliver benyttet straks ved det pågældende arbejdes begyndelse og under hele dets udstrækning. Det fremgår af § 4, i samme bekendtgørelse.

Personlige værnemidler kan være f.eks. advarselsklæder, beskyttelseshjelme, faldsikring, høreværn, åndedrætsværn, værnefodtøj, øjenværn og åndedrætsværn.

Det fremgår af § 77, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller med en frist.

Nedenfor er refereret sager om faldsikring, værnefodtøj og åndedrætsværn:

Påbud om at standse arbejde udført uden fastgjort faldsikring

Arbejdstilsynet konstaterede to ansatte fra en virksomhed arbejde i 20-22 meters højde i gang med at opstille overdækning af et facadestillads. Begge ansatte var iført faldsikringsudstyr, men faldlinen var ikke fastgjort til et forankringspunkt.

Arbejdstilsynet afgav påbud om at standse arbejdet med overdækningen, indtil der var en effektiv sikkerhed mod nedstyrtning.

Virksomheden havde i klagen anført, hvilke forholdsregler og initiativer, som virksomheden havde iværksat for at få de ansatte til at benytte faldsikringsudstyr efter hensigten, og virksomheden vurderede derfor, at et eventuelt ansvar måtte pålægges de ansatte.

Virksomheden oplyste, at de to ansatte montører begge har en 2 – årig stilladsmonteruddannelse, og at de ved ansættelse har bekræftet, at de er bekendt med regler om brug af faldudstyr.

Arbejdslederen havde inden arbejdet mundtligt informeret de ansatte om, at de skulle fastgøre sig med deres faldudstyr.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn vurderede, at det var berettiget, at Arbejdstilsynet havde standset arbejdet på byggepladsen.

Nævnet lagde vægt på, at de ansatte ikke var sikret mod nedstyrtning til et lavere niveau, og at der var overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhed og sundhed på grund af fare for nedstyrtning (j. nr. 5900167-11).

Påbud med frist om brug af værnefodtøj ved brug af pallestabler på lager

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg i et supermarked, at en ansat, der arbejdede med en pallestaber i supermarkedets lagerområde, var iført eget privat fodtøj, som ikke ydede beskyttelse mod fodskader.

Det blev oplyst, at der ikke systematisk i supermarkedet anvendtes værnefodtøj.

Virksomheden fik påbud om straks at sikre anvendelse af værnefodtøj under arbejde med pallestabler.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn ændrede Arbejdstilsynets afgørelse, således at virksomheden skulle gives påbud med en uges frist om, at de ansatte, der arbejder med pallestabler på virksomhedens lagerområde, anvender værnefodtøj, så forholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Arbejdsmiljøklagenævnet var opmærksom på, at klagen over Arbejdstilsynets strakspåbud ikke har haft opsættende virkning. Nævnet fastsatte derfor ikke en ny frist for efterkommelse af påbuddet.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde herved vægt på, at den ansatte, der arbejdede med pallestablen ikke var iført værnefodtøj, men sit eget private fodtøj, der ikke ydede beskyttelse mod klemningsrisikoen, idet den ansatte under bakning med pallestablen havde sine fødder placeret tæt på et muligt klemningssted under pallestablen.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde ved vurderingen af fristen vægt på, at der ikke systematisk anvendtes værnefodtøj, og at der derfor skulle gives en frist på en uge til at anskaffe egnet værnefodtøj til de enkelte ansatte, som skal arbejde med pallestabler på lageret.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærkede, at Arbejdstilsynets afgørelse efter sin formulering alene omfatter de ansatte, der arbejder med pallestablere, og ikke omfatter andre ansatte, der blot færdes på lageret, for eksempel i forbindelse med opfyldningsarbejde (j.nr. 5900204 -11).

Strakspåbud om brug af værnefodtøj ved brug af pallestabler på lager

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg i et supermarked, at en ansat, der arbejdede med en pallestabel i supermarkedets lagerområde, var iført eget privat fodtøj, som ikke ydede beskyttelse mod fodskader.

Det blev oplyst, at den ansatte af virksomheden havde fået udleveret værnefodtøj, men ikke anvendte det ved Arbejdstilsynets besøg.

Virksomheden fik påbud om straks at sikre anvendelse af værnefodtøj under arbejde med pallestabler.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, således at virksomheden skulle gives strakspåbud om, at de ansatte, der arbejder med pallestabler på virksomhedens lagerområde fra begyndelsen og under hele arbejdets udstrækning, anvender værnefodtøj, så forholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde herved vægt på, at den ansatte, der arbejdede med en pallestabel ikke var iført værnefodtøj, men sit eget private fodtøj, der ikke ydede beskyttelse mod klemningsrisikoen, idet den ansatte, under bakning med pallestableren havde sine fødder placeret tæt på et muligt klemningssted under pallestableren.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde ved vurderingen af om påbuddet skulle gives som et strakspåbud vægt på, at den ansatte hos virksomheden havde fået udleveret værnefodtøj af virksomheden, men ikke anvendte det ved Arbejdstilsynets besøg.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærkede, at Arbejdstilsynets afgørelse efter sin formulering alene omfatter de ansatte, der arbejder med pallestablere og ikke omfatter andre ansatte, der blot færdes på lageret, for eksempel i forbindelse med opfyldningsarbejde (j.nr. 5900205-11).

G. Faste arbejdssteder

Ifølge § 42, i arbejdsmiljøloven skal et arbejdssted indrettes, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og anerkendte normer og standarder skal følges.

Efter bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 43, er der udstedt flere bekendtgørelser, som nærmere fastsætter kravene til indretning af arbejdssteder, henholdsvis på 1) Faste arbejdssteder, 2) Skiftende arbejdspladser og 3) Bygge- og anlægsarbejdspladser.

Bekendtgørelsen om faste arbejdssteder stiller krav om planlægning og indretning af et arbejdssted, en arbejdsplads, et arbejdsrum, inventar, temperaturforhold m.v., ventilation, belysning, vedligeholdelse og rengøring, og velfærdsforanstaltninger.

Bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning gælder kun for virksomhedens bedriftsområde. Det følger af § 1, stk. 2, nr. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteder.

Virksomhedens bedriftsområde omfatter alle bygninger, bedriftsanlæg mv., som virksomhedens ansatte har adgang til som led i deres arbejde og arealer i umiddelbar tilknytning hertil.

Bekendtgørelsen om arbejde med skærmterminaler omfatter særlige krav til udstyr, skærm, indlæsnings- og styringsudstyr, herunder tastatur, mus m.v., arbejdsbord, arbejdsstol, pladskrav, belysning, reflekser og blænding, støj, varme, stråling, luftfugtighed og samspillet mellem datamat og menneske.

Det fremgår af § 3, stk. 1 og § 5, i bekendtgørelsen om arbejde med skærmterminaler, at arbejde, hvor en ansat regelmæssigt og i en ikke ubetydelig del af sin normale arbejdstid anvender en skærmterminal, skal opfylde bekendtgørelsens særlige krav til skærmterminaler, som er anført i bekendtgørelsens bilag.

Nævnet har i 2011 behandlet to sager om krav til indretning af PC – arbejdspladser, og en sag, hvor det afgørende var, om stedet hørte til virksomhedens bedriftsområde.

Sagerne er refereret nedenfor:

Påbud om at sikre mod generende blænding fra vinduer og lyse vægge, og reflekser på pc-skærme

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbud om at sikre mod generende blænding fra vinduer og lyse vægge og generende reflekser på pc-skærme i skrankeområdet på et bibliotek, idet de ansatte blev generet af solens stråler, lysets genskær fra vinduer og rummets lyse flader, og reflekser i pc-skærme, og idet generende sollys og genskin kan medføre risiko for muskelspændinger og hovedpine.

Ved tilsynsbesøg på et bibliotek konstaterede Arbejdstilsynet generende blænding fra solens stråler og lysets genskær fra vinduer og rummets lyse overflader og kraftigt genskin fra computerskærmene i bibliotekets skrankeområde.

Der arbejder 2-4 ansatte ved skrankeområdet. De ansatte arbejder i skrankeområdet i minimum 3 timer om dagen og normalt 5-6 timer om dagen.

Arbejdstilsynet gav kommunen påbud om at sikre mod generende sollys og genskin i skrankeområdet på biblioteket.

Et enig Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, således at kommunen skal sikre mod generende blænding fra vinduer og lysfarvede vægge og generende reflekser på pc-skærme i skrankeområdet på kommunens bibliotek.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved flere tilsynsbesøg havde oplevet solens stråler og lysets genskær fra vinduer og rummets lyse overflader og kraftigt genskin fra computerskærmene i skrankeområdet som generende.

Arbejds miljøklagenævnet lagde herved vægt på, at de udvendige vindueslameller, som normalt anvendes til lodrette vinduer, anvendes til skråvinduer, og at solens stråler derfor imod hensigten passerer imellem lamellerne. Nævnet lagde desuden vægt på, at det ved tilsynsbesøgene blev oplyst, at der opleves et kraftigt genskin fra computerskærmene.

Arbejds miljøklagenævnet lagde yderligere vægt på, at de 2-4 ansatte arbejder i skrankeområdet i minimum 3 timer om dagen og normalt 5-6 timer om dagen, og at generende sollys og genskin kan medføre risiko for muskelspændinger og hovedpine (j. nr. 5900365-11).

Krav til indretning af arbejdspladser, hvor der benyttes bærbar computer

Ved et tilsynsbesøg på en kontorarbejdsplads konstaterede Arbejdstilsynet blandt andet, at der var indrettet arbejdspladser til telefoninterviewere og supervisorere, hvis arbejde primært består af at ringe og registrere oplysninger på computere.

Arbejdspladserne var indrettet som "celler" med faste skærme ved siderne. Skærme-
ne er beklædt med lydisolerende skumgummi. Hver arbejdsce-
lle er 0,9 meter bred, 0,8 meter dyb og har en fast bordhøjde på 0,73 meter.

De ansatte arbejder ved bærbare computere og med "headset". Der er ikke særskilt tastatur og mus til computere, arbejdspladserne anvendes af skiftende ansatte, og der er ikke særbelysning ved arbejdspladserne.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at indrette og forsyne skærmarbejdspladserne med inventar i henhold til lovgivningen.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle indrette og forsyne skærmarbejdspladserne med inventar i henhold til lovgivningen.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at de ansatte arbejder hver arbejdsdag ved en skærmterminal. Arbejdet består i at foretage telefonsamtaler, hvor resultatet registreres via en bærbar computer.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at de ansatte, der havde en arbejdsdag på henholdsvis 6 og 4¼ timer, hvor de arbejdede ved en bærbar computer, regelmæssigt og i en ikke ubetydelig del af deres normale arbejdstid arbejder ved en skærmterminal. Arbejdet er derfor omfattet af reglerne om skærmarbejdspladser.

Det var uden betydning, at de ansatte i gennemsnit arbejdede 39-40 timer om måneden, idet en væsentlig del af arbejdstiden var skærmarbejde, og dette udgjorde mere end 2 timer af den enkelte arbejdsdag.

Arbejds miljøklagenævnet lagde desuden vægt på, at tastaturet ikke kan skråtstilles og ikke kan adskilles fra skærmen, hverken arbejdsbord eller skærm kan indstilles i højden til den person, der skal benytte arbejdspladsen, og der ikke er særbelysning (arbejdslampe) (j.nr. 5900138-11).

Vask af busser på en fast arbejdsplads skal kunne foregå indendørs

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at der på en virksomheds faste arbejdsplads foregik udendørs vask af busser. Arbejdet var planlagt til at foregå jævnlige og tilbagevendende, og Arbejdstilsynet konstaterede, at chaufføren udsættes for påvirkninger fra vejrliget.

Arbejdstilsynet gav derfor virksomheden påbud om, at træffe foranstaltninger mod klimapåvirkninger ved udendørs vask af busser.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet flertallet af nævnets medlemmer fandt, at vask af busser på et fast arbejdssted er arbejde, der efter sin art skal foregå indendørs, idet det ikke er åbenbart urimeligt eller u hensigtsmæssigt, og idet arbejdet i branchen foregår indendørs i en vaskehal eller på et overdækket og afskærmet område.

Flertallet lagde vægt på, at arbejdet er planlagt og foregår jævnlige og tilbagevendende på et sted, hvor vaskepladsen ikke er afskærmet.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke, at kortvarig vask af busser efter sin art er indendørs arbejde. Mindretallet fandt ikke, at der er hjemmel til at kræve vaskehal. Desuden fandt mindretallet ikke grundlag for at kræve indendørs vask af busser forår og efterår (j.nr. 5900226-10).

H. Indeklima

De mest almindelige årsager til et dårligt indeklima er høje eller svingende temperaturer og træk, dårlig luftkvalitet på grund af fx støv og afgasning, fugt og mikroorganismer samt dårlige lys- og lydforhold.

Dette afsnit indeholder et udvalg af de afgørelser fra 2011, som drejer sig om temperatur og træk, afgasning, luftfugtighed, herunder om dårligt indeklima på grund af udefra kommende fugt, som skyldes at arbejdsrum ikke opfylder kravene om, at disse skal være forsvarligt isoleret mod udefra kommende fugt.

Efter arbejdsmiljølovens § 42 skal arbejdsstedet indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Krav til luftkvaliteten

Efter § 34, i bekendtgørelse om faste arbejdssteders indretning skal hvert arbejdsrum have tilstrækkelig tilførsel af frisk luft uden generende træk.

Hvis der ikke på forsvarlig måde kan opnås tilstrækkelig luftfornyelse gennem vinduer, døre, ventiler og lignende til det fri, skal der indrettes en mekanisk ventilation, der giver tilstrækkelig tilførsel af frisk luft af passende temperatur og fugtighed.

Et dårligt indeklima kan skyldes, at luften i arbejdsrum fx forurenes med afgasning og støv fra byggematerialer, inventar og arbejdsprocesser, lugt, kuldioxid og sved fra mennesker, tobaksrøg samt fugt og varme.

For at opnå et behageligt og sundt indeklima skal der være et passende luftskifte. Luftskiftet kan ske ved naturlig eller mekanisk ventilation.

Naturlig ventilation er ventilation, hvor luften tilføres og fjernes gennem vinduer, døre, udluftningsventiler, revner og sprækker.

Mekanisk ventilation er en ventilation i form af mekanisk udsugning af luft kombineret med mekanisk tilførsel af frisk luft, eller naturlig tilførsel af frisk luft gennem sprækker ved døre og vinduer.

Mennesker forbruger ilt og afgiver kuldioxid (CO₂), sved, varme m.m. Derfor afhænger behovet for luftskift i et lokale blandt andet af antallet af personer i lokalet.

Hvis luftens indhold overstiger 0,2 pct. CO₂ svarende til målt 2000 PPM (Parts Per Million) i mere end korte perioder af en dag, er luftskiftet utilstrækkeligt.

Krav til forsvarlig isolering af arbejdsrum

Efter § 6, § 10, stk. 1 og § 23, i bekendtgørelse om faste arbejdssteders indretning skal arbejdsstedet indrettes sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Bygninger skal være af forsvarlig konstruktion og indretning under hensyn til anvendelsen samt holdt forsvarligt vedlige.

Arbejdsrum skal under hensyn til arbejdets art være forsvarligt isoleret mod udefra kommende fugt, kulde og varme.

Nævnet har i 2011 behandlet flere sager, hvor årsagen til arbejdsmiljøproblemet er dårligt indeklima på grund af dårlig indeluft dels på grund af utilstrækkelig ventilation eller utilstrækkelig isolering af arbejdsrum.

Et udvalg af sager er refereret nedenfor:

Krav om at forbedre indeklima på en skole og påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver

Arbejdstilsynet havde konstateret, at luften i flere undervisningslokaler på en skole virkede tung og brugt, og en undersøgelse foretaget på grund af et undersøgelsespåbud viste, at luften i de undersøgte lokaler i store perioder af dagen havde et CO₂ indhold på over 1000 ppm (parts per million), og at der i perioder havde været over 2000 ppm, og i perioder over 3000 ppm.

Efter Arbejdstilsynets praksis burde koncentrationen af CO₂ ikke være højere end 1000 ppm, og Arbejdstilsynet gav kommunen påbud om at forbedre indeklimaet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet, idet et flertal på 7 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt, at de høje koncentrationer af CO₂ udgjorde en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko for de ansatte.

Flertallet fastholdt desuden påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver, da et indeklima-problem er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærkede, at der var tale om et påbud, hvor der ikke var krav om en bestemt metode.

Et mindretal på 4 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt ikke grundlag for påbuddene, da mindretallet ikke fandt, at undersøgelsen viste store perioder uden overskridelse af grænseværdierne for CO₂ indhold og fandt, at undersøgelsen var udført under omstændigheder med lukkede døre og vinduer, hvor det ikke var muligt at afværge eventuelle gener, således at eventuelle problemer med indeklimaet kunne undgås (j.nr. 5900022-11 og 5900023-11).

Krav om at imødegå gener ved dårligt indeklima på grund af fugt og skimmel

Ved et tilsynsbesøg på et værested konstaterede Arbejdstilsynet, at der i fire rum i kælderen samt i trapperummet i kælderen var tydelige fugtskader på mur og gulve i form af fugtskjolder og misfarvet, opsvulmet puds. I flere af kælderrummene udgjorde det synlige fugt- og skimmelskadede område over 3 m².

Det blev oplyst, at de ansatte ved værestedet bruger kælderen ca. en gang om ugen i forbindelse med anvendelse af en vaskemaskine, der er placeret i kælderen.

Arbejdstilsynet gav kommunen et påbud om at imødegå indeklimagener som følge af fugt og skimmel i kælderen og et påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver til løsning af arbejdsmiljøproblemet.

Kommunen anførte i klagen, at ingen ansatte har oplevet indeklimagener, og at lokalerne kun i begrænset omfang anvendes som arbejdsrum.

Ifølge reglerne om faste arbejdssteders indretning skal arbejdsstedet indrettes sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt og under hensyn til anvendelsen være indrettet og holdt forsvarligt ved lige.

Ifølge reglerne om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere udgør indeklimaproblemer, som følge af fugtproblemer og svampevækst ved synlig fugt over et areal på i alt minimum 3 m² i et tilstødende rum et komplekst arbejdsmiljøproblem, der automatisk udløser et rådgiverpåbud.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt påbuddet om at imødegå indeklimagener og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, idet de ansatte udsættes for risiko for at udvikle indeklimagener på grund af fugt og skimmel i kælderen.

Nævnet lagde vægt på, at der var tydelige fugtskader i form af fugtskjolder og misfarvet opsvulmet puds, og gulve og vægge tydeligt var grønne og sorte af skimmel. I flere af kælderrummene udgjorde det synlige fugt- og skimmelskadede område over 3 m².

Nævnet lagde desuden vægt på, at kælderen støder op til andre arbejdsrum, at adgangen til kælderen sker via en trappe fra køkkenet, og når man åbner døren i køkkenet til kælderen, bliver man mødt med en fugtig kælderagtig lugt, ligesom de ansatte bruger kælderen i forbindelse med brug af en vaskemaskine.

Nævnet bemærkede til oplysningen om, at ingen har oplevet indeklimagener, at arbejdsmiljølovgivningen er forebyggende, og at det er nævnets vurdering, at der er en risiko for at de ansatte kan få symptomer på indeklimagener.

Desuden bemærkede nævnet, at et arbejdsrum efter reglerne omfatter ethvert rum, hvor der udføres arbejde. Uanset at de ansatte kun udfører arbejde i kælderen en gang om ugen, finder nævnet, at der udføres arbejde i kælderen, og at arbejdsstedet derfor skal være indrettet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet et arbejdssted omfatter alle arealer, som de ansatte har adgang til som led i deres arbejde (j.nr. 5900130 -11 og 5900131-11).

I. Ventilation

Ifølge § 38, i arbejdsmiljøloven skal arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Ifølge § 16, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse fremgår, at unødigt påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejde skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling.

Ifølge § 42, i arbejdsmiljøloven skal et arbejdssted indrettes, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og anerkendte normer og standarder skal følges.

Efter § 35, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdsstedets indretning skal der etableres en mekanisk udsugning, hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter, støv eller lignende, der er sundhedsskadelige eller eksplosive.

Dette gælder også, hvis der sker udvikling af røg, mikroorganismer, aerosoler, ilde-lugt eller anden generende luftforurening. Udsugningen skal så vidt muligt fjerne forureningen på det sted, hvor den udvikles. Samtidig skal der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur.

Hvornår, der er tale om sundhedsskadelig eller generende luftforurening, tager bl.a. udgangspunkt i reglerne om arbejde med stoffer og materialer, hvor der er angivet

hvilke stoffer og materialer der anses for at kunne være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed og sundhed.

Det er ikke et krav efter bestemmelsen, at luftforureningen skal være sundhedsskadelig, idet kravet om mekanisk udsugning også gælder, hvis forureningen er generende.

Arbejds miljølagenævnet har i 2011 afgjort flere sager om ventilation.

Udvalgte sager er refereret nedenfor:

Påbud om mekanisk ventilation ved biltilsyn

Ved et tilsyn på en virksomhed som udførte biltilsyn, konstaterede Arbejdstilsynet, at synslokalet var på 72 m², og at der i lokalet foregår både selve bilsynene og det efterfølgende administrative arbejde. Synene foregår på en lift cirka 4 meter inde i lokalet, og det administrative arbejde foregår cirka 3-4 meter fra liften.

Bilerne kører til og fra liften ved egen motorkraft. Der synes dagligt cirka 10 biler. Der er tale om både dieseldrevne og benzindrevne biler. Porten til lokalet lukker med en forsinkelse, så porten er åben et kort tidsrum efter, at bilmotoren er standset. I sommerhalvåret er porten åben hele tiden.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om effektiv mekanisk ventilation i synslokalet.

Et enigt Arbejds miljølagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, således at virksomheden skal etablere effektiv ventilation i synslokalet, samt sikre at den mekaniske ventilation er så tæt på udviklingsstedet som muligt, således at den unødige påvirkning fra udstødningsgas undgås.

Nævnet lagde vægt på, at der ikke var nogen form for udsugning i lokalet, og at køretøjer kørte ind i lokalet ved egen motorkraft, hvorved udstødningsgas spredtes i lokalet.

Nævnet lagde desuden vægt på, at udstødningsgas fra diesel- og benzinmotorer er sundhedsskadelig, og at de ansatte både ved synet og det administrative arbejde opholder sig i lokalet (j.nr. 5900094-11).

Påbud om at fjerne forurening ved indkørsel, opstart og udkørsel af biler i autoværksted og brug af arbejdsmiljørådgiver

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at der i et autoværksted ikke var mekanisk udsugning til at fjerne udstødningsgasser fra bilernes udsugning ved indkørsel, opstart og udkørsel.

Arbejdstilsynet vurderede, at der var forurening fra udstødningsgasser, når ca. 10 biler hver dag kørte ind og ud ad værkstedet uden brug af sugeslange.

Selv om forureningen var kortvarig, ville forureningen fra udstødningsgasserne hænge i værkstedsluften længe efter motorerne var slukket.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at fjerne sundhedsskadelig forurening ved indkørsel, opstart og udkørsel af biler og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Et enigt Arbejds miljølagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, idet forureningen var unødigt, da den kan fjernes ved rimelige tekniske foranstaltninger, og da udstødningsgasser er sundhedsskadelige. Løsnin-

gen er desuden et komplekst arbejdsmiljøproblem efter reglerne om brug af arbejdsmiljørådgiver (j.nr. 5900368-10 og 5900369-10).

Krav om at ansatte ikke udsættes for udstødningsgas fra kundebiler i en hal
Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg i et byggemarked, hvor der i åbningstiden dagligt kører mellem 25 og 75 biler gennem en hal. Hallen har portåbninger i begge ender, og portåbningerne er 5 x 6 meter. Kun i ekstreme vejr-situationer er porten i vind-siden lukket. Der er ingen mekanisk udsugning i hallen.

Det er en del af konceptet, at kunderne kører direkte ind i hallen for at hente varer. Kunden stopper bilens motor, mens varerne bliver fundet frem.

De ansatte færdes i hallen cirka 50 procent af arbejdstiden, mens resten af arbejdstiden foregår på kontoret, der er et særskilt rum med mulighed for ventilation ud til det fri.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om, at virksomheden skal sikre, at medarbejdere under udførelsen af deres arbejde ikke udsættes for luft, der er forurenede af udstødningsgasser.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om at sikre, at de ansatte under udførelse af deres arbejde ikke udsættes for unødigt påvirkning af luft, der er forurenede med udstødningsgasser.

Et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at de ansatte færdes i en hal, der tilføres luftforurening i form af udstødningsgas fra kundebiler.

Flertallet lagde desuden vægt på, at det er muligt at undgå forurening fra kundebiler, idet virksomheden fx kan betjene kunderne på anden måde end ved, at kunderne kører ind i hallen.

Flertallet lagde endelig vægt på, at udstødningsgas indeholder flere sundhedsskadelige stoffer og materialer.

Flertallet bemærkede, at det ikke er antallet af biler, der har betydning for afgørelsen, men alene det forhold, at luften i hallen, hvor der er ansatte, tilføres en forurening, der kan undgås, fordi der kan findes andre løsninger.

Et nævnsmedlem fandt, at Arbejdstilsynet ikke på tilstrækkelig vis har dokumenteret en risiko for de ansatte (j.nr. 5900082-11).

Krav om ventilation i cykelværksted og brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet

Ved tilsynsbesøg på et cykelværksted konstaterede Arbejdstilsynet, at der blev opbevaret og benyttet forskellige faremærkede produkter i forbindelse med reparation og lapning af cykler i værkstedet.

Flere af produkterne indeholdt organiske opløsningsmidler, der er klassificeret som sundhedsskadelige, og indeholdt et stof, der er på Arbejdstilsynets liste over kræft-fremkaldende stoffer.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at etablere effektiv og tilstrækkelig ventilation i cykelværkstedet.

Ifølge reglerne om ventilation på faste arbejdssteder skal der etableres mekanisk udsugning, hvis det ikke kan undgås, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af sundhedsskadelige luftarter eller lign.

Et flertal af nævnets medlemmer fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet der i cykelværkstedet foregik arbejdsprocesser, der udviklede luftforurening med stoffer og materialer, der er sundhedsskadelige eller generende, uden at der var etableret ventilation, der fjernede forureningen på det sted, hvor den udvikledes.

Flertallet af nævnets medlemmer fastholdt ligeledes Arbejdstilsynets påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke grundlag for påbuddet, da den faktiske påvirkning af de ansatte lå under grænseværdierne.

Mindretallet henviste til, at påbuddet ikke var givet efter reglerne om foranstaltninger mod kræft- og sundhedsrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer, hvorefter enhver påvirkning skal undgås, og at Arbejdstilsynet har meddelt branchen, at lapning af cykler i cykelværksteder ikke generelt medfører en væsentlig sundhedsmæssig belastning, når der anvendes lim, der er typisk i branchen (j.nr. 5900216-10 og 5900217-10).

Påbud til autoværksted om effektiv procesudsugning til forbehandling i form af spartling indeholdende styren

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på et autoværksted og konstaterede, at der blev udført arbejde med autolakering af biler samt arbejder, der er forbundet hermed, herunder for- og efterbehandling.

Der foregik forbehandling i form af spartelarbejde med et styrenholdigt produkt med en MAL-kode på 4-6, hvilket er udtryk for, at anvendelsen af produktet er forbundet med stor sundhedsrisiko. Endvidere er styren på Arbejdstilsynets liste over kræftfremkaldende stoffer.

Arbejdstilsynet udførte en røgtest, der viste, at røgen ved bilens bagende, tag og sider steg op gennem åndedrætszonen på den person, som opholdt sig ved bilen, og da røgen steg op over hovedhøjde, spredte den sig i rummet uden tydeligt at bevæge sig i en bestemt retning.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at etablere effektiv procesudsugning til forbehandling i form af spartling indeholdende styren samt et rådgiverpåbud.

Nævnet fastholdt afgørelsen, idet nævnet fandt, at ventilationen ikke var tilstrækkelig.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet, således at virksomheden skal etablere tilstrækkelig mekanisk ventilation, der effektivt sikrer de ansatte ved spartelpladserne i klargøringen til autolakering samt bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved røgtesten havde konstateret, at den eksisterende mekaniske ventilation ikke var tilstrækkelig.

Flertallet lagde desuden vægt på, at der ved spartlingen blev benyttet et produkt med MAL - kode 4-6 indeholdende farlige og kræftfremkaldende stoffer, og at arbejde med produktet er omfattet af reglerne om kodenummererede produkter.

Et nævnsmedlem fandt, at sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at afgørelsen om tilstrækkelig mekanisk ventilation og dermed heller ikke rådgiverpåbuddet kan fastholdes (j.nr. 5900155-11 og 5900156-11).

J. Kontrolanordning på ventilationsanlæg

Efter § 35, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning skal procesventilationsanlæg være forsynet med en kontrolanordning, der angiver utilstrækkelig funktion.

Efter § 3, i bekendtgørelsen om sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning gælder, hvor der under arbejdet kan opstå fare, at ventilationsanlæg skal være forsynet med alarmanordning, der reagerer med et lys- eller lydsignal.

Ventilationsanlæg, der fungerer som procesventilation, der tjener til at skulle fjerne en fare, skal således være forsynet med en kontrolanordning, der ved lys- eller lyd-signal angiver utilstrækkelig funktion i form af nedsat effektivitet, fejlagtig funktion og driftsstop.

Efter bilag 2, i bekendtgørelsen om sikkerhedsskiltning m.v. må signalgivning ikke forringes på grund af dårlig placering.

Efter reglerne om stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, må disse kun anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Bekendtgørelse nr. 908 af 27. september 2005 om foranstaltninger til forebyggelse af kræftrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer som ændret ved bekendtgørelse nr. 1175 af 11. oktober 2007 omfatter arbejde, som indebærer udsættelse for røg fra metalsvejsning (svejseserø).

Efter § 9, i bekendtgørelsen skal tekniske anlæg og ventilationssystemer, der anvendes ved arbejde med stofferne eller materialerne forsynes med hensigtsmæssigt virkende overvågningsanordninger, der afslører og alarmerer ved unormale driftsforhold og ved uheld.

Nævnet behandlede i 2011 en sag om kontrolanordning, hvor kravet var stillet efter reglerne stoffer og materialer og foranstaltninger til forebyggelse af kræftrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

Sagen er refereret nedenfor:

Hensigtsmæssig placering af alarm fra ventilation til svejsekabiner

Ved et tilsynsbesøg på en metalvirksomhed konstaterede Arbejdstilsynet, at alarmen (kontrolanordningen) til svejsekabinernes ventilationsanlæg var placeret, så den ikke kunne ses inde fra de bagerste svejsekabiner, da alarmen var placeret for lavt.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at placere alarmen hensigtsmæssigt i tilknytning til svejsearbejdet.

Et enig Arbejds miljøklagenævn fastholdt påbuddet og lagde vægt på, at det ikke er tilstrækkeligt, at den ansatte er nødt til at forlade svejsekabinen for at se signalet, der giver alarm (j.nr. 5900245-10).

K. Maskiner og andre tekniske hjælpemidler

Ifølge § 45, i arbejdsmiljøloven skal maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Det fremgår af § 4, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at anvendelse af tekniske hjælpemidler, herunder maskiner skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

Det fremgår af § 6 i samme bekendtgørelse, at et teknisk hjælpemiddel kun må anvendes, hvis det opfylder de krav, der gælder for dets konstruktion, udstyr, sikring m.v. ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og andre særlige regler, der måtte være fastsat herom.

Arbejds miljølovgivningens krav til maskiners og maskinanlægs konstruktion, udstyr og udformning under hensyn til sikkerhed og sundhed findes i bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler.

CE-mærkede maskiner

Kapitel 2, i bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler indeholder regler, der gennemfører maskindirektivet. Det gælder kun for maskiner og sikkerhedskomponenter, der er omfattet af direktivet. Alle andre maskiner mv. falder ind under reglerne i bekendtgørelsens kapitel 3.

Ikke – CE-mærkede maskiner og andre tekniske hjælpemidler

Kapitel 3, i bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler indeholder regler om indretningskrav til alle andre maskiner og øvrige tekniske hjælpemidler, som ikke er markedsført efter kravene i Kapitel 2, som gennemfører maskindirektivet.

Sager i 2011

Arbejds miljøklagenævnet har i 2011 behandlet flere sager, hvor Arbejdstilsynet under almindeligt tilsyn på en virksomhed har givet virksomheden påbud efter reglerne om anvendelse af tekniske hjælpemidler med en samtidig henvisning til, at maskinen ikke er indrettet i overensstemmelse med bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler.

Det afgørende i disse sager er om Arbejdstilsynet har dokumenteret farligheden af den anvendte maskine, at maskinen er anvendt, og at denne ikke er indrettet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt i henhold til reglerne om indretning af henholdsvis CE-mærkede maskiner, eller ikke – CE-mærkede maskiner.

Ifølge § 38 i kapitel 3, i bekendtgørelsen om indretning af tekniske, skal der i konstruktionen af et teknisk hjælpemiddel indgå sikring mod farer ved hjælpemidlet. Det skal herunder sikres, at personer ikke kan komme i berøring med farlige maskindele.

Hvis fornøden sikring ikke kan opnås gennem konstruktionen, skal den gennemføres på betryggende måde ved afskærmning, udsugning, andet sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler.

Ifølge § 41 i kapitel 3, i samme bekendtgørelse fremgår det, at den måde, hvorpå indkobling, styring og afbrydelse af energi til et teknisk hjælpemiddel eller andre former for påvirkning af funktioner eller arbejdsprocesser i dette sker, i videst muligt omfang skal sikre, at der ikke opstår fare for sikkerhed eller sundhed.

CE-mærkede maskiner

Påbud om forsvarlig anvendelse af CE-mærket maskine på grund klemningsrisiko

Ved et tilsynsbesøg på et gartneri konstaterede Arbejdstilsynet, at en virksomhed anvendte en automatisk pottemaskine, hvor det var muligt for de ansatte, som arbejder med maskinen, at række ind i bevægelige maskindele med risiko for at komme alvorligt til skade. Den automatiske pottemaskine var CE-mærket.

Arbejdstilsynet påbød, at virksomheden skulle sikre at anvendelsen af maskinen kan ske sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Virksomheden anførte i klagen, at maskinen var købt som ny hos en leverandør, og virksomheden gik derfor ud fra, at maskinen opfyldte gældende regler.

Virksomheden anførte desuden, at Arbejdstilsynet tidligere havde været på tilsynsbesøg på virksomheden uden at gøre indsigelser over for pottemaskinen.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet fandt, at de ansatte på virksomheden var udsat for en ulykkesrisiko i forbindelse med arbejdet med pottemaskinen.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at det var muligt at få fingre og hænder i klemme i maskinen med risiko for at komme alvorligt til skade.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærkede, at det efter reglerne om anvendelse af tekniske hjælpemidler er virksomhedens ansvar, at arbejdet med den CE-mærkede maskine er sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det forhold, at Arbejdstilsynet tidligere har været på tilsynsbesøg uden at gøre indsigelser, kan skyldes andre forhold og betyder ikke en godkendelse af virksomhedens brug af maskinen (j. nr. 5900357-11).

Ikke CE-mærkede maskiner

Påbud med frist om at sikre forsvarlig anvendelse af en maskine, men op-hævelse af strakspåbud om midlertidige foranstaltninger

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg på et gartneri, at det var muligt at række ind til de bevægelige maskindele på virksomhedens automatiske pottemaskine, hvorved der var en risiko for, at personer kan komme i klemme. Maskinen var ikke CE-mærket.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud med frist til at imødegå ulykkesrisiko ved anvendelsen af pottemaskinen og et påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver til løsning af problemet.

Samtidig gav Arbejdstilsynet et strakspåbud om at træffe midlertidige foranstaltninger til sikring af maskinen.

Virksomheden klagede over alle 3 påbud og anførte, at de ansatte under driften ikke kommer i nærheden af de bevægelige dele, da betjeningen ikke levner tid til dette.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud med frist, således at virksomheden skal sikre, at anvendelsen af pottemaskinen kan ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde, og at virksomheden skal bruge en arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at den ansatte var udsat for en ulykkesrisiko ved arbejdet med pottemaskinen.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved et tilsynsbesøg havde konstateret, at det var muligt at række ind maskinens bevægelige maskindele, hvorved der var risiko for en alvorlig personskade.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets strakspåbud om midlertidige foranstaltninger, idet nævnet ikke fandt, at der er grundlag for at udstede et strakspåbud vedrørende midlertidige foranstaltninger i forbindelse med påbuddet om at sikre en forsvarlig anvendelse af maskinen.

Nævnet henviste til den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, idet nævnet tidligere har afgjort lignende sager uden samtidigt strakspåbud vedrørende midlertidige foranstaltninger (j. nr. 5900375 -11, 5900376-11 og 5900377-11).

Påbud om forsvarlig anvendelse af ældre - ikke CE-mærkede maskiner

Ved et tilsynsbesøg på et gartneri konstaterede Arbejdstilsynet, at virksomheden anvendte ældre, ikke CE-mærkede svøbemaskiner, som ikke var udstyret med nødstop, selvom der var en ulykkesrisiko i form af klemningsrisiko forbundet med betjeningen af maskinerne, idet maskinerne ikke kunne afbryde en bestilt handling, og efter start skulle køre handlingen færdig.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at sikre de ældre svøbemaskiner ved hjælp af nødstop.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, således at virksomheden skal sikre, at de ældre svøbemaskiner anvendes på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuld forsvarlig måde, så der i en nødsituation kan ske hurtig standsning af maskinernes funktion fra hensigtsmæssige steder på eller ved maskinerne.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved et tilsynsbesøg konstaterede, at standsning af maskinerne ikke kan ske hurtigt fra hensigtsmæssige steder, idet der ikke var nødstop på maskinerne, og at det er forbundet med fare, da maskinen efter tryk på startknappen kører en omgang, uanset startknappen slippes.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der var et klemsted ved maskinernes udløb, og det var muligt at række ind til et klemsted fra betjeningsiden, ligesom det er muligt at aktivere maskinen fra bagsiden, hvor der også fandtes klemsteder (j. nr. 5900358-11).

Krav til nødstop på ældre maskiner, som ikke er CE-mærket

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at en ældre søjleboremaskine, som ikke var CE-mærket var monteret et "flapstop", som havde startknappen og knappen til betjening af driftstop placeret under et gult plastlåg, som var forsynet med en rød paddehatteformet knap.

Arbejdstilsynet fandt ikke, at "flapstoppet" opfyldte sikkerhedsniveauet for et nødstop og påbød virksomheden at indrette søjleboremaskinen med effektivt virkende nødstop.

Efter reglerne om indretning af tekniske hjælpemidler skal et nyt nødstop opfylde reglerne for CE-mærkede maskiner samt delmaskiner. Standarden for nødstop på CE-mærkede maskiner indeholder principperne for udformning af nødstop til maskiner.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud og lagde vægt på, at "flapstoppet" manglede den tvangsbrydende funktion, at der er problemer med afbrydelse før låsning, og at "flapstoppet" har en svag mekanisk udformning af fjeder og låsearm. Desuden kan "flapstoppet" forveksles med almindelige betjeningsfunktioner, fordi der under knappen er både en rød og en grøn kontakt (j.nr. 5900244-10).

L. Stoffer og materialer – Krav om særlig uddannelse

Ifølge § 48, stk. 1, må stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, kun anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det fremgår af § 5, i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, jf. bekendtgørelsens bilag III, Pkt. 7, at arbejde med epoxyharpikser og isocyanater kun må udføres af personer, som har gennemgået en særlig uddannelse udarbejdet af arbejdsmarkedets organisationer og godkendt af direktøren for Arbejdstilsynet.

Det fremgår af § 1 og § 2, i bekendtgørelse om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer erhvervet i udlandet, at personer, som har til hensigt at arbejde med epoxy og isocyanater på baggrund af erhvervsmæssige kvalifikationer erhvervet i udlandet, kun kan påbegynde arbejdet, hvis Arbejdstilsynet har anerkendt deres erhvervsmæssige kvalifikationer.

Nedenfor er refereret en sag, hvor Arbejdstilsynet påbød en virksomhed, at danske statsborgere, som på virksomheden arbejder med stoffer indeholdende isocyanater skal have en uddannelse til dette arbejde.

Lovpligtig uddannelse ved arbejde med isocyanater

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg hos virksomheden og konstaterede, at ansatte på en byggeplads arbejdede med et produkt, der indeholder epoxy/isocyanater. Det blev oplyst, at produktet blev brugt til fugning.

Det blev endvidere oplyst, at de ansatte, der arbejdede med produktet, ikke havde gennemgået den særlige uddannelse om arbejde med epoxy og isocyanater.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sikre, at danske statsborgere, som arbejdede med stoffer, der indeholder isocyanater, havde lovpligtig uddannelse.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, således, at virksomheden straks skulle sikre, at ansatte, som arbejder med stoffer indeholdende isocyanater, og som ikke har erhvervsmæssige kvalifikationer hertil, hverken erhvervet i Danmark eller i udlandet, har en særlig uddannelse til at arbejde med produktet.

Det betyder, at ansatte, som ikke har de erhvervsmæssige kvalifikationer hertil, hverken erhvervet i Danmark eller i udlandet, skal have den særlige uddannelse til at arbejde med isocyanater (j.nr. 5900326-11).

M. Leverandørpåbud

Ifølge arbejdsmiljølovens regler om leverandørers ansvar skal den, der overdrager, overlader eller udstiller maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber eller andre tekniske hjælpemidler, sørge for, at genstandene, når de udleveres til brug eller udstilles, er forsynet med nødvendigt beskyttelsesudstyr og kan anvendes efter deres hensigt uden at være farlige for sikkerhed eller sundhed.

Det er i arbejdsmiljølovgivningen ikke nærmere præciseret, hvem der i lovens forstand kan anses for at være leverandør.

Arbejds miljøklagenævnet har i 2011 behandlet en sag, hvor det blev præciseret, at de civilretlige regler om køb og aftaler er afgørende for, hvem der efter arbejdsmiljølovgivningen anses for at være leverandør.

Sagen er refereret nedenfor:

De civilretlige regler vedrørende køb og aftaler er afgørende for, hvem der gives leverandørpåbud

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed og vurderede, at virksomhedens lagerrobot på flere væsentlige områder ikke levede op til arbejdsmiljølovgivningens krav til indretning af tekniske hjælpemidler. Der blev afgivet påbud til virksomheden, som i egenskab af arbejdsgiver ikke klagede over dette påbud.

I forbindelse med nævnte sag blev det oplyst, at lagerrobotten var blevet leveret til brug, som den fremstod, og Arbejdstilsynet fik kopi af den købsaftale, der lå til grund for købet af lagerrobotten.

I købsaftalen, der både af køber og af sælger er underskrevet, er køber angivet som "kunden", og sælger "A/B" angivet som "leverandøren". Den skriftlige kontrakt er udarbejdet på virksomheden A's brevpapir og er fra sælgers side underskrevet af/med navnet N, A/B.

Arbejdstilsynet konstaterer, at virksomheden A/B ikke er registreret med CVR nummer i Det Centrale Virksomhedsregister, men at både virksomheden A og virksomheden B er registrerede med CVR numre.

Arbejdstilsynet vurderede, at både virksomheden A og virksomheden B måtte anses som leverandører i forhold til arbejdsmiljølovgivningen og gav både virksomhed A og virksomhed B leverandørpåbud i forhold til lagerrobotternes mangler.

Virksomhederne A og B klagede begge over leverandørpåbuddene, idet de to virksomheder hver især mente, at det var den anden, der er leverandør.

I sagen var det oplyst, at Københavns Byret ved dom efter gennemgang af parternes aftaleforhold har fastslået, at A under de for byretten foreliggende omstændigheder ikke har godtgjort, at B skulle være eneleverandør eller leverandør sammen med A.

Ifølge arbejdsmiljølovens regler om leverandørers ansvar skal den, der overdrager, overlader eller udstiller maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber eller andre tekniske hjælpemidler, sørge for, at genstandene, når de udleveres til brug eller udstilles, er forsynet med nødvendigt beskyttelsesudstyr og kan anvendes efter deres hensigt uden at være farlige for sikkerhed eller sundhed.

Det er i arbejdsmiljølovgivningen ikke nærmere præciseret, hvem der i lovens forstand kan anses for at være leverandør.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn traf afgørelse i begge sager og fandt ikke, at virksomheden B er leverandør i forhold til lagerrobotterne, men at virksomheden A er leverandør.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at spørgsmålet om, hvem der anses som leverandør af lagerrobotterne, var oplyst at være pådømt ved Københavns Byret.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at den, der efter de civilretlige regler vedrørende køb og aftaler, betragtes som leverandør, også må betragtes som leverandør efter reglerne i arbejdsmiljøloven (j.nr. 5900144-10 og 5900145-10).

N. Arbejdspladsvurdering (APV)

Ifølge § 2, stk. 1, i arbejdsmiljøloven er det lovens hovedregel, at den omfatter arbejde for en arbejdsgiver.

Ifølge § 15a, stk. 1, i arbejdsmiljøloven og § 5a, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, har en arbejdsgiver pligt til at sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen.

Det er derfor afgørende for et krav om, at der skal udarbejdes en brugsanvisning, at der er tale om et arbejde, der udføres for en arbejdsgiver.

Det betyder, at f. eks. selvstændige uden ansatte, og egentligt frivilligt arbejde, hvor en ansat ikke har forpligtet sig til at stille sin arbejdskraft til rådighed, ikke er omfattet af arbejdsmiljølovens krav om at udarbejde en APV.

Nævnet har i 2011 behandlet to sager, hvor klageren gjorde gældende, at der ikke var tale om et arbejde for en arbejdsgiver.

Sagerne er refereret nedenfor:

Fastholdelse af påbud om arbejdspladsvurdering for ansatte i en svømme-klub

Sagen vedrørte en svømmeklub, der af Arbejdstilsynet havde fået påbud om at udarbejde en arbejdspladsvurdering.

Klubben havde mere end 20 ansatte svømmetrænere, udover en administrativ medarbejder. Svømmetrænerne var alene beskæftiget få timer ugentligt og kun for den indeværende sæson. Klubben mente ikke at være omfattet af kravet om APV.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fandt, at klubben var at anse som en arbejdsgiver i arbejdsmiljølovens forstand, selvom klubben ikke efter klagerens vurdering var erhvervsdrivende.

Nævnet lagde vægt på, at de ansatte var timelønnede, stod til rådighed og udførte arbejde for klubben og havde et ansvar for driften, var underlagt klubbens instruktionsbeføjelse og kontrol med arbejdets udførelse. Desuden stillede klubben arbejdsrum og materialer til rådighed og bar risikoen for arbejdsresultatet (j.nr. 5900041-11).

Krav om en arbejdspladsvurdering (APV) skal omfatte alle ansatte - også generalforsamlingsvalgte medarbejdere i en fagforening

Ved et tilsynsbesøg hos en fagforening konstaterede Arbejdstilsynet, at den udarbejdede APV ikke omfattede de generalforsamlingsvalgte beskæftigede, og dette blev bekræftet af fagforeningen.

Fagforeningen oplyste, at de generalforsamlingsvalgte medarbejdere oppebar deres løn fra en virksomhed, men frikøbtes af fagforeningen til at udføre fagligt arbejde for fagforeningen.

Arbejdstilsynet traf afgørelse med påbud om, at fagforeningen skulle udarbejde en APV.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud med den præcisering, at fagforeningen skal udarbejde en skriftlig APV også omfattende de generalforsamlingsvalgte medarbejdere.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at fagforeningen var at anse som en arbejdsgiver i arbejdsmiljølovens forstand også for de generalforsamlingsvalgte medarbejdere, idet de generalforsamlingsvalgte medarbejdere får løn for det faglige arbejde indirekte gennem fagforeningen, som frikøber medarbejderne fra deres hidtidige arbejdsgiver.

Nævnet lagde desuden vægt på, at de generalforsamlingsvalgte medarbejdere står til rådighed og udfører arbejde for fagforeningen, som har ansvaret for driften, og medarbejderne er underlagt fagforeningens instruktionsbeføjelse og kontrol med arbejdets udførelse, ligesom fagforeningen stiller materialer og arbejdsrum til rådighed og bærer risikoen for arbejdsresultatet (j.nr. 5900275-11).

5. Fakta om Arbejds milj øklagenævnet

Formål og kompetence

Arbejds milj øklagenævnet er både første og sidste administrative klageinstans i klager over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i henhold til arbejds milj ølovgivningen og lov om røgfri milj øer.

Nævnets kompetence omfatter også de forvaltningsretlige spørgsmål, som måtte knytte sig til de indbragte afgørelser.

Klager, der udelukkende angår spørgsmål i relation til Arbejdstilsynets sagsbehandling, skal derimod indbringes for beskæftigelsesministeren. Det samme gælder for klager over Arbejdstilsynets administration og myndighedsudøvelse.

Responderende og vejledende virksomhed falder tillige uden for Arbejds milj øklagenævnets kompetence.

Nævnet er øverste administrative klageinstans, og nævnets afgørelser kan derfor ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelserne kan dog indbringes for Folketingets Ombudsmand eller ved civile søgsmål ved domstolene.

Sagsbehandling og afgørelse

I forbindelse med sagsbehandlingen anvender Arbejds milj øklagenævnet de materielle regler, der gælder for henholdsvis arbejds milj øområdet og lov om røgfri milj øer.

Herudover gælder forvaltningsloven også for nævnets virksomhed. I forbindelse med behandlingen og oplysningen af en sag anvendes således forvaltningsretlige regler og grundsætninger. Med hensyn til sagens oplysning gælder officialprincippet, og parterne inddrages i sagsforberedelsen gennem partshøring.

Afgørelser træffes som udgangspunkt i møder med deltagelse af nævnets medlemmer. Nævnsmøderne afholdes som hovedregel 1 gang om måneden.

I sager, der alene vedrører efterkommelsesfrist, opsættende virkning eller for sent indgivne klager, har nævnets formand dog kompetence til at træffe afgørelse på nævnets vegne, medmindre et eller flere af nævnets medlemmer begærer sagen mødebehandlet. Efter en skriftlig høring af nævnet kan formanden træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, hvor der er en fast praksis, eller som i øvrigt ikke giver anledning til tvivl.

Der foretages en fuldstændig efterprøvelse af såvel rets- som skønsspørgsmål, herunder hjemmelsspørgsmål. Nævnets afgørelser skal være ledsaget af en begrundelse.

Flertallets størrelse skal angives i afgørelsen. Navnene på dem, der har truffet afgørelsen, angives ikke. En begrundelse for en eventuel dissens skal anføres kort i afgørelsen.

Afgørelser af principiel betydning offentliggøres udover i årsberetningen i nævnets nyhedsbreve og i Retsinformation.

Klagefrister og opsættende virkning

Klager over Arbejdstilsynets afgørelser efter arbejds milj øloven og lov om røgfri milj øer skal indbringes for Arbejds milj øklagenævnet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Klagen skal sendes til Arbejdstilsynet, som vurderer sagen på ny. Hvis Arbejdstilsynet helt eller delvist fastholder sin afgørelse, videresendes klagen til Arbejds miljøklagenævnet.

Arbejds miljøklagenævnet anser en klage for rettidig, hvis den er poststempelt senest 2 hverdage + 4 uger efter datoen for afsendelsen af Arbejdstilsynets afgørelse.

For sent indkomne klager vil som udgangspunkt blive afvist. Foreligger der særlige grunde, kan nævnet dog beslutte at behandle en klage, selv om klagen ikke er fremkommet rettidigt.

Rettidig klage til Arbejds miljøklagenævnet har som udgangspunkt opsættende virkning, indtil Arbejds miljøklagenævnets afgørelse foreligger.

Klage har dog ikke opsættende virkning ved påbud, hvorefter forholdene straks skal bringes i orden ("strakspåbud"), påbud, hvorefter faren straks skal imødegås, herunder at arbejdet skal standses ("forbud") samt påbud til leverandører om at levering eller markedsføring skal standses eller det pågældende produkt tilbageholdes.

Herudover kan Arbejds miljøklagenævnet beslutte at fratage en klage opsættende virkning, fx under henvisning til forholdenes uforsvarlighed.

Information om nævnet

Arbejds miljøklagenævnets nyhedsbrev, "Afgørelser fra Arbejds miljøklagenævnet", udkommer efter hvert nævnsmøde hver måned.

Nyhedsbrevene er tilgængelige på Arbejds miljøklagenævnets hjemmeside ww.arbejds miljøklagenævnet.dk, hvor andre faglige artikler og diverse yderligere information vedrørende nævnet også kan findes.

Medlemmer

Arbejds miljøklagenævnet havde den 31. december 2011 følgende sammensætning:

Formandskab:

Formand Lisbet Jensen.

Beskikkede medlemmer og stedfortrædere:

3 medlemmer er udpeget af Landsorganisationen i Danmark:

Konsulent Erik Nygaard, Forbundet af Offentligt Ansatte.

Sekretariatsleder Palle Larsen, Faglig Fælles Forbund.

Forbundssekretær Søren Schytte, Blik- og Rørarbejderforbundet.

Suppleanter:

Konsulent Bjarne Petersen, Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund (HK).

Arbejds miljøkonsulent Tommy Jensen, Fødevarerforbundet NNF.

Konsulent Niels Sørensen, LO.

1 medlem er udpeget af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd:

Arbejds miljøkonsulent Per Baunsgaard, BUPL.

Suppleant:

Chefjurist, advokat Helle Hjorth Bentz, FTF.

1 medlem er udpeget af Akademikernes Centralorganisation:

Premierløjtnant Thomas P. Petersen, Forsvarsgruppen i AC.

Suppleant:

Juridisk konsulent Tine Trabolt, Arkitektforbundet.

1 medlem er udpeget af Dansk Arbejdsgiverforening:

Advokat Linda Nordstrøm Nissen, DA.

Suppleant:

Chefkonsulent Lena Søby, DA.

1 medlem er udpeget af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Landbrugsraadet i Fællesskab:

Advokat Hanne Lindberg Greisen, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Landbrugsraadet i Fællesskab.

Suppleant:

Seniorkonsulent Anne-Marie Hansen.

1 medlem er udpeget af Finanssektorens Arbejdsgiverforening:

Advokat Merete Preisler, Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA).

Suppleant:

Konsulent Hans Jørgen Steffensen, Finanssektorens Arbejdsgiverforening.

1 medlem er udpeget af Kommunernes Landsforening, Danske Regioner samt Finansministeriet i fællesskab:

Chefkonsulent Preben Meier Pedersen, Kommunernes Landsforening, KL.

Suppleanter:

Fuldmægtig Mogens Dam, Personalestyrelsen.

Chefkonsulent Malene Vestergaard Sørensen, Danske Regioner i Danmark.

1 medlem er udpeget af Lederne:

Arbejds miljøkonsulent Signe Tønnesen Bergmann, Lederne.

Suppleant:

Kontorchef Lars Andersen, Lederne.

1 medlem er udpeget af Justitsministeriet:

Fuldmægtig Nicolai Winther, Justitsministeriet.

Suppleant:

Fuldmægtig Thomas Klyver, Justitsministeriet.

1 medlem er udpeget af Danmarks Tekniske Universitet (DTU):

Lektor Ole Broberg, DTU.

Suppleant:

Lektor Kirsten Jørgensen, DTU.

1 medlem er udpeget af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse:

Ledende overlæge, Ph.d., Lilli Kirkeskov Jensen, Arbejds- og miljømedicinsk Klinik, Bispebjerg Hospital.

Suppleant:

Overlæge Ph.d., Anette Kærgaard, Arbejdsmedicinsk Klinik i Herning.

Personale

Sekretariatsbetjeningen af Arbejdsmiljøklagenævnet blev pr. 31. december 2011 varetaget af følgende:

Formand og daglig leder af sekretariatet ankechef cand.jur. Lisbet Jensen

Chefkonsulent cand.jur. Erik Pohl

Fuldmægtig cand. jur. Per Thygesen Christensen

Fuldmægtig cand.jur. Lise Peltola

Fuldmægtig cand. jur. Julie Rendtorff

Student Line Marie Augusta Laursen

Overassistent Gitte Møller

6. Statistik

Tabel 1: Antal sager og omgørelsesprocent fordelt på sagsområde

Sagsområde	Antal afgørelser	Ændrede afgørelser	Omgørelsesprocent
Arbejds miljøarbejde	5	3	60%
Brug af arbejdsmiljørådgiver ¹⁾	123	22	18%
Arbejdspladsvurdering	6	2	33%
Arbejdets udførelse (bortset fra psykisk arbejdsmiljø)	52	15	29%
Psykisk arbejdsmiljø	14	8	57%
Arbejdsstedets indretning	71	12	17%
Tekniske hjælpemidler	40	6	15%
Stoffer og materialer	6	2	33%
Unge under 18 år			
Forvaltningsret	3	0	0%
Efterkommelsesfrist ²⁾	54	40	74%
Klageberettigelse			
Hviletid			
Opsættende virkning			
Sanktionsvalg			
Rygpolitik	8	0	0%
Diverse			
Total	382	110	29%
Klagefrist	60		
Nævnets kompetence	3		
Total	445		

Bemærkninger til tabel 1:

Omgørelsesprocenten for afgørelser var i 2011: 29 %.

Omgørelsesprocenten er udtryk for den procentvise andel af afgørelserne, hvor nævnet helt eller delvist har ændret Arbejdstilsynets afgørelse. I omgørelsesprocenten er medregnet nævnets afgørelser om at hjemvise en sag til fornyet behandling i Arbejdstilsynet.

Spørgsmål om overskridelse af klagefrist og nævnets kompetence forelægges nævnet, uden at der foreligger en afgørelse herom fra Arbejdstilsynet. Derfor er der ikke udregnet en omgørelsesprocent for disse sager.

Om bemærkninger til omgørelsesprocenten se årsberetningens afsnit om "Hjemvisning og ophævelse (annullation)".

I øvrigt bemærkes:

Note 1) Tallene viser, at nævnet har behandlet mange påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Dette skyldes, at påbud i mange tilfælde knytter sig til de påbud, som udløser kravet om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Note 2) 35 af de ændrede afgørelser er sager om efterkommelse, som drejer sig om behandling af anmodning om ny frist for efterkommelse af den frist nævnet har fastsat i en afgørelse. Disse sager er medregnet som en ændring af Arbejdstilsynets oprindelige fastsættelse af fristen og indgår derfor i beregningen af omgørelsesprocenten.

Tabel 2: Antal oprettede sager fordelt på sagstype

Sagstype	Antal oprettede sager
Klagesager	461
Genoptagelsessager	6
Ombudsmandssager*	4
Total	471
*Del af samlede antal klagesager	

Bemærkninger til tabel 2: Tallene viser, at der blev oprettet 471 sager i 2011.

Tallene er ikke udtryk for det samlede antal indgivne klager over Arbejdstilsynets afgørelser.

Ombudsmandssag

I årsberetningens afsnit 3. H Ombudsmandssag er de nævnte ombudsmandssager medtaget.

Remonstration i Arbejdstilsynet

Klager skal indsendes til Arbejdstilsynet, som revurderer sagen og kan beslutte at give klager ret. Hvis Arbejdstilsynet fastholder sin afgørelse, bliver klagesagen sendt til nævnet. Det er derfor alene de sager, hvor Arbejdstilsynet fastholder sin afgørelse, der bliver registreret i nævnet.

Bemærkninger i øvrigt

Klagenævnet opretter en sag for hver afgørelse, som en klage drejer sig om. Dvs. at der f.eks. oprettes 2 sager, hvis der både klages over et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver og det underliggende materielle påbud, som udløser rådgiverpåbud. Hvis der alene klages over rådgiverpåbuddet oprettes én sag.

Nævnet opretter en sag, hvis der først skal tages stilling til en "for sen" klage (Overskridelse af klagefristen på 4 uger). Afvises sagen, som for sen afsluttes sagen med en afgørelse.

Afgøres det, at sagen skal behandles trods fristoverskridelsen, og nævnet herefter træffer afgørelse om det materielle påbud, er der 2 sager. Træffer nævnet alene afgørelse om, at sagen skal behandles, men afventer Arbejdstilsynets udtalelse om det materielle, oprettes én sag. Der oprettes så en ny sag, når udtalelsen om det materielle modtages af nævnet.

Tallene er derfor ikke umiddelbart sammenlignelige med Arbejdstilsynets tal for klagesager.

Tabel 3: Antal afgørelser fordelt på afgørelsesform

Afgørelsesform	Antal afgørelser
Afgørelser på nævnsmøde	301
Formandsafgørelser	144
Total	445

Bemærkninger til tabel 3: Tallene viser, at 301 af de i alt 445 afgørelser i 2011 er blevet truffet på nævnsmøde med deltagelse af nævnsmedlemmerne. 32 % af afgørelserne er blevet truffet efter den særlige formandskompetence.

Formanden er tillagt kompetence til at træffe afgørelse på nævnets vegne i sager om frist for efterkommelse af påbud, klagefrist og opsættende virkning, medmindre ét eller flere nævnsmedlemmer ønsker, at sagen bliver mødebehandlet. Desuden har

formanden kompetence til at træffe afgørelse efter skriftlig høring af nævnet i sager, hvor der er en fast praksis.

Alle nævnsmedlemmer ser alle sager, inden der træffes formandsafgørelse, medmindre der er tale om afgørelser om aktindsigt, hvor formanden har en særlig kompetence til at træffe hurtige afgørelser.

Tabel 4: Antal afgørelser fordelt på afgørelsesform

Afgørelsesform	Antal sager
Afgørelser	445
Klage trukket/bortfaldet o.l.	15
Total	460

Bemærkninger til tabel 4: Tallene viser, at der er truffet afgørelse i 97 % af de i alt 460 afsluttede sager. 3,3 % af sagerne er afsluttet på grund af, at klager har trukket klagen tilbage, eller at sagen er bortfaldet af andre grunde.

Tabel 5: Gennemsnitlig sagsbehandlingstid

Afslutningsform	Antal dage
Afgørelse på nævnsmøde	193
Formandsafgørelse	87
Klage trukket/bortfaldet o.l.	56
Total	155

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid har i 2011 været 5,2 måneder.

Bilag - nyhedsbreve

Nyhedsbrevene er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat. Ansvarlig for nyhedsbrevet er chefkonsulent Erik Pohl, email epo@ast.dk, tlf. 33 41 14 59.

Nyhedsbreve fra Arbejdsmiljøklagenævnet (AMK) kan findes på Arbejdsmiljøklagenævnets hjemmeside www.arbejdsmiljoeklagenævnet.dk. under "læs afgørelser fra AMK".

Nyhedsbrev nr. 01/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i januar måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Nye medlemmer i Arbejdsmiljøklagenævnet

Arbejdsmiljøklagenævnet har 1. januar 2011 fået nye medlemmer.

Siden oprettelsen i 1999 er der hvert 4. år udpeget medlemmer til Arbejdsmiljøklagenævnet.

Arbejdsmiljøklagenævnet er oprettet i medfør af arbejdsmiljøloven og hører derfor lovgivningsmæssigt under Beskæftigelsesministeriet, selv om Ankestyrelsen er sekretariat for Arbejdsmiljøklagenævnet.

Beskæftigelsesminister Inger Støjberg har derfor udpeget de nye medlemmer og stedfortrædere til nævnet.

Repræsentanter fra arbejdsmarkedets organisationer.

Arbejdsmiljøklagenævnets stemmeberettigede medlemmer bliver udpeget efter indstilling fra arbejdsmarkedets parter i Danmark.

Medlemmerne repræsenterer derfor arbejdsmarkedets organisationer.

Særligt sagkyndige nævnsmedlemmer.

Ud over de stemmeberettigede nævnsmedlemmer udpeges tre særligt sagkyndige medlemmer og stedfortrædere, som henholdsvis rådgiver på det arbejdsmedicinske, det tekniske og det forvaltningsretlige område.

Navne på de udpegede medlemmer og hvor de kommer fra.

Hvem der er udpeget - og hvor kommer de fra kan ses på Arbejdsmiljøklagenævnets hjemmeside: www.arbejdsmiljoeklagenævnet.dk.

Ny forretningsorden for Arbejdsmiljøklagenævnet

Afgørelser i dette og følgende nyhedsbreve vil indeholde oplysninger om afgørelserne er truffet af et enigt nævn eller et flertal af nævnets medlemmer.

Den 1. januar 2011 trådte en ny forretningsorden i kraft, som indeholder en regel om, at det af Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser skal fremgå om der er enighed om afgørelsen, eller om det er et flertal, der har truffet afgørelsen.

Flertallets størrelse skal angives i afgørelsen. Navnene på dem, der har truffet afgørelsen, angives ikke. En begrundelse for en eventuel dissens skal anføres kort i afgørelsen.

Det skal derfor af afgørelser, som nævnet har truffet efter den 1. januar 2011 fremover fremgå om afgørelsen er truffet af et enigt nævn eller et flertal af nævnets medlemmer.

Afgørelserne i dette og følgende nyhedsbreve vil derfor indeholde oplysninger om, hvorvidt afgørelsen er truffet af et enigt nævn eller et flertal af nævnets medlemmer.

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 - Ophævelse af påbud vedrørende spil på kirkeorgel

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at spil på orglet i en kirke medfører en så væsentlig belastning af bevægeapparatet, at arbejdet medfører risiko for fysiske skader, idet der er tale om en kombination af belastninger, som ikke udgør en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at der dagligt alene øves 2 – 3 timer, og der er mulighed for at holde pauser.

Ved et tilsynsbesøg i en kirke vurderede Arbejdstilsynet arbejdsstillinger og belastninger ved organistens spil på kirkens orgel.

Det blev konstateret, at organisten under spillet sidder på samme sted på orgelbænken med benene på orglets pedaler. Samtidig betjenes orglets 3 klaviaturbakker konstant.

Arbejdsstillingen foregår både med sænkede skuldre og i underarmsafstand samt med skuldrene let løftede og i $\frac{3}{4}$ arm- til helarms afstand fra kroppen.

Orglets 3 klaviaturbakker har en afstand på 70 mm, et tangenttryk på 250 g med en tangentvandring op til 13-14 mm.

Arbejdstilsynet vurderede, at orgelspillet ikke var sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt og gav menighedsrådet påbud om, at betjeningen af orglet i alle led skal planlægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Menighedsrådet anførte, at påbuddet ikke er tilstrækkelig dokumenteret, og at der ikke findes autoriserede normer for, hvordan orgelspil skal foregå, ligesom der ikke er fastsat krav til instrumentets udformning/indretning.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet ikke fandt, at orgelspillet medfører en så væsentlig belastning af bevægeapparatet, at arbejdet medfører risiko for fysiske skader i nakke, skulder og arme.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at betjeningen medfører en kombination af belastninger, som samlet set i forhold til rækkeafstande, klaviaturafstand og tangenttryk ikke udgør en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko.

Arbejdsmiljøklagenævnet lægger herved vægt på, at der dagligt øves 2–3 timer ud over spil ved gudstjenester og andre kirkearrangementer, og at der ved arbejdet med at øve på orglet er mulighed for at holde pauser (j.nr. 5900087 - 10).

Sag nr. 2 - Hjemvisning af påbud om akustikregulering på grund af mangelfuld partshøring, forkert regelgrundlag og krav om metode uden hjemmel

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste en sag om påbud om akustikregulering, idet Arbejdstilsynets partshøring ikke levede op til kravene til høring, og den mangelfulde partshøring kunne have betydning for virksomhedens mulighed for at varetage sine interesser.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet både havde henvist til en forkert bestemmelse og havde givet påbud om en metode, som der ikke var angivet hjemmel til.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at et pladeværksted havde dårlige akustiske forhold, og vurderede at årsagen til dette var anvendelsen af hårde materialer, som reflekterede støj fra gulv, vægge og loft. Der var opsat lydabsorberende materialer i loftet i den ene del af værkstedet. Der blev arbejdet med reparation af biler m.m. og udført støjende arbejdsprocesser.

Arbejdstilsynet afleverede en besøgsrapport, som alene indeholdt følgende oplysning: " Der er voldsom efterklang i pladeværkstedet under arbejde med værktøjer".

I den senere afgørelse med påbud med frist inddrager Arbejdstilsynet flere faktiske oplysninger, herunder hvilket materiale gulv, vægge og loft består af, og hvilke støjende arbejdsprocesser der finder sted i værkstedet.

I afgørelsen havde Arbejdstilsynet desuden henvist til en forkert bestemmelse i bekendtgørelsen om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet, samt citeret en ikke eksisterende bestemmelse i en ophævet bekendtgørelse.

Arbejdstilsynets påbud var desuden formuleret således, at virksomheden skal lave akustikregulering. Det vil sige et krav om en metode, som kræver hjemmel i reglen om akustikregulering i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning. Denne regel var ikke citeret i Arbejdstilsynets afgørelse.

Arbejdstilsynet havde desuden ikke inden afgørelsen sendt en skriftlig høring til virksomheden.

Klager anførte, at oplysningerne var upræcise, at den mundtlige høring ved tilsynsbesøget ikke opfyldte kravene til høring, og at virksomheden ikke var blevet oplyst om retten til at kræve skriftlig høring.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste sagen og lagde vægt på, at Arbejdstilsynets partshøring i sagen ikke levede op til kravene i forvaltningsloven om høring og vurderede, at den mangelfulde partshøring kan have påvirket virksomhedens mulighed for at varetage sine interesser.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet dels havde henvist til en forkert bestemmelse dels givet påbud om en metode, selv om de relevante regler rummer mulighed for flere løsninger (j.nr. 5900125 -10).

Sag nr. 3 - Ophævelse af krav om, at et gulv i en børnehave skulle bringes i en rengøringsmæssig forsvarlig stand

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbud om at bringe et gulv i rengøringsmæssig forsvarlig stand, idet Arbejdstilsynet ikke havde dokumenteret, at den slidte gulvbelægning forringer de hygiejniske forhold i et omfang, så det udgør en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko.

Arbejdstilsynet konstaterede ved tilsyn i en børnehave, at gulvbelægningen var gammel og slidt. Overfladen var krakeleret med huller, sprækker og fordybninger. Arbejdstilsynet kunne konstatere, at der lå støv, sand mv. i fordybninger og sprækker i gulvbelægningen.

Arbejdstilsynet vurderede, at gulvbelægningen ikke kunne rengøres effektivt på forsvarlig måde.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn ophævede påbuddet, idet nævnet ikke fandt, at Arbejdstilsynet havde dokumenteret, at gulvbelægningen i børnehaven var af en sådan beskaffenhed, at den ikke kunne rengøres på forsvarlig måde.

Nævnet lagde herved vægt på, at det ikke var dokumenteret, at den slidte gulvbelægning forringer de hygiejniske forhold i et omfang, så det udgør en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko (j.nr. 5900081-10).

Sag nr. 4 - Krav om måling af luftkvalitet i friskluftforsynet åndedrætsværn
Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse med påbud om måling af luftkvaliteten i friskluftforsynet åndedrætsværn, så brugerne tilføres trykluft, der er egnet til brug i åndedrætsværn (åndemiddelluft). Nævnet fandt, at forurenede åndemiddelluft kan være sundhedsskadelig, og at det ikke umiddelbart er muligt at se eller lugte alle urenheder i åndemiddelluften.

Ved tilsynsbesøg på et rustbeskyttelsesværksted konstaterede Arbejdstilsynet, at virksomheden ikke kunne fremvise dokumentation for, at der var foretaget målinger af luftkvaliteten i virksomhedens anlæg til brug for de friskluftforsynede åndedrætsværn i forbindelse med sprøjtepåføring af undervognsbehandling. Anlægget havde luftindtag i det fri, men der var ikke foretaget målinger af luftkvaliteten i anlægget. Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at udføre måling af luftkvaliteten.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn var enig i Arbejdstilsynets afgørelse med påbud om måling af luftkvaliteten, således at det sikres, at brugerne af åndedrætsværn tilføres ren og tør trykluft, der er egnet til brug i åndedrætsværn (åndemiddelluft).

Nævnet lagde vægt på, at forurenede åndemiddelluft kan være sundhedsskadelig og give hoste, hovedpine, eksem, allergi, infektion, gener i luftvejssystemet og forgiftninger, samt at det ikke umiddelbart er muligt at konstatere, se eller lugte alle urenheder i åndemiddelluften (j.nr. 5900088-10).

Lov om røgfri miljøer

Sag nr. 5 - Forbud mod at ryge indendørs i fællesarealerne i to bosteder knyttet til en institution for unge mellem 16 og 25 år

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt to påbud om straks at sikre, at der ikke ryges på fællesarealerne i to bosteder ved en institution for unge mellem 16 og 25. Nævnet bemærkede, at den enkelte beboer kan beslutte, at der må ryges i den bolig, der tjener som pågældendes private hjem. Desuden kan institutionen beslutte, at de unge må ryge i et rygerum.

Ved et tilsynsbesøg på 2 forskellige adresser (bosteder) knyttet til en institution for unge mellem 16 og 25 år konstaterede Arbejdstilsynet, at der blev røget indendørs i alle rum, herunder på fællesarealerne. Institutionen er en arbejdsplads med ansatte, og institutionen er derfor omfattet af rygelovens regler.

Arbejdstilsynet gav institutionen to påbud om straks at sikre, at der ikke ryges indendørs i de to bosteder knyttet til institutionen.

Efter rygeloven er det ikke tilladt at ryge indendørs på arbejdspladser, institutioner, skoler m.v.

På døgninstitutioner og lignende, der fortrinsvis har optaget unge i 15 – 16 års alderen og derover, og som fungerer som bolig for de unge, kan institutionen beslutte, at det er tilladt, at de unge ryger i rygerum og på deres egne værelser.

På særlige arbejdspladser med beboere i døgninstitutioner, botilbud og lignende kan den enkelte beboer beslutte, om der må ryges i den pågældendes private hjem.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, idet der ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg blev røget i fællesarealerne.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærkede, at den enkelte beboer kan beslutte, at der må ryges i det værelse eller den bolig, der tjener som pågældendes private hjem. Desuden kan institutionen beslutte, at de unge må ryge i et rygerum (j.nr. 5900146-10 og 5900166-10).

Sag nr. 6 - Forbud mod at ryge indendørs på arbejdspladserne på en gård, herunder i malkerum, værksted og i stalde

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der ikke må ryges på de indendørs arbejdspladser på en gård, allerede fordi Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøg konstaterede, at der blev røget i gårdens malkerum og værksted.

Nævnet fandt desuden, at gårdens åbne stalde er indendørs arbejdspladser, som er omfattet af rygeforbuddet.

Således fandt et flertal på 6 af nævnets medlemmer, at gårdens åbne stalde er indendørs arbejdspladser, idet der med indendørs arbejdspladser menes lokaler, der er omgivet af tag og vægge på alle sider, uanset om disse er permanente.

Et mindretal på 5 medlemmer fandt det ikke oplyst, om staldene er åbne eller lukkede rum, og om der derfor ikke er tale om indendørs rygning i stalden.

Arbejdstilsynet besøgte en gård med 13 ansatte og konstaterede, at der under Arbejdstilsynets rundgang med gårdejeren blev røget indendørs i blandt andet malkerum, værksted og stalde.

Gårdejeren oplyste, at virksomheden havde en skriftlig rygepolitik, som omfattede de fælles boliger, som de ansatte bor i, samt lukkede rum på arbejdspladsen.

Gårdejeren anførte i klagen, at staldene er åbne stalde med en tagkonstruktion, som kan løftes, så der er en åbning på hver side af staldens længde. Langs siderne er der klimagardiner, der kan rulles ned, så der er 1½ meter åbent til det fri.

Gårdejeren påpegede, at der udover de nævnte klimagardiner, der kun blev lukket ved hård frost, slagregn eller snestorm, var en 2 meter bred åbning i staldenes kip, og at staldene i forhold til anden lovgivning blev betegnet som "åbne stalde".

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at der ikke må ryges på indendørs arbejdspladser, allerede fordi Arbejdstilsynet konstaterede, at der blev røget i malkerum og værksted. Nævnet fandt i øvrigt, at gårdens åbne stalde er indendørs arbejdspladser, som er omfattet af rygeforbuddet.

Således fandt et flertal på 6 ud af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer, at virksomhedens åbne stalde er indendørs arbejdspladser, idet der med indendørs arbejdspladser menes lokaler, der er omgivet af tag og vægge på alle sider, uanset om disse er permanente eller ikke.

Et mindretal på 5 medlemmer fandt det ikke tilstrækkeligt oplyst, om staldene er åbne eller lukkede rum, og om der derfor ikke er tale om rygning indendørs, når der ryges i stalden (j.nr. 5900223-10).

Nyhedsbrev nr. 02/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i februar måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Den 1. januar 2011 trådte en ny forretningsorden i kraft, som indeholder en regel om, at det af Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser skal fremgå, om der er enighed om afgørelsen, eller om det er et flertal, der har truffet afgørelsen.

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 - Krav om tilfredsstillende akustik i et klasselokale, men hjemvisning af krav om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om akustiske forhold i en skoles fysiklokale, da de akustiske forhold ikke var tilfredsstillende. Flertallet lagde vægt på, at der var tydelig rumklang, og at lokalet bl.a. havde "hårde" vægge.

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste imidlertid påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet flertallet af nævnets medlemmer ikke fandt det tilstrækkeligt oplyst, om efterklangstiden oversteg 0,9 sekund.

På en skole konstaterede Arbejdstilsynet tydelig rumklang under almindelig samtale og færden mellem 4 personer i et fysiklokale. Fysiklokalet var indrettet med "hårde" vægge, gulv, loft og inventar, som underbyggede Arbejdstilsynets vurdering af, at de akustiske forhold ikke var tilfredsstillende.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at de akustiske forhold skulle forbedres, og at skolen skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Arbejdstilsynet henviste i den forbindelse til, at absorptionsarealet var mindre end 0,9 gange gulvarealet, idet Arbejdstilsynet anvendte reglen om krav til akustik i undervisningsområder.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet om de akustiske forhold i fysiklokalet, idet et flertal af nævnets medlemmer vurderede, at de akustiske forhold i fysiklokalet ikke var tilfredsstillende. Flertallet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet havde konstateret tydelig rumklang, og at dette underbygges af de "hårde" vægge.

Ifølge reglerne skal der bruges autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved arbejde, der foregår i klasselokaler i skoler, hvor der er en efterklangstid på mere end 0,9 sekund, mens der for undervisningsområder skal være et absorptionsareal på under 0,9 gange gulvarealet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at et fysiklokale er omfattet af reglen om klasselokaler.

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste derfor påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet flertallet af nævnets medlemmer ikke fandt det tilstrækkeligt oplyst om efterklangstiden i klasselokalet var på mere end 0,9 sekund.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke, at Arbejdstilsynet havde dokumenteret unødigt støj og utilfredsstillende akustik, da lærere og ledelse hverken havde fundet ubehag eller rumklang, ligesom der kun arbejdes få timer om ugen i lokalet. Mindretallet fandt desuden ikke, at Arbejdstilsynet kan give påbud, når der er tale om en skole, og forholdene ikke er uforsvarlige (j.nr. 5900218-10 og 5900219-10).

Sag nr. 2 - Vask af busser på en fast arbejdsplads skal kunne foregå indendørs

Et flertal af Arbejds miljøklagenævnets medlemmer fandt, at vask af busser på et fast arbejdssted er arbejde, der efter sin art skal foregå indendørs, da arbejdet er planlagt og foregår jævnlige og tilbagevendende på et sted, hvor vaskepladsen ikke er afskærmet, og det derfor ikke er et urimeligt krav, da arbejdet i branchen foregår indendørs i en vaskehal eller på et overdækket og afskærmet område.

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at der på en virksomheds faste arbejdsplads foregik udendørs vask af busser. Arbejdet var planlagt til at foregå jævnlige og tilbagevendende, og Arbejdstilsynet konstaterede, at chaufføren udsættes for påvirkninger fra vejrliget.

Arbejdstilsynet gav derfor virksomheden påbud om, at træffe foranstaltninger mod klimapåvirkninger ved udendørs vask af busser.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet flertallet af nævnets medlemmer fandt, at vask af busser på et fast arbejdssted er arbejde, der efter sin art skal foregå indendørs, idet det ikke er åbenbart urimeligt eller uhensigtsmæssigt, og idet arbejdet i branchen foregår indendørs i en vaskehal eller på et overdækket og afskærmet område.

Flertallet lagde vægt på, at arbejdet er planlagt og foregår jævnlige og tilbagevendende på et sted, hvor vaskepladsen ikke er afskærmet.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke, at kortvarig vask af busser efter sin art er indendørs arbejde. Mindretallet fandt ikke, at der er hjemmel til at kræve vaskehal. Desuden fandt mindretallet ikke grundlag for at kræve indendørs vask af busser forår og efterår (j.nr. 5900226-10).

Sag nr. 3 - Hensigtsmæssig placering af alarm fra ventilation til svejsekabiner

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt påbud om, at alarmen til svejsekabiners ventilationsanlæg skal kunne ses fra de enkelte kabiner, da det ikke er tilstrækkeligt, at de ansatte er nødt til at forlade svejsekabinen for at se signalet, der giver alarm.

Ved et tilsynsbesøg på en metalvirksomhed konstaterede Arbejdstilsynet, at alarmen (kontrolanordningen) til svejsekabinernes ventilationsanlæg var placeret, så den ikke kunne ses inde fra de bagerste svejsekabiner, da alarmen var placeret for lavt.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at placere alarmen hensigtsmæssigt i tilknytning til svejsearbejdet.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt påbuddet og lagde vægt på, at det ikke er tilstrækkeligt, at den ansatte er nødt til at forlade svejsekabinen for at se signalet, der giver alarm (j.nr. 5900245-10).

Sag nr. 4 - Krav til nødstop på ældre maskiner, som ikke er CE - mærket

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt påbud med krav til nødstop, da et "flap-stop" ikke havde tvangsbrydende funktion, og havde afbrydelse før låsning, en svag mekanisk udformning og kunne forveksles med almindelige betjeningsfunktioner.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at en ældre søjleboremaskine, som ikke var CE – mærket var monteret et "flapstop", som havde startknappen og knappen til betjening af driftstop placeret under et gult plastlåg, som var forsynet med en rød paddehatteformet knap.

Arbejdstilsynet fandt ikke, at "flapstoppet" opfyldte sikkerhedsniveauet for et nødstop og påbød virksomheden at indrette søjleboremaskinen med effektivt virkende nødstop.

Efter reglerne om indretning af tekniske hjælpemidler skal et nyt nødstop opfylde reglerne for CE – mærkede maskiner samt delmaskiner. Standarden for nødstop på CE – mærkede maskiner indeholder principperne for udformning af nødstop til maskiner.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud og lagde vægt på, at "flapstoppet" manglede den tvangsbrydende funktion, at der er problemer med afbrydelse før låsning, og at "flapstoppet" har en svag mekanisk udformning af fjeder og låsearm. Desuden kan "flapstoppet" forveksles med almindelige betjeningsfunktioner, fordi der under knappen er både en rød og en grøn kontakt (j.nr. 5900244-10).

Sag nr. 5 - Ophævelse af strakspåbud om sikring af pladesaks og brug af arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejds miljøklagenævn ophævede påbud om sikring af pladesaks og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver, da påbuddet drejede sig om en pladesaks, mens oplysningerne i afgørelsen drejede sig om klippe/lokkemaskiner. Påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver blev derfor også annulleret.

Ved et tilsynsbesøg på en maskinfabrik gav Arbejdstilsynet strakspåbud om at sikre pladesaks og påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at forebygge at overtrædelsen gentager sig. Imidlertid beskrev Arbejdstilsynet i afgørelsen i stedet de faktiske forhold for virksomhedens to klippe/lokkemaskiner, ligesom Arbejdstilsynets begrundelse drejede sig om klippe/lokke-maskinerne.

Arbejds miljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets afgørelse vedrørende begge påbud, idet der ikke er overensstemmelse mellem påbuddets ordlyd og begrundelse, idet påbuddet drejer sig om at sikre pladesaks, mens oplysningerne beskriver de faktiske forhold, samt begrundelse for påbud om virksomhedens klippe/lokkemaskiner.

Arbejds miljøklagenævnet ophævede derfor også påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet der ikke var truffet afgørelse om overtrædelse af et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem (j.nr. 5900182-10 og 5900184-10).

Sag nr. 6 - Hjemvisning af strakspåbud om sikring af klippe/lokkemaskiner og ophævelse af krav om autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejds miljøklagenævn hjemviste strakspåbud om sikring af to klippe/lokkemaskiner, da Arbejdstilsynet ikke havde oplyst og forholdt sig til om maskinerne var CE – mærket.

Desuden var der i sagen usikkerhed om virksomhedens brugte maskinerne uden afskærmning. Påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver blev derfor også annulleret.

Arbejds miljøklagenævnet annullerede derfor påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da der ikke var truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Ved tilsynsbesøg på en maskinfabrik gav Arbejdstilsynet strakspåbud om at sikre to klippe/lokkemaskiner og påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til forebygge at overtrædelsen gentager sig.

Maskinerne var ikke i drift under besøget, men de tilstedeværende fra virksomheden oplyste, at maskinen benyttes regelmæssigt i produktionen. Skærmene var ikke umiddelbart til at finde i virksomheden.

Strakspåbuddet blev givet med henvisning til reglerne om indretning af ikke - CE mærkede maskiner.

Virksomheden oplyste under klagesagen, at maskinerne var taget ud af brug, hvorfor afskærmningerne var taget af. Desuden var de to maskiner forskellige, da den ene var af ældre dato, mens den anden var af nyere dato og CE – mærket.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn hjemviste strakspåbuddet, idet Arbejdstilsynet ikke havde oplyst og forholdt sig til, hvorvidt maskinerne er CE - mærkede, og hvilken betydning dette måtte have for afgørelsen.

Nævnet lagde desuden vægt på, at maskinerne ikke blev anvendt og var taget midlertidigt ud af brug ved Arbejdstilsynets besøg, og at der i sagen er usikkerhed om virksomheden brugte maskinerne uden afskærmning.

Arbejds miljøklagenævnet annullerede derfor påbuddet om brug af autoriseret arbejds miljørådgiver, da der ikke var truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejds miljøproblem (j.nr. 5900183-10 og 5900185-10).

Sag nr. 7 - Hjemvisning af påbud om håndtering af flasker og aviser ved genbrugsindsamling og annullering af krav om autoriseret arbejds miljørådgiver

Et flertal af Arbejds miljøklagenævnets medlemmer hjemviste påbud om håndtering af flasker og aviser, da den fysiske belastning ikke var tilstrækkeligt beskrevet i forhold til den enkelte ansattes arbejdsstilling og bevægelser ved håndtering af flasker og aviser/blade, og det ikke var konkret oplyst, hvilke og hvor mange forværende faktorer, som gør håndteringen sundhedsskadelig. Påbuddet om brug af autoriseret arbejds miljørådgiver blev derfor også annulleret.

Arbejdstilsynet besigtigede arbejdet med genbrugsindsamling i et villakvarter i en kommune.

Arbejdet består i dagligt at samle flasker, aviser, blade og ikke brændbart affald fra et bestemt område med ca. 1000 husstande. Hver dag samles ca. 1,7 tons papir og ca. 2 tons ikke brændbart affald.

Flaskerne lå i poser med ca. 9 flasker, hvilket svarer til en vægt på ca. 4,5 kg, og aviser og blade var anbragt på fortovet i bundter af forskellig størrelse. Det blev oplyst, at bundterne med aviser og blade vejer ca. 8 kg.

Arbejdet foregår dels ved, at de ansatte opsamler flasker og aviser, som er placeret på fortovet, og bærer dem hen til en lastbil, dels ved, at de ansatte placerer flasker og aviser i de relevante containere eller opbevaringsbokse placeret på lastbilen.

Arbejdstilsynet vurderede, at de ansatte i forbindelse med løftet og placeringen af bundterne i boksen foretog en skævvridning i overkroppen og gav derfor påbud om, at arbejdet ikke er planlagt og udført på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde.

Et flertal af Arbejds miljøklagenævnets medlemmer hjemviste afgørelsen, idet den fysiske belastning ikke var tilstrækkeligt beskrevet i forhold til den enkelte ansattes arbejdsstilling og bevægelser ved håndtering af flasker og aviser/blade, herunder var

det ikke konkret beskrevet hvilke og hvor mange forværende faktorer, som gør håndteringen sundhedsskadelig.

Arbejdsmiljøklagenævnet annullerede påbuddet om autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da der herefter ikke er truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Et mindretal af nævnets medlemmer vurderede sagen tilstrækkeligt oplyst, og at de ansatte udfører løft over skulderhøjde, og i øvrigt udsættes for en unødigt belastning (j.nr. 5900118-10 og 5900119-10).

Sag nr. 8 - Hjemvisning af påbud om afskærmning af farlige, bevægelige maskindele på en maskine

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste påbud om afskærmning af maskine, da sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst, idet Arbejdstilsynet ikke havde undersøgt, om det var muligt at aktivere håndtaget med en hånd og nå det farlige område på den konkrete maskine.

Ved et tilsynsbesøg vurderede Arbejdstilsynet en virksomheds maskine, som blev brugt til pakning og læsning af juletræer.

Arbejdstilsynet vurderede, at der var umiddelbar klemningsfare ved maskinens presselåg, da det var muligt at nå manøvreventilen med en hånd og med den frie hånd at nå presselåget og maskinens farlige dele og gav derfor virksomheden påbud om straks at sikre mod utilsigtet berøring af farlige, bevægelige maskindele på maskinen.

Arbejdstilsynet oplyste, at klemningsfaren ikke konkret var vurderet ved virksomhedens maskine, men baserede sig på en tilsvarende maskine, som Arbejdstilsynet havde efterprøvet hos en anden virksomhed, hvor det var muligt at omgå den mekaniske sikkerhedsforanstaltning, der skulle sikre, at der blev benyttet to hænder til betjening af maskinens håndtag.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste påbuddet, da sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til at der kunne træffes afgørelse, idet Arbejdstilsynet ikke havde undersøgt, om det på den konkrete maskine var muligt at aktivere håndtaget med en hånd og med den fri hånd række ind i maskinens fareområde.

Nævnet fandt, at der var risiko for, at den afprøvede maskine hos den anden virksomhed var i stykker eller lign., og at det derfor ikke kunne udelukkes, at sikkerhedsfunktionen virkede på den konkrete maskine (j.nr. 5900202-10).

Sag nr. 9 - Krav om ventilation i cykelværksted og brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet

Et flertal af nævnets medlemmer fastholdt påbud om ventilation og brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da flertallet fandt, at der foregik arbejdsprocesser, der udviklede luftforurening med stoffer og materialer, der er sundhedsskadelige, uden at der var etableret ventilation, der fjernede forureningen på det sted, hvor den udvikledes.

Ved tilsynsbesøg på et cykelværksted konstaterede Arbejdstilsynet, at der blev opbevaret og benyttet forskellige faremærkede produkter i forbindelse med reparation og lapning af cykler i værkstedet.

Flere af produkterne indeholdt organiske opløsningsmidler, der er klassificeret som sundhedsskadelige, og indeholdt et stof, der er på Arbejdstilsynets liste over kræftfremkaldende stoffer.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at etablere effektiv og tilstrækkelig ventilation i cykelværkstedet.

Ifølge reglerne om ventilation på faste arbejdssteder skal der etableres mekanisk udsugning, hvis det ikke kan undgås, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af sundhedsskadelige luftarter eller lign.

Et flertal af nævnets medlemmer fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet der i cykelværkstedet foregik arbejdsprocesser, der udviklede luftforurening med stoffer og materialer, der er sundhedsskadelige eller generende, uden at der var etableret ventilation, der fjernede forureningen på det sted, hvor den udvikledes.

Ifølge reglerne udgør sundhedsskadelig luftforurening fra en arbejdsproces på faste arbejdssteder, hvor der ikke er etableret en mekanisk udsugning med samtidig tilførsel af frisk erstatningsluft af passende temperatur, et komplekst arbejdsmiljøproblem, som automatisk udløser et rådgiverpåbud.

Flertallet af nævnets medlemmer fastholdt derfor ligeledes Arbejdstilsynets påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke grundlag for påbuddet, da den faktiske påvirkning af de ansatte lå under grænseværdierne. Desuden henviste mindretallet til, at påbuddet ikke var givet efter reglerne om foranstaltninger mod kræftrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer, hvorefter enhver påvirkning skal undgås, og at Arbejdstilsynet har meddelt branchen, at lapning af cykler i cykelværksteder ikke generelt medfører en væsentlig sundhedsmæssig belastning, når der anvendes lim, der er typisk i branchen (j.nr. 5900216-10 og 5900217-10).

Nyhedsbrev nr. 03/2011

Arbejds miljøklagenævnet har i marts måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Lov om arbejdsmiljø og lov om røgfri miljøer

Sag nr. 1 - Påbud om særlig arbejdspladsvurdering (APV) ved eksplosionsrisiko (ATEX - reglerne)

Et enigt Arbejds miljøklagenævnet fastholdt krav om APV ved eksplosiv atmosfære, da der forekommer støv i store mængder ved brug af et kornanlæg og tørreri, idet Arbejdstilsynet havde konstateret et tykt lag støv på gulv og inventar.

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed, som anvendte en kornvalse i et rum, hvor der overalt på gulv og inventar lå et 2 – 3 cm. tykt lag fint støv. Korn føres til kornvalsen via transportbånd, og efter kornet er valset, falder det ned på en båndtransportør, som transporterer det valsede korn til et tilstødende rum.

Desuden anvendte virksomheden et tørreri til tørring af markafgrøder som fx korn og raps. Anlægget er indrettet med en såkaldt kopelevator, som tilfører kornet til toppen af tørreriet.

Virksomheden havde ikke udarbejdet en skriftlig APV om eksplosionsrisiko i forbindelse med støv, men havde udarbejdet en almindelig APV efter de almindelige regler. Virksomheden fik påbud om APV efter reglerne om eksplosiv atmosfære.

Et enigt Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbuddet, da der i forbindelse med kornvalseanlægget og tørreri forekom støv i sådanne mængder, at der kan opstå fare i form af eksplosiv atmosfære.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet havde konstateret et tykt lag støv på gulv og inventar, og at tørreriet tilføres varm luft, som føres til cyklon, filter, og kopelevator.
(j.nr. 5900249-10 og 5900250-10).

Sag nr. 2 - Krav om at imødegå ergonomiske belastninger ved plejearbejde og brug af lift og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbud om ergonomiske belastninger ved plejearbejde og brug af lift, idet nævnet fandt, at arbejdet indebar risiko for skader på de ansatte, der skulle manøvrere en beboer rundt i sengen og i gulvliften. Nævnet lagde vægt på, at beboeren skulle trækkes eller skubbes rundt ved brug af kraft og vrid i kroppen. Nævnet fastholdt desuden påbuddet om arbejdsmiljørådgiver, da gulvliften ikke var egnet til arbejdet.

Arbejdstilsynet observerede på en institution plejearbejde hos en beboer, som vejer cirka 80 kg, og som til tider stritter imod og er udadreagerende, når de ansatte yder hjælp ved pleje ved seng og kørestol morgen, middag og aften.

To ansatte udfører arbejdet. Sengen står placeret i rummet langs den ene væg. Den ene ansatte starter med at trække sengen med beboeren ud fra væggen i fodenden, så der dannes en kile mellem væg og seng, hvor den ansatte placerer sig, mens der arbejdes.

Arbejdet med at trække sengen ud foregår ved, at den ansatte trækker i sengens fodende med den ene hånd, mens den ansatte står skævt for sengen. Arbejdet fore-

går med vrid i ryggen, og den ansatte skal bruge kraft for at trække sengen med beboeren ud fra væggen. Den ansatte, som efterfølgende arbejder stående i kilen ind mod væggen, arbejder til tider i skæve arbejdsstillinger henover sengen.

Efter at beboeren har fået hjælp liggende i sengen, trækker den ene ansatte sengen længere ud fra væggen, så sengen nu står vinkelret på væggen. Dette for at skabe plads til en mobil gulvlift, idet beboeren skal forflyttes fra sengen til sin kørestol.

Liften placeres langs sengen, og beboerens kørestol placeres bag liften, og liften manøvreres 180 grader mellem seng og kørestol af den ene ansatte.

Arbejdet med at manøvrere liften rundt foregår for den ansatte med vrid i ryggen, og man kan se, at der skal anvendes kræfter for at vende liften rundt.

Arbejdstilsynet gav kommunen påbud om at imødegå risiko for ergonomiske belastninger ved brug af tekniske hjælpemidler og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet ikke fandt arbejdet planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at arbejdet indebar risiko for skader på de ansatte, der skulle manøvrere beboeren rundt i sengen og i gulvliften.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at beboeren både i sengen og i gulvliften trækkes eller skubbes rundt ved brug af kraft og vrid i kroppen, og at den personlige pleje udføres stående i en kile mellem væg og seng.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt også påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver, fordi gulvliften ikke var et egnet teknisk hjælpemiddel ved dette arbejde (j.nr. 5900256 -10 og 5900257-10).

Sag nr. 3 - Krav om at imødegå ergonomiske belastninger ved forflytning og ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt påbud om ergonomiske belastninger ved forflytning, fordi det indebar risiko for skader på de ansatte, der skulle forflytte beboere på en institution.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede dog påbuddet om arbejdsmiljørådgiver, da brug af sejl var det rette hjælpemiddel.

Arbejdstilsynet observerede på en institution plejearbejde hos en beboer, som vejer cirka 80 kg, som blev forflyttet fra seng til bækkenstol, og herfra blev kørt ud på et badeværelse. Efter beboeren havde været i bad, blev beboeren forflyttet fra bækkenstol til sengen, og derefter forflyttet fra sengen til kørestol.

To ansatte arbejdede sammen om forflytningerne. Beboeren ligger i sin seng, og har benene placeret på en pude. En ansat, stående på den ene side af sengen, starter med at løfte begge ben op, og fjerner puden under beboerens ben.

Arbejdet med at løfte benene foregår med lang rækkeafstand for den ansatte, svarende til $\frac{3}{4}$ - arms afstand fra kroppen samt let foroverbøjet arbejdsstilling.

De to ansatte lægger herefter sejl på beboeren. De ansatte står på hver sin side af sengen, og løfter beboerens overkrop fra liggende stilling op, så sejlet kan placeres bag beboerens ryg. Arbejdet med at løfte beboerens overkrop foregår ved, at de an-

satte lægger en hånd bag beboerens skulder og derved trækker og løfter beboerens overkrop fri fra underlaget med en hånd hver.

Sejlet tages af beboeren ved, at beboeren trækkes frem i skuldrene af en ansat på hver side. Benstøtterne tages af beboeren ved, at en ansat løfter beboerens ben, og derved fjerner støtterne. Dette foregår ved at løfte det enkelte ben i kraftigt foroverbøjet arbejdsstilling for den ansatte.

Arbejdstilsynet observerede, hvordan beboeren efter bad bliver liftet tilbage i sengen til påklædning. Det kunne konstateres, at arbejdet med at tage sejl af og på ligeledes her foregår ved at løfte beboerens overkrop.

Ved pålægning af sejl er de ansatte placeret på hver sin side af sengen. Også i dette tilfælde løfter de ansatte beboerens overkrop fra liggende stilling, så overkroppen kommer fri af underlaget, og sejlet kan føres ned bag ryggen. De ansatte griber med hver en hånd ind under beboerens armhule og løfter overkroppen op. Beboeren stritter imod, så det tydeligt kan ses, at de ansatte må anvende kræfter for at løfte.

Kommunen fik påbud om at imødegå ergonomiske belastninger ved manuel håndtering af personer og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, fordi arbejdet ikke var planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, fordi det indebar risiko for skader på de ansatte, der skulle forflytte beboere.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver, fordi sejlet var det rette hjælpemiddel, men blev anvendt uhensigtsmæssigt. Der var derfor ikke hjemmel til at give påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver i den situation (j.nr. 5900258 -10 og 5900259-10).

Sag nr. 4 - Afslag på forlængelse af frist til efterkommelse af påbud om toilet til en graver på en kirkegård

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke grundlag for at forlænge fristen på et påbud om velfærdsforanstaltninger, idet påbuddet ikke skulle løses på en bestemt måde og ikke nødvendigvis den løsning, der ikke kunne lade sig gøre inden for den fastsatte frist.

Et menighedsråd søgte om forlængelse af efterkommelsesfristen for et påbud om at indrette velfærdsforanstaltninger for ansatte, idet menighedsrådet havde satset på et større projekt, men midlerne hertil var nu trukket tilbage.

Påbuddet drejede sig efter sin formulering om, at de eksisterende toiletter blev benyttet af offentligheden, og ikke var forbeholdt graveren.

Påbuddet skulle således ikke løses på en bestemt måde, og menighedsrådet kunne derfor vælge flere løsninger og ikke nødvendigvis den løsning, der ikke kunne lade sig gøre inden for den fastsatte frist.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævnet fandt derfor ikke at fristen skulle forlænges (j.nr. 5900272 -10).

Sag nr. 5 - Krav om undersøgelse af indeklima på en skole, da ansatte efter renovering efter skimmelsvamp blev syge

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om, at kommunen skulle undersøge indeklimaet for svampesporer mv., idet en arbejdsgiver skal reagere, når ansatte bliver syge ved at undersøge forholdene. To ansatte var blevet syge, og en ansat måtte bruge mere medicin, og det efter at et lokale var renoveret for skimmelsvamp.

Det var ikke tilstrækkeligt at afvente, at de ansatte fik konstateret, at det er indeklimaet, der påvirkede de ansattes helbred.

Efter renovering af en skole blandt andet på grund af skimmelsvamp, fik flere ansatte luftvejsproblemer. Problemerne kunne skyldes støv fra renoveringsarbejdet, det materiale, der var anvendt til renoveringen eller spore fra skimmelsvamp.

Kommunen agtede at undersøge forholdene, men ville afvente, at de ansatte havde fået konstateret, hvad der var årsag til deres sygdom.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at kommunen skulle undersøge indeklimaet.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at kommunen skulle undersøge indeklimaet for svampesporer, støv, kemiske stoffer mv. Nævnet lagde vægt på, at arbejdsgiveren skal reagere ved at undersøge forholdene, når ansatte bliver syge.

Nævnet lagde herved vægt på, at to ansatte var blevet syge, og en ansat måtte bruge mere medicin, og at dette er sket efter at lokalet er renoveret på grund af konstateret skimmelsvamp. Nævnet fandt det ikke tilstrækkeligt, at Kommunen ville afvente, at de ansatte fik konstateret, at det er indeklimaet, der påvirker deres helbred (j.nr. 5900263 -10).

Sag nr. 6 - Ophævelse af påbud om undersøgelse af rengøringsstandarden på en skole

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbud om undersøgelse af rengøringsstandarden på en skole, fordi Arbejdstilsynet ikke havde konstateret noget, som kunne give mistanke til et problem med rengøringen, men alene havde bygget påbuddet på udsagn fra ansatte og ledelse.

Ved et tilsynsbesøg på en skole blev det oplyst, at der var sket en reduktion i rengøring. Planlægning og ledelse af rengøring foregår fra centralt hold, og skolen har derfor ingen indflydelse på bemanning eller opgavehåndtering.

Arbejdstilsynet fik oplyst, at der i forbindelse med skolens APV har været mange registreringer af, at ansatte oplever, at rengøringen ikke er tilstrækkelig.

Arbejdstilsynet gav på den baggrund påbud om, at rengøringsstandarden skulle undersøges, da det var tale om større områder af skolen, hvor der ikke gennemføres en tilstrækkelig og systematisk rengøring til at sikre, at forholdene generelt er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Arbejdstilsynet ønskede ikke at foretage en undersøgelse, da oplysningerne ikke var tilstrækkelige hertil, og fandt at udsagn fra ansatte og skolens ledelse om mangelfuld rengøring gav Arbejdstilsynet grundlag for påbud om, at kommunen skulle undersøge forholdene.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede påbuddet, fordi Arbejdstilsynet ikke havde beskrevet, at Arbejdstilsynet havde konstateret noget, som kunne give mistanke om et problem med rengøringen (j.nr. 5900264 -10).

Sag nr. 7 - Påbud om at fjerne forurening ved indkørsel, opstart og udkørsel af biler i autoværksted og brug af arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt påbud om at fjerne unødige udstødningsgasser ved ind- og udkørsel af biler på et autoværksted og påbud om arbejdsmiljørådgiver, da forureningen kan fjernes ved rimelige foranstaltninger, og løsningen er et kompleks arbejdsmiljøproblem.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at der i et autoværksted ikke var mekanisk udsugning til at fjerne udstødningsgasser fra bilernes udsugning ved indkørsel, opstart og udkørsel.

Arbejdstilsynet vurderede, at der var forurening fra udstødningsgasser, når ca. 10 biler hver dag kørte ind og ud ad værkstedet, uden brug af sugeslange.

Selv om forureningen var kortvarig, ville forureningen fra udstødningsgasserne hænge i værkstedsluften længe efter motorerne var slukket.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at fjerne sundhedsskadelig forurening ved indkørsel, opstart og udkørsel af biler og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Efter reglerne om ventilation er der krav om etablering af ventilation, når en arbejdsproces udvikler sundhedsskadelig eller generende luftforurening.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, idet forureningen var unødigt, da den kan fjernes ved rimelige tekniske foranstaltninger, og da udstødningsgasser er sundhedsskadelige. Løsningen er desuden et komplekst arbejdsmiljøproblem efter reglerne om brug af arbejdsmiljørådgiver (j.nr. 5900368-10 og 5900369-10).

Nyhedsbrev nr. 04/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i april måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 - Krav om akustikregulering på grund af unødigt støj

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om akustikregulering, da et flertal af nævnets medlemmer fandt, at ansatte udsættes for unødigt støj på grund af utilfredsstillende akustikforhold, idet efterklangstiden var beregnet til 1,61 sek. og et absorptionsareal på 292 m² med et minimumskrav beregnet til 289 m². Flertallet lagde desuden vægt på, at støjniveauet kunne dæmpes yderligere.

Ved et tilsynsbesøg i en virksomheds pakkeri konstaterede Arbejdstilsynet, at der arbejdede 6 ansatte, som bar høreværn. I rummet var der 6 pakkemaskiner, som ikke var støjdæmpet og 2 pakkemaskiner med transportbånd. Det var nødvendigt at hæve stemmen for at tale sammen, da støjen "kørte" rundt i rummet og kunne høres over alt.

Pakkeriet havde en størrelse på over 1000 m³ med 6 meter til loftet. Gulvet var belagt med fliser, og væggene var af beton belagt med fliser op til 2 meter.

Der var en akustikregulering i loftet i form af lydbafler, men ellers havde pakkeriet ikke anden akustikregulering.

Virksomheden anførte, at en rapport viste, at de ophængte lydbafler tilfredsstillende kravet om, at det lydabsorberende materiale mindst bør være 0,7 x gulvarealet. Rapporten angav dog, at de akustiske forhold kan forbedres ved også at opsætte akustikregulerende materiale på væggene.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at sikre tilfredsstillende akustiske forhold ved at forbedre de akustiske forhold i pakkeriet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet, da 6 af nævnets 11 medlemmer fandt, at de ansatte i pakkeriet udsættes for en unødigt støjbelastning, da de akustiske forhold ikke er tilfredsstillende.

Flertallet lagde vægt på, at efterklangstiden var beregnet til 1,61 sek. og et absorptionsareal på 292 m² med et minimumskrav beregnet til 289 m², og at støjniveauet kan dæmpes yderligere, hvis der også opsættes støjabsorbenter på væggene.

Flertallet fandt derfor ikke akustikken tilfredsstillende, da Arbejdstilsynet havde konstateret støjende maskiner i lokalet, og lyden "kørte rundt" og hørtes overalt i lokalet.

Flertallet bemærkede, at det ikke er en betingelse for et påbud om tilfredsstillende akustik, at forholdene kan karakteriseres som uforsvarlige, men at det er tilstrækkeligt, at forholdene ikke er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige i form af unødigt støj på grund af utilfredsstillende akustik.

Flertallet fandt det således ikke afgørende for et påbud om akustik, hverken at støjen er høreskadende og grænseværdien overskredet, eller at støjen er kraftigt generende, men at der kan træffes rimelige foranstaltninger til forbedring af utilfredsstillende akustik.

Mindretallet fandt ikke grundlag for påbuddet, da det ikke er godtgjort, at støjen er høreskadende eller kraftigt generende, og at de vejledende gennemsnitsværdier for efterklangstid og absorptionsareal er overholdt. Mindretallet fandt, at påbuddet alene er baseret på den del af Arbejdstilsynets vejledning, som handler om yderligere muligheder for at forbedre akustikken, men at dette ikke er udtryk for, at virksomheden er forpligtet til at følge denne del af vejledningen (j.nr. 5900283-10).

Sag nr. 2 - Et brev fra Arbejdstilsynet om mobning var ikke en afgørelse efter arbejdsmiljøloven og blev afvist af nævnet

Et enigt Arbejdstilsynets klagenævn fandt, at nævnet ikke kunne behandle en klage over et brev og notat om mobning, da det ikke er en afgørelse efter arbejdsmiljøloven, idet Arbejdstilsynet i brevet ikke fastslog en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.

På et møde med en virksomheds arbejdsmiljøorganisation fik Arbejdstilsynet fra arbejdsmiljørepræsentanten et notat, som drejede sig om mobning og problemer i samarbejdet i arbejdsmiljøorganisationen.

Notatet om mobning mv. blev drøftet, og virksomhedens ledelse tilkendegav, at man ville fremkomme med en skriftlig redegørelse, som et svar på notatet om mobning mv.

Arbejdstilsynet modtog efterfølgende en henvendelse fra virksomheden vedrørende Arbejdstilsynets håndtering af sagerne om det psykiske arbejdsmiljø.

Som opfølgning fremsendte Arbejdstilsynet et brev til virksomheden og skrev bl.a.:

"...Arbejdstilsynet kan herefter oplyse, at der efter Arbejdstilsynets opfattelse i det konkrete tilfælde er tale om mobning som defineret i Arbejdstilsynets vejledning om mobning og seksuel chikane. Baggrunden for denne opfattelse fremgår af vedlagte notat.

Der er imidlertid af flere årsager gået lang tid, siden de beskrevne mobbehandlinger har fundet sted, og Arbejdstilsynet har derfor valgt ikke at træffe en afgørelse i det konkrete tilfælde.

Arbejdstilsynet ønsker derimod at vejlede om, hvorledes mobning fremover forebygges. Vejledningen er vedlagt dette brev..."

Arbejdstilsynets brev indeholdt ingen klagevejledning.

Virksomheden klagede til Arbejdstilsynets klagenævn og anførte, at Arbejdstilsynets afgørelse lider af såvel en række formelle og retlige mangler samt mangler af mere materiel, indholdsmæssig karakter.

Virksomheden henviste til, at Arbejdstilsynet ikke har valgt at træffe en "afgørelse" i det konkrete tilfælde, men at det er virksomhedens opfattelse, at der er tale om en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

Efter arbejdsmiljøloven kan Arbejdstilsynet træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Arbejdstilsynets klagenævn behandler klager over afgørelser, som Arbejdstilsynet har truffet efter arbejdsmiljøloven.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fandt, at Arbejdstilsynets brev og notat ikke er en afgørelse efter arbejdsmiljøloven, og at nævnet derfor ikke kan behandle klagen.

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at Arbejdstilsynets brev og notat ikke var en afgørelse efter arbejdsmiljøloven, fordi Arbejdstilsynet ikke fastslog en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdsmiljøklagenævnet kunne dermed ikke behandle klagen, men henviste virksomheden til at klage til Arbejdstilsynets direktør og Beskæftigelsesministeriet (j.nr. 5900361-10).

Sag nr. 3 - En afgørelse fra Arbejdstilsynet om pengehåndtering var ikke en afgørelse på grund af sin formulering – Af samme grund ophævedes påbud om autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fandt, at Arbejdstilsynet ikke havde truffet afgørelse om et arbejdsmiljøproblem, da det ikke er tilstrækkeligt, at påbuddet fremgår af afgørelsens bilag.

Arbejdstilsynet har derfor ikke hjemmel til at give påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da der ikke var truffet afgørelse om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.

Arbejdstilsynet havde i en sag om pengetransport meddelt en virksomhed et uforståeligt påbud, idet teksten lød: "Det betyder, at virksomheden påbydes: At pengehåndtering (se bilag 6). Som følge af dette påbud får virksomheden desuden påbud om: At bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå sig med at efterkomme ovennævnte påbud (se bilag 6)." Arbejdstilsynets brev var betegnet "Afgørelse".

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fandt, at Arbejdstilsynet ikke havde truffet afgørelse om et arbejdsmiljøproblem, og at Arbejdstilsynet derfor ikke havde grundlag for at give påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, fordi påbud om autoriseret arbejdsmiljørådgiver forudsætter, at der er konstateret og truffet afgørelse om en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt det herved ikke tilstrækkeligt, at påbuddet fremgår af afgørelsens bilag, og heller ikke, at Arbejdstilsynet berigtigede overskriften, når Arbejdstilsynets brev ikke betragtes som et påbud om et arbejdsmiljøproblem (j.nr. 5900375-10 og 5900376-10).

Sag nr. 4 - En afgørelse var efter sin formulering ikke et påbud om unødigt støj – Af samme grund ophævedes påbud om autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Et flertal af nævnets medlemmer fandt, at Arbejdstilsynet ikke havde givet påbud om unødigt støjpåvirkning, men kun påbud om autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da der ikke var overensstemmelse mellem formuleringen i afgørelsen og afgørelsens bilag. Der var derfor ikke truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem efter reglerne om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere. Der var derfor ikke hjemmel til at give påbud om autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdstilsynet havde i en sag om unødigt støj i afgørelsen skrevet, at virksomheden fik påbud om at 1) bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at afhjælpe unødigt støjpåvirkning i storrumskontor 2) bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets afgørelse, idet et flertal på 6 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt, at Arbejdstilsynet havde givet to påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver i stedet for et påbud om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem og et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Flertallet fandt, at Arbejdstilsynet med sin formulering i afgørelsen ikke har givet påbud om at afhjælpe unødigt støjpåvirkning i storrumskontor, men alene givet påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Flertallet fandt således, at der ikke var overensstemmelse mellem formuleringen i afgørelsen og de påbud, der er anført i afgørelsens bilag, og at Arbejdstilsynet derfor ikke har truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem efter reglerne om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere. Der er derfor ikke hjemmel til at afgive påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Mindretallet bestående af 5 medlemmer fandt, at Arbejdstilsynet havde givet påbud om at afhjælpe unødigt støj, og at der derfor også er givet påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver (j.nr. 5900365-10 og 5900366-10).

Nyhedsbrev nr. 05/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i maj måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 - Hjemvisning af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver i forbindelse med påbud om utilfredsstillende akustik i en skolefritidsordning (SFO)

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver til løsning af akustikproblemer i et køkken i en SFO, da den anvendte hjemmel efter sin formulering alene omfatter lokaler i daginstitutioner. Desuden indeholdt sagen ikke tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om akustikforholdene hører til et af de områder, hvor der skal bruges arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdstilsynet gav en kommune påbud om at foretage akustisk regulering i køkkenet i en SFO, og i den forbindelse også et påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver til løsning af akustikproblemet.

Arbejdstilsynet havde givet rådgiverpåbuddet med hjemmel i § 29, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, som efter sin formulering vedrører lokaler i daginstitutioner.

Kommunen klagede over påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver og anførte, at der er tale om skolelokaler og ikke lokaler i daginstitutioner.

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste Arbejdstilsynets påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, idet et flertal af nævnets medlemmer ikke fandt sagen tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en afgørelse.

Flertallet lagde vægt på, at den anvendte hjemmel om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver efter sin formulering alene omfatter lokaler i daginstitutioner.

Flertallet fandt ikke sagen tilstrækkeligt oplyst til at vurdere, om akustikforholdene hører til et af de områder, hvor der efter reglerne skal bruges autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved påbud om unødigt støj i form af utilfredsstillende akustik, idet det ikke er tilstrækkeligt oplyst, om køkkenet anvendes af ansatte som et produktionslokale, eller er en integreret del af SFO'en, hvor der også foregår andre ting, og om køkkenet ligger adskilt fra andre aktiviteter, og om andre også anvender køkkenet.

Et mindretal på 4 medlemmer af nævnets 9 stemmeberettigede medlemmer fandt sagen tilstrækkeligt oplyst, og at der er hjemmel til at træffe afgørelse om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgiver (j.nr. 5900038-11).

Sag nr. 2 - Klage over en "rød smiley" ligger uden for nævnets kompetence

Arbejdsmiljøklagenævnet kan ikke behandle spørgsmål om Arbejdstilsynets anvendelse af "rød smiley", da en forvaltningsmyndigheds beslutning om at offentliggøre en afgørelse eller et kontrolresultat på internettet, ikke er en afgørelse i forvaltningslovens forstand.

En virksomhed havde i forbindelse med en klage over et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver bl.a. også klaget over Arbejdstilsynets registrering af virksomheden med en rød smiley.

Sagen havde i forbindelse med Arbejdstilsynets behandling af et spørgsmål om klage over Arbejdstilsynets myndighedsudøvelse været sendt til Beskæftigelsesministeriet, som havde truffet afgørelse om, at klagen skulle have været sendt til behandling i Arbejds miljøklagenævnet, da klagen vedrører afgørelser efter arbejdsmiljøloven.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt, at virksomheden skal bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet, som var givet i forbindelse med et påbud om mekanisk ventilation til fjernelse af en forurenende arbejdsproces.

Vedrørende den røde smiley bemærkede Arbejds miljøklagenævnet, at en forvaltningsmyndigheds beslutning om at offentliggøre en afgørelse eller et kontrolresultat på internettet eller på anden måde, således at der fremgår oplysninger om fysiske eller juridiske personers overtrædelse af lovgivningen, ikke er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Nævnet kan derfor ikke behandle spørgsmålet om den røde smiley.

Nævnet bemærkede i den forbindelse, at registrerede efter reglerne i persondataloven, over for den dataansvarlige kan gøre indsigelser mod, at oplysninger om vedkommende gøres til genstand for behandling.

Den dataansvarlige er forpligtet til at tage stilling til, om indsigelsen er berettiget, og myndighedens beslutning om, hvorvidt en indsigelse skal imødekommes eller afvises, er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Myndigheden skal derfor overholde forvaltningslovens regler om begrundelse, klagevejledning m.v. (j.nr. 5900081-11).

Sag nr. 3 - De civile retlige regler vedrørende køb og aftaler er afgørende for, hvem der gives leverandørpåbud

Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse i 2 sager om, hvilke af to virksomheder, der var leverandør i forhold til påbud om, at lagerrobotter indretningsmæssigt skulle overholde arbejdsmiljøloven. Nævnet fandt, at den, der efter de civile retlige regler vedrørende køb og aftaler, betragtes som leverandør, også må betragtes som leverandør efter reglerne i arbejdsmiljøloven.

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed og vurderede, at virksomhedens lagerrobot på flere væsentlige områder ikke levede op til arbejdsmiljølovgivningens krav til indretning af tekniske hjælpemidler. Der blev afgivet påbud til virksomheden, som i egenskab af arbejdsgiver ikke klagede over dette påbud.

I forbindelse med nævnte sag blev det oplyst, at lagerrobotten var blevet leveret til brug, som den fremstod, og Arbejdstilsynet fik kopi af den købsaftale, der lå til grund for købet af lagerrobotten.

I købsaftalen, der både af køber og af sælger er underskrevet, er køber angivet som "kunden", og sælger "A/B" angivet som "leverandøren". Den skriftlige kontrakt er udarbejdet på virksomheden A's brevpapir og er fra sælgers side underskrevet af med navnet N, A/B.

Arbejdstilsynet konstaterer, at virksomheden A/B ikke er registreret med CVR nummer i Det Centrale Virksomhedsregister, men at både virksomheden A og virksomheden B er registrerede med CVR numre.

Arbejdstilsynet vurderede, at både virksomheden A og virksomheden B måtte anses som leverandører i forhold til arbejdsmiljølovgivningen og gav både virksomhed A og virksomhed B leverandørpåbud i forhold til lagerrobotternes mangler.

Virksomhederne A og B klagede begge over leverandørpåbuddene, idet de to virksomheder hver især mente, at det var den anden, der er leverandør.

I sagen var det oplyst, at Københavns Byret ved dom efter gennemgang af parternes aftaleforhold har fastslået, at A under de for byretten foreliggende omstændigheder ikke har godtgjort, at B skulle være eneleverandør eller leverandør sammen med A.

Ifølge arbejdsmiljølovens regler om leverandørers ansvar skal den, der overdrager, overlader eller udstiller maskiner, maskindele, beholdere, præfabrikerede konstruktioner, apparater, redskaber eller andre tekniske hjælpemidler, sørge for, at genstandene, når de udleveres til brug eller udstilles, er forsynet med nødvendigt beskyttelsesudstyr og kan anvendes efter deres hensigt uden at være farlige for sikkerhed eller sundhed.

Det er i arbejdsmiljølovgivningen ikke nærmere præciseret, hvem der i lovens forstand kan anses for at være leverandør.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn traf afgørelse i begge sager, og fandt ikke, at virksomheden B er leverandør i forhold til lagerrobotterne, men at virksomheden A er leverandør.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på spørgsmålet om, hvem der anses som leverandør af lagerrobotterne var oplyst at være pådømt ved Københavns Byret.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at den, der efter de civile regler vedrørende køb og aftaler, betragtes som leverandør, også må betragtes som leverandør efter reglerne i arbejdsmiljøloven (j.nr. 5900144-10 og 5900145-10).

Sag nr. 4 - Ophævelse af påbud om forebyggelse og håndtering af psykiske eftervirkninger af traumatiske hændelser

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbud, idet det ikke var sandsynliggjort, at traumatiske hændelser ved fremføring af tog, ikke var planlagt og tilrettelagt sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Nævnet fandt, at virksomheden havde forebygget de ansattes psykiske påvirkninger gennem instruktion, beredskabsplan, øvelser, psykologhjælp, lægeundersøgelse, kolleganetværk, retningslinjer for registrering m.m.

Arbejdstilsynet havde truffet afgørelse om, at en virksomhed skulle forebygge og håndtere psykiske eftervirkninger af traumatiske hændelser, som arbejdet som lokomotivfører kan indebære.

Arbejdstilsynet anførte en række forhold, som giver anledning til eller risiko for traumatiske oplevelser og lagde vægt på, at virksomheden ikke gør nok for at mindske risikoen for påkørsel og nærved-påkørsel, og at der ikke er en fælles definition på, hvad man forstår ved en nærved-påkørsel.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet ikke fandt det sandsynliggjort, at traumatiske hændelser, som er forårsaget af arbejdet med fremføring af tog, ikke er planlagt og tilrettelagt sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Nævnet lagde vægt på, at arbejdet som lokomotivfører indebærer en risiko for traumatiske oplevelser og konkrete traumatiske hændelser i form af nærved-påkørsler og påkørsler med dødsfald til følge.

Nævnet fandt herved, at virksomheden forebygger de ansattes psykiske eftervirkninger som følge af risiko for traumatiske hændelser gennem instruktion af nyansatte, beredskabsplan, øvelser, psykologhjælp, lægeundersøgelse, kolleganetværk, retningslinjer for registrering, sikkerhedsorganisationens behandling af mulige årsager

til traumatiske hændelser, og opsøgende i forhold til ansatte, der i første omgang afviser relevante tilbud.

Det forhold, at de ansatte har forskellig opfattelse af begrebet nærved-påkørsler ændrer ikke afgørelsen, idet Arbejds miljøklagenævnet lægger vægt på, at virksomheden anerkender, at arbejdet kan indebære traumatiske hændelser, og at der er redskaber til at håndtere disse (j.nr. 5900213-10).

Sag nr. 5 - Ophævelse af påbud om toilet-, spiseplads- og garderobe i en café

Arbejds miljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om toilet, spiseplads- og garderobe, da forholdene for de ansatte ikke var uforsvarlige, og Arbejdstilsynet derfor ikke kunne give påbud om, at virksomheden skulle foretage ændringer, da forholdene var godkendt af byggemyndigheden.

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at de ansatte skal gå ud af cafeen, langs cafeens facade og ind i porten (i alt 20-25 meter) for at benytte personaletoi-lettet, der er uden forrum, at der er spisepauser under arbejdet, og de ansatte spiser i cafeen, og at der kan klædes om i et rum, der kan aflåses, men er uden siddeplads. Det var oplyst, at de ansatte møder omklædt på arbejdet, men kan have brug for at skifte en T-shirt på en varm dag.

Caféen var godkendt af byggemyndighederne med toilet-, spiseplads- og garderobe-forhold for ansatte.

Ifølge reglerne om arbejdsstedets indretning kan Arbejdstilsynet ved tilsyn på virksomheder, som hører til de erhvervs-kategorier, hvor arbejdsprocessen ikke har en afgørende betydning for bygningens udformning, kun give påbud om de eksisterende forhold, hvis disse er uforsvarlige.

Et enigt Arbejds miljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet vurderede, at forholdene for de ansatte ikke var uforsvarlige, og Arbejdstilsynet derfor ikke kunne give påbud om, at virksomheden skulle foretage ændringer, da forholdene var godkendt af byggemyndigheden (j.nr. 5900012-11).

Sag nr. 6 - Hjemvisning af påbud om at udarbejde arbejdspladsbrugsanvisning for faremærkede stoffer og materialer

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste et påbud om arbejdspladsbrugsanvisning for faremærkede rengøringsmidler, da det ikke var tilstrækkeligt oplyst om de interne retningslinjer, som virksomheden havde på en internet hjemmeside om de faremærkede rengøringsprodukter, opfyldte kravene til en arbejdspladsbrugsanvisning

Arbejdstilsynet konstaterede ved tilsynsbesøget, at der hos virksomheden var faremærkede stoffer og materialer i form af rengøringsmidler, og det blev oplyst, at de ansatte regelmæssigt udførte arbejde med den almindelige rengøring hos virksomheden.

Virksomheden havde på en internet hjemmeside oplyst de ansatte om brugen af de faremærkede produkter, som virksomheden herved fandt tilgængelige for alle virksomhedens ansatte.

Arbejdstilsynet fandt, at der ikke var udarbejdet brugsanvisninger (arbejdspladsbrugsanvisninger), som var specielt tilpasset det konkrete arbejde.

Et enigt Arbejds miljøklagenævnet hjemviste påbuddet, idet sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at det kunne vurderes, om der var grundlag for Arbejdstilsynets påbud.

Arbejds miljøklagenævnet fandt herved, at Arbejdstilsynet ikke havde godtgjort, at de interne retningslinjer, som virksomheden havde udarbejdet vedrørende brugen af de faremærkede produkter på en internetside, og som var tilgængelige for alle virksomhedens butikker, ikke opfyldte kravene til arbejdspladsbrugsanvisninger.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at det ikke var oplyst, hvad det nærmere indhold af de interne retningslinjer var, om de ansatte havde adgang til retningslinjerne, og om de ansatte blev instrueret i brugen af de faremærkede produkter (j.nr. 5900280-10).

Nyhedsbrev nr. 06/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i juni måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 - Dispensation til at fravige reglerne om organisering af arbejdsmiljøarbejdet

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at Arbejdstilsynet kunne give dispensation til fravigelse af reglerne om organiseringen af arbejdsmiljøarbejdet, idet virksomheden ikke var omfattet af en organisationsaftale, og et enigt hovedsikkerhedsudvalg havde søgt om dispensationen.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke, at der var særlige forhold, som kunne begrunde en dispensation efter reglerne, da der kunne indgås aftale om fravigelse af reglerne om organisering af arbejdsmiljøarbejdet.

Arbejdstilsynet gav en virksomhed dispensation til at fravige reglerne i dagældende bekendtgørelse om virksomhedens sikkerheds- og sundhedsarbejde (nu arbejdsmiljøarbejdet). Virksomheden havde søgt om dispensation til fortsat at organisere sikkerhedsarbejdet (arbejdsmiljøarbejdet) i henhold en eksisterende virksomhedsaftale.

På tidspunktet for virksomhedens ansøgning om dispensation var virksomheden ikke omfattet af en organisationsaftale indgået mellem én eller flere lønmodtagerorganisationer og den eller de modstående arbejdsgiverorganisationer eller arbejdsgivere.

Ifølge reglerne om organisering af arbejdsmiljøarbejde kan Arbejdstilsynet for enkeltvirksomheder, hvor særlige forhold foreligger, tillade fravigelser fra enkelte bestemmelser i bekendtgørelsen, når det skønnes rimeligt og fuldt forsvarligt.

En faglig organisation klagede over, at Arbejdstilsynet havde givet dispensation.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse og fandt, at Arbejdstilsynet kunne træffe afgørelse om dispensation om fravigelse af reglerne om organiseringen af arbejdsmiljøarbejdet.

Et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at virksomheden på tidspunktet for ansøgningen og Arbejdstilsynets afgørelse ikke var omfattet af en organisationsaftale.

Flertallet lagde desuden vægt på, at et enigt hovedsikkerhedsudvalg for virksomheden havde søgt om dispensationen og havde henvist til en tidligere gældende virksomhedsaftale, og at den tidligere gældende rammeaftale var opsagt.

Flertallet lagde endvidere vægt på, at dispensationsansøgningen alene udstrækkes til at omfatte én sikkerhedsgruppe pr. ca. 100 ansatte udearbejdende, og at der alene ved sammenlægning af flere mindre afdelinger med færre ansatte fraviges fra reglen om, at der oprettes sikkerhedsgruppe for hver arbejdsleder.

Flertallet lagde i den forbindelse også vægt på, at et enigt hovedsikkerhedsudvalg har anbefalet ansøgningen om dispensation.

Et mindretal på 5 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt ikke, at der på virksomheden var særlige forhold, som kunne begrunde en dispensation efter reg-

lerne, fordi der var en mulighed for at indgå aftaler om fravigelse af reglerne om organisering af arbejdsmiljøarbejdet (j.nr. 5900143-10).

Sag nr. 2 - Ophævelse af påbud om at undgå ensidigt, belastende arbejde ved overvågningsskærme

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at arbejdet ved overvågningsskærmene udgør et arbejdsmiljøproblem, da der hverken er tale om monotont overvågningsarbejde eller fastlåste arbejdsstillinger, da der er tale om flere arbejdsfunktioner og skiftende arbejdsstillinger, og når hovedet bøjes bagud var der ikke tale om, at hovedet skal holdes i yderstillinger.

Arbejdstilsynet konstaterede på en virksomhed, at der i et teknikrum var opstillet 29 sort/hvid skærme og 1 stor midterskærm på endevæggen. I teknikrummet foregår almindeligt administrativt arbejde, men den primære arbejdsopgave er at udføre en række kontrol- og overvågningsopgaver, som indebærer, at de ansatte opmærksomt og koncentreret skal følge overvågningskameraerne løbende igennem hele arbejdsdagen.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at virksomheden skulle undgå ensidigt, belastende arbejde ved overvågningsskærme og beskrev at overvågningen forgik, således at den ansatte drejede hovedet og nikkede op og ned. Bevægelserne foregik i nakken i små ryk og med hyppige gentagelser, og der var tale om gentagne og ensidigt belastende muskelarbejde med fastlåste små bevægelser i nakken.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet ikke fandt det sandsynliggjort, at arbejdet ved overvågningsskærmene udgør et arbejdsmiljøproblem.

Nævnet lagde vægt på, at der ikke er tale om monotont overvågningsarbejde eller fastlåste arbejdsstillinger, idet det er oplyst, at der er tale om flere arbejdsfunktioner og skiftende arbejdsstillinger. Desuden indebærer arbejdet ikke en risiko for helbredsskader, når hovedet bøjes bagud, idet der ikke er tale, om at hovedet skal holdes i yderstillinger (j.nr. 5900014-11).

Sag nr. 3 - Ophævelse af et påbud om orden og ryddelighed i fællesområdet på en byggeplads

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede et påbud givet til en arbejdsgiver om orden og ryddelighed i fællesområderne. Påbuddet var formuleret, så det kunne forstås således, at virksomheden skulle sikre forsvarlige adgangs- og færdselsveje i fællesområder for alle på byggepladsen og ikke kun for egne ansatte og ikke kun for egne ansatte.

Arbejdstilsynet havde givet en virksomhed som arbejdsgiver påbud om straks at sikre forsvarlige adgangs- og færdselsveje i fællesområder på en byggeplads, fordi der var rod og uorden på et fællesareal, som virksomhedens ansatte skulle passere.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud, fordi Arbejdstilsynet ved afgørelsens formulering pålagde virksomheden at sikre forsvarlige adgangs- og færdselsveje i fællesområder for alle på byggepladsen, hvilket der ikke er grundlag for, hverken i reglerne eller i beskrivelsen af forholdene.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde i den forbindelse vægt på, at virksomheden havde opfattet afgørelsen således, at virksomheden skulle sikre forsvarlige adgangs- og færdselsveje i fællesområder for alle på byggepladsen (j.nr. 5900068-11).

Sag nr. 4 - Påbud om forsvarlig manuel håndtering af paller og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om forsvarlig håndtering af paller og brug af arbejdsmiljørådgiver.

En virksomheds task force gruppe, der bestod af 3 ansatte, havde til hovedopgave at aflaste virksomhedens butikker ved spidsbelastning og at indrette butikslagre.

Ved et tilsynsbesøg mødte Arbejdstilsynet disse ansatte i færd med at flytte paller. Arbejdet foregik uden brug af tekniske hjælpemidler og ved at pallerne, der var stablet op til 14 styk oven på hinanden, blev båret på skulderen over en afstand på 5 meter. Pallerne vejede mellem 21,8 og 28 kilo og blev håndteret over skulderhøjde og i $\frac{3}{4}$ - arms afstand.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at hindre manuel belastning ved håndtering af paller, og påbud om at virksomheden skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved efterkommelse af påbuddet.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt begge påbud, herunder at der var tale om løft, der blev udført som led i den sædvanlige arbejdsfunktion og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Nævnet lagde vægt på, at det var oplyst, at task force gruppen tog rundt til forskellige butikker og butikslagre og sørgede for indretning, og at løft af paller i den forbindelse var en almindelig arbejdsfunktion, og at ingen af virksomhedens butikker øst for Storebælt havde tekniske hjælpemidler til rådighed for løftearbejdet (j.nr. 59000062-11 og 5900063-11).

Sag nr. 5 - Fastholdelse af påbud om arbejdspladsvurdering for ansatte i en svømmeklub

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en svømmeklub er arbejdsgiver i arbejdsmiljølovens forstand i forhold til klubbens timelønnede svømmetrænere, da de står til rådighed og udførte arbejde for klubben og har et ansvar for driften. Desuden er de underlagt klubbens instruktionsbeføjelse og kontrol med arbejdets udførelse. Klubben stillede desuden arbejdsrum og materialer til rådighed og bar risikoen for arbejdsresultatet.

Sagen vedrørte en svømmeklub, der af Arbejdstilsynet havde fået påbud om at udarbejde en arbejdspladsvurdering.

Klubben havde mere end 20 ansatte svømmetrænere, udover en administrativ medarbejder. Svømmetrænerne var alene beskæftiget få timer ugentligt og kun for den indeværende sæson.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fandt, at klubben var at anse som en arbejdsgiver i arbejdsmiljølovens forstand, selvom klubben ikke efter klagerens vurdering var erhvervsdrivende. Nævnet lagde vægt på, at de ansatte var timelønnede, stod til rådighed og udførte arbejde for klubben og havde et ansvar for driften, var underlagt klubbens instruktionsbeføjelse og kontrol med arbejdets udførelse. Desuden stillede klubben arbejdsrum og materialer til rådighed og bar risikoen for arbejdsresultatet (j.nr. 5900041-11).

Sag nr. 6 - Krav om at forbedre indeklima på en skole og påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om at forbedre indeklimaet på en skole, da de høje koncentrationer af CO₂ udgjorde en sikkerheds- og sundhedsmæssig risi-

ko for de ansatte. Desuden fastholdt nævnet påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver, da et indeklimaet er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Arbejdstilsynet havde konstateret, at luften i flere undervisningslokaler på en skole virkede tung og brugt, og en undersøgelse foretaget på grund af et undersøgelsespåbud viste, at luften i de undersøgte lokaler i store perioder af dagen havde et CO₂ indhold på over 1000 ppm (parts per million), og at der i perioder havde været over 2000 ppm, og i perioder over 3000 ppm.

Efter Arbejdstilsynets praksis burde koncentrationen af CO₂ ikke være højere end 1000 ppm og Arbejdstilsynet gav kommunen påbud om at forbedre indeklimaet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet, idet et flertal på 7 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt, at de høje koncentrationer af CO₂ udgjorde en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko for de ansatte.

Flertallet fastholdt desuden påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver, da et indeklimaet er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærkede, at der var tale om et påbud, hvor der ikke var krav om en bestemt metode.

Et mindretal på 4 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt ikke grundlag for påbuddene, da mindretallet ikke fandt, at undersøgelsen viste store perioder uden overskridelse af grænseværdierne for CO₂ indhold og fandt, at undersøgelsen var udført under omstændigheder med lukkede døre og vinduer, hvor det ikke var muligt at afværge eventuelle gener, således at eventuelle problemer med indeklimaet kunne undgås (j.nr. 5900022-11 og 5900023-11).

Sag nr. 7 - Påbud om at standse tagarbejde indtil der er truffet effektive foranstaltninger mod nedstyrtningsfare og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om at standse tagarbejde, da der var en overhængende, betydelig fare for nedstyrtning og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdstilsynet konstaterede, at virksomhedens ansatte udførte arbejde på et tag med en hældning på 23°. Højden til tagfoden blev målt til 3 meter og højden til tag- kip blev målt til 5,9 meter.

Arbejdstilsynet gav virksomheden et påbud om straks at standse arbejdet, indtil der var truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger og påbud om arbejdsmiljørådgiver.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet lagde vægt på, at det fremgik af Arbejdstilsynets konstateringer bestyrket af fotos, at de ansatte arbejdede mindre end 2 meter fra gavlen, hvorved der var en overhængende, betydelig fare for nedstyrtning.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde desuden vægt på, at der ved tagfoden på den ene side af bygningen var opstillet et stillads, som imidlertid ikke var forsynet med et rækværk. Stilladset udgjorde derfor ikke en effektiv sikring mod nedstyrtning fra taget. Der var ikke opstillet stillads eller lign. langs bygningens øvrige sider, herunder ikke ved gavlen. Der var ikke anvendt anden sikring mod nedstyrtning.

Vedrørende påbuddet om arbejdsmiljørådgiver bemærkede nævnet, at nedstyrtningsfare efter reglerne er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, der auto-

matisk udløser et rådgiverpåbud, og nævnet fastholdt derfor også dette påbud (j.nr. 5900168-11 og 5900169-11).

Sag nr. 8 - Påbud om at standse arbejde på et stillads indtil der er truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger mod nedstyrtningsfaren

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbud om at standse arbejdet, idet nævnet fandt, at der var overhængende, betydelig fare for den ansattes sikkerhed, idet en ansat ikke var sikret mod fare for nedstyrtning fra stilladset, idet dette ikke var forsynet med rækværk eller anden effektiv afspærring.

Arbejdstilsynet konstaterede, at en af virksomhedens ansatte arbejdede på et stillads i 8 meters højde. Den ansatte bar stilladsdele fra ophejningsfeltet i den ene ende af stilladset til den anden ende af stilladset, som ikke var forsynet med rækværk eller anden effektiv afspærring.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om straks at standse arbejdet, indtil tilstrækkelig sikring var etableret.

Et enigt arbejds miljøklagenævn fastholdt påbuddet om at standse arbejdet, idet nævnet fandt, at der var overhængende, betydelig fare for den ansattes sikkerhed.

Nævnet lagde vægt på, at den ansatte, uanset at denne var i gang med at montere rækværket, ikke var sikret mod nedstyrtning (j.nr. 5900042-11).

Nyhedsbrev nr. 07/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i august måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 - Vilkår for accept af risikovirksomheds sikkerhedsrapport

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt krav vedrørende en risikovirksomheds værksteds- og kontorbygninger og virksomhedens kontrolrum om, at der skal træffes alle nødvendige foranstaltninger til begrænsning af, at de ansatte udsættes for følger i form af dødsfald eller andre alvorlige skader med varige mén (irreversible skader) forårsaget af en gasskyeksplosion.

Disse bygninger er beliggende i en afstand, hvor konsekvenserne kan være, at bygningerne bryder sammen helt eller delvis, og de ansatte udsættes for en dødsrisiko eller alvorlige skader med varige mén.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede dog et krav om, at risikovirksomheden skulle træffe yderligere foranstaltninger vedrørende virksomhedens laboratorium til begrænsning af følger i tilfælde af en gasskyeksplosion, idet virksomhedens nye laboratorium havde en mere forsvarlig placering, hvor konsekvenserne vil være moderate skader på bygningen, og vinduerne er af specielt sikkerhedsglas, som ikke kan splintres.

Arbejdstilsynet traf afgørelse med en række vilkår for accept af en risikovirksomheds sikkerhedsrapport efter reglerne i arbejdsmiljølovgivningens risikobekendtgørelse. Risikoen bestod bl.a. i, at der i tilfælde af den værst tænkelige ulykke ville komme en gasskyeksplosion.

Forud for afgørelsen ligger et flere års langt forløb med møder mellem risikomyndighederne og virksomheden, som endte med, at risikovirksomheden anerkendte de fleste af de krævede vilkår, men ønskede at klage over 3 af vilkårene.

Vilkår nr. 14 drejede sig om et laboratorium på virksomhedens område, hvor en gasskyeksplosion ville betyde en trykbølgestigning på mellem 50 mbar og 100 mbar, og hvor konsekvenserne ville være moderate skader på bygningen, og med risiko for at ruderne knuses, og at glassplinter kan forårsage alvorlige helbredsskader med varige mén for de ansatte i bygningen.

Vilkår nr. 15 drejede sig om en bygning med værksted og administration, hvor en gasskyeksplosion ville betyde en trykbølgestigning på mellem 100 mbar og 340 mbar, og hvor konsekvensen ville være risiko for hel eller delvis kollaps af bygningerne med risiko for dødsfald eller alvorlige skader med varige mén for de ansatte i bygningen.

Vilkår nr. 16 drejede sig om et kontrolrum på virksomhedens område, hvor en gasskyeksplosion ville betyde en trykbølgestigning på omkring 500 mbar, og hvor konsekvensen ville være risiko for hel eller delvis kollaps af bygningen med risiko for dødsfald eller alvorlige skader med varige mén for de ansatte.

Ifølge § 5, i risikobekendtgørelsen skal virksomheden træffe alle nødvendige foranstaltninger til at forebygge større uheld og begrænsning af eventuelle følger heraf.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at virksomheden skulle træffe foranstaltninger, der effektivt forebygger, at ansatte i laboratoriebygningen, værksted og administration

og kontrolrum udsættes for helbredsmæssige varige skader forårsaget af en gasskyeksplosion i procesområdet.

Virksomheden anførte bl.a., at Arbejdstilsynet ikke har taget hensyn til virksomhedens risikovurdering, idet Arbejdstilsynet udelukkende har fastsat vilkårene ud fra en konsekvensbaseret tilgang til risikovurderingen og ikke en vurdering af sandsynligheden.

Desuden anførte virksomheden, at laboratoriets placering ud fra en risikobetragtning er placeret i en sikkerhedsmæssig forsvarlig afstand fra procesområdet, og at vinduerne er af "sikkerhedsglas", som ikke vil splintres og dermed ikke udgør en risiko for personer inde i bygningen.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede afgørelsen vedrørende vilkår 14 om laboratoriebygningen, men fastholdt afgørelsen for så vidt angår vilkår 15 om værksteds- og administrationsbygningen og vilkår 16 om kontrolrumsbygningen, således at virksomheden skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til begrænsning af, at de ansatte i disse bygninger ikke udsættes for helbredsmæssige varige skader forårsaget af en gasskyeksplosion i procesområdet.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at vinduerne i laboratoriet er af specielt sikkerhedsglas, som ikke splintres, og at laboratoriet er nyt og ligger i en afstand fra procesområdet, hvor en trykbølgestigning vil forårsage en moderat skade på bygningen.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde desuden vægt på, at de ansatte i værksteds- og administrationsbygningen og kontrolrummet ved en gasskyeksplosion udsættes for en dødsrisiko eller alvorlige skader med varige mén, som følge af bygningens kollaps helt eller delvis.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærkede, at Arbejdstilsynet efter arbejdsmiljøloven og risikobekendtgørelsens ordlyd kan lægge afgørende vægt på, at følgerne er dødsfald og andre alvorlige skader med varige mén, som ansatte udsættes for, idet sandsynligheden eller hyppigheden af uønskede hændelser generelt er forbundet med stor usikkerhed (j.nr. 5900165 - 10).

Sag nr. 2 - Forebyggelse af ansattes påvirkning af høje følelsesmæssige krav i et fængsel

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt et krav om at forebygge høje følelsesmæssige krav i en afdeling i et fængslet, idet det er belastende at have med de indsatte at gøre, da de reagerer og handler uforudsigeligt og spiller de ansatte ud mod hinanden, hvilket gør de ansatte utrygge, og idet dette psykiske pres kan forebygges.

Arbejdstilsynet gennemførte tilsyn i et fængsel og konstaterede, at de ansatte fængselsbetjente var udsat for høje følelsesmæssige krav på grund af voldsomme episoder og risiko for vold.

Ved en kortlægning af psykisk arbejdsmiljø havde 36, 4 % af fængslets medarbejdere angivet, at de oplever trusler om vold, mens 9,8 % angiver, at de oplever fysisk vold. Der havde desuden i alt været 17-18 voldelige episoder indenfor de sidste par måneder.

Desuden oplevede fængselsbetjentene dagligt, at det ikke er muligt at nå de pålagte opgaver på grund af uforudsete episoder, som for eksempel vold.

Desuden tilbydes de ansatte ikke supervision, hverken i form af kollegial supervision eller supervision med en ekstern supervisor, ligesom de ansatte ikke inddrages i arbejdet med risikovurdering af de enkelte indsatte.

Det har været foreslået, at betjentene kunne blive undervist i at håndtere psykisk ustabile indsatte, men dette er ikke blevet realiseret, ligesom der er utryghed, uforudsigelighed og manglende tillid mellem de ansatte.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud om at forebygge høje følelsesmæssige krav på afdelingen i fængslet, idet nævnet vurderede, at forholdene ved afdelingen i fængslet ikke er planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt med hensyn til forebyggelse af høje følelsesmæssige krav.

Nævnet lagde vægt på, at de ansatte i fængslets afdeling er utrygge, at det er belastende at have med indsatte at gøre, der reagerer og handler uforudsigeligt for de ansatte og spiller de ansatte ud mod hinanden, samt at dette psykiske pres til dels kan forebygges.

Nævnet lagde desuden vægt på, at tilliden mellem de ansatte er lav, og at der findes redskaber til fx at styrke den enkeltes ressourcer, når den ansatte skal håndtere de faglige udfordringer, som arbejdet med indsatte i afdelingen indebærer, og hvor den ansatte er afhængig af hjælp fra andre kolleger.

Foranstaltninger som fx uddannelse, supervision og kollegial ledelsesmæssig eller ekstern faglig sparring samt overdragelse af mundtlig information ved vagtskifte, kan være egnede til at finde et fælles grundlag og dermed give mere forudsigelighed for den enkelte ansatte (j.nr. 5900299-10).

Sag nr. 3 - Utilstrækkelig formuleret afgørelse med henvisning til et forkert bilag

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fandt Arbejdstilsynets afgørelse ugyldig, da den var uklar, og ikke tydeliggjorde et arbejdsmiljøproblem, idet et brev betegnet "afgørelse" ikke havde nogen indholdsmæssig betydning og samtidig henviste til et forkert bilag.

Arbejdstilsynet har ved afgivelsen af et påbud i et brev betegnet "afgørelse" alene oplyst, at:

"Det betyder, at virksomheden påbydes: At (se bilag 1). Som følge af dette påbud får virksomheden desuden påbud om: At bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå sig med at efterkomme ovennævnte påbud (se bilag 1).

Desuden havde Arbejdstilsynet angivet et forkert bilagsnummer, idet bilaget, der beskriver påbud mod tung manuel håndtering af kasser med laks samt påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, er benævnt "bilag 3".

Arbejdstilsynets brev af 2. februar 2011 er betegnet "afgørelse", og virksomheden skal deraf kunne forstå, at virksomheden har fået et påbud om et konkret arbejdsmiljøproblem.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fandt, at afgørelsen er ugyldig, da den er uklar, idet Arbejdstilsynets brev ikke i tilstrækkelig grad har tydeliggjort et arbejdsmiljøproblem.

Nævnet lagde herved vægt på, at det ikke er tilstrækkeligt med en henvisning til et bestemt bilag, idet Arbejdstilsynets brev, der er betegnet "afgørelse" bør have et indhold, der er i overensstemmelse med det bilag, der henvises til. Desuden har Arbejdstilsynet angivet et forkert bilagsnummer (j.nr. 5900157-11).

Sag nr. 4 - Hjemvisning af strakspåbud om foranstaltninger mod påvirkning af mikroorganismer ved tømning af affaldscontainere

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste en afgørelse begrundet i en påvirkning af mikroorganismer, idet Arbejdstilsynet havde henvist til forkerte regler om stoffer og materialer og personlige værnemidler og ikke til reglerne om biologiske agenser og arbejdsmiljø, som omfatter udsættelse for bakterier, svampe og andre mikroorganismer.

Arbejdstilsynet fulgte arbejdet på en komprimatorvogn ved afhentninger af containere med blandt andet bio – affald uden efterfølgende højtryksrensning af containere.

Ved tømningen blev omgivelserne ofte fyldt med støv umiddelbart omkring de ansattes indåndingszone, og Arbejdstilsynet konstaterede, at der ikke blev brugt personlige værnemidler til beskyttelse af øjne og åndedræt.

Arbejdstilsynet traf afgørelse med strakspåbud om at træffe foranstaltninger mod udsættelse af biologiske agenser ved afhentningen. Arbejdstilsynet begrundede afgørelsen med, at de ansatte ved betjeningen af komprimatorvognen er udsat for sundhedsskadelige påvirkninger fra mikroorganismer.

Arbejdstilsynet havde som hjemmel for påbuddet anvendt bekendtgørelsen om stoffer og materialer og bekendtgørelsen om personlige værnemidler.

Bekendtgørelsen om stoffer og materialer omfatter ethvert arbejde med stoffer og materialer, herunder blandt andet håndtering. Ved stoffer og materialer forstås grundstoffer og deres forbindelser, og sammensætninger af to eller flere stoffer, herunder biologiske materialer.

Bekendtgørelsen om biologiske agenser og arbejdsmiljø omfatter arbejde, herunder blandt andet håndtering af biologiske agenser. Ved biologiske agenser forstås mikroorganismer, cellekulturer og endoparasitter hos mennesker, som kan fremkalde en infektionssygdom, allergi eller toksisk effekt.

Ifølge § 3 i bekendtgørelsen om brug af personlige værnemidler må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler, hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste sagen til Arbejdstilsynet med henblik på fornyet behandling af spørgsmålet, og lagde vægt på, at udsættelse for bakterier, svampe og andre mikroorganismer er omfattet af bekendtgørelsen om biologiske agenser og arbejdsmiljø.

Desuden lagde nævnet vægt på, at et krav efter reglerne om brug af personlige værnemidler skal være begrundet i, at arbejdet ikke kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt uden brug af personlige værnemidler (j.nr. 5900067 -11).

Sag nr. 5 - Ophævelse af påbud om undersøgelse af ventilationsforhold

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede et påbud om undersøgelse af et ventilationsanlæg, da Arbejdstilsynets mistanke om, at anlægget ikke var effektivt, byggede på, at virksomheden ved tilsynsbesøget ikke havde oplysninger om anlæggets kapacitet m.m., hvilket virksomheden senere i et hørings svar inden afgørelsen gjorde opmærksom på fandtes og tilbød at sende materialet.

Nævnet bemærkede, at partshøring blandt andet har til formål at sikre, at Arbejdstilsynets oplysninger stemmer overens med de faktiske forhold, når der skal træffes en afgørelse, og at Arbejdstilsynet ikke kan se bort fra virksomhedens dokumentation, bare fordi virksomheden ikke af egen drift giver Arbejdstilsynet oplysningerne.

Arbejdstilsynet var på tilsyn i en virksomheds afdeling for metalskrot, og så et sorteringsrum, hvor knust metalskrot føres frem med 2 transportbånd. Ved hvert transportbånd står 2 - 4 medarbejdere og frasorterer forskellige metaller, fx kobber. Det frasorterede lægges i beholdere, som tømmes ned i containere under sorteringsrummet.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der var varmt i lokalet, døre og vinduer stod åbne, og der var støv og en olielugt i rummet. Rummet havde en ventilation bestående af indblæsningsposer under loftet og udsugning i form af et panel ved operatøren i højde med transportbåndet.

Virksomheden oplyste ikke ved tilsynsbesøget, om der fandtes oplysninger om ventilationsanlæggets kapacitet m.m, men virksomheden oplyste i høringssvaret før den endelige afgørelse, at virksomheden havde oplysninger om ventilationsanlæggets kapacitet og kvalitet, og at der forefindes dokumentation for leverandørens løbende serviceeftersyn og vedligehold.

Arbejdstilsynet afgav på trods af oplysningerne i høringssvaret påbud om, at virksomheden skulle undersøge ventilationsforholdene.

Ifølge arbejdsmiljølovens § 21 kan Arbejdstilsynet forlange, at en arbejdsgiver lader foretage undersøgelser og lignende for at konstatere, om forholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige. En forudsætning for dette krav er, at Arbejdstilsynet skal kunne påvise en begrundet konkret mistanke om, at forholdene ikke er forsvarlige.

Ifølge forvaltningslovens § 19 må en myndighed ikke træffe afgørelse til ugunst for en part, før parten er hørt om væsentlige afgørende faktiske oplysninger, som parten ikke antages at være bekendt med og givet lejlighed til at udtale sig herom.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede undersøgelsespåbuddet, idet nævnet fandt, at Arbejdstilsynet ikke har sandsynliggjort en konkret mistanke, idet Arbejdstilsynet ved besøget blandt andet byggede mistanken på, at virksomheden ikke havde oplysninger om ventilationsanlæggets kapacitet m.m.

Nævnet bemærkede i den forbindelse, at partshøring blandt andet har til formål at sikre, at Arbejdstilsynets oplysninger stemmer overens med de faktiske forhold, når der skal træffes en afgørelse.

Arbejdstilsynet kan derfor ikke udelukke virksomhedens dokumentation, bare fordi virksomheden ikke af egen drift giver Arbejdstilsynet oplysningerne, og ikke af egen drift fremsender oplysningerne i forbindelse med høringssvaret, men i stedet oplyser herom og tilbyder at sende materialet.

Nævnet lagde desuden vægt på, at problemet med olielugt og støv kan skyldes andre forhold, fx de åbne vinduer og døre og ikke en arbejdsproces i rummet, og at Arbejdstilsynet derfor ikke i tilstrækkelig grad havde begrundet en mistanke om, at ventilationsanlægget ikke er tilstrækkeligt effektivt (j.nr. 5900091-11).

Sag nr. 6 - Påbud om at standse arbejde på grund af risiko for nedstyrtning eller gennemstyrtning

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt et påbud om at standse et arbejde på grund af nedstyrtning- og gennemstyrtningfare og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, idet arbejdet foregik i 2,5 meters højde på en bro med en hældning på 57 grader, og de ansatte ved et fald kunne ramme kanten af armeringen mm., betonunderlag og armeringsjern på betonunderlaget, og der var risiko for, at de ansatte kunne hænge fast i armeringskonstruktionen.

Arbejds miljøklagenævnet bemærkede, at virksomheden ikke kunne fritages fra kravet om brug af arbejdsmiljørådgiver, da virksomheden ikke havde løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, idet undtagelsen i reglerne skal forstås snævert. Der skal derfor være tale om samme byggeplads, hvilket ikke var tilfældet i sagen.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på en byggeplads, hvor der skulle opføres en bro. Der foregik arbejde i 2,5 meters højde, og broen havde en hældning på ca. 57 grader.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om straks at standse arbejdet på broen, indtil der er truffet effektiv sikkerhed mod nedstyrtning samt påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Ifølge reglerne om indretning af byggepladser skal der ved arbejde og færdsel i og på bygninger og konstruktioner mv., hvor der er fare for nedstyrtning træffes sikkerhedsforanstaltninger.

Hvis faldhøjden er mere end 2 meter, og der under arbejde og færdsel i øvrigt kan være fare for fald, skal der også træffes sikkerhedsforanstaltninger. Der skal tillige træffes sikkerhedsforanstaltninger ved mindre faldhøjder, hvis der er særlig fare for nedstyrtning, og det omgivende underlag udgør en særlig fare.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse og lagde vægt på, at arbejdet foregik i 2,5 meters højde, og at broen havde en hældning på 57 grader.

Nævnet lagde desuden vægt på, at de ansatte ved et eventuelt fald risikerede at ramme kanten af armeringen mm., betonunderlag og armeringsjern, som var anbragt på betonunderlaget. Der var desuden risiko for brud på arme og ben, idet arme og ben kan hænge fast i selve armeringskonstruktionen.

Ifølge reglerne om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere udgør nedstyrtningfare et komplekst arbejdsmiljøproblem, der automatisk udløser et rådgiverpåbud. Der skal dog ikke gives påbud, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Klager anførte, at der indenfor det seneste år havde været løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, da der samlet for flere broer allerede var fundet en løsning, som direkte vedrørte den aktuelle bro.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt også rådgiverpåbuddet og bemærkede, at hvis undtagelsesbestemmelsen skulle finde anvendelse, skulle der være tale om samme arbejdssted, og arbejdssted i den sammenhæng skal forstås snævert. Der skal derfor være tale om samme byggeplads, hvilket der ikke er tale om i denne sag (j.nr.5900106 -11 og 5900107-11).

Sag nr. 7 - Krav om at imødegå gener ved dårligt indeklima på grund af fugt og skimmel

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt et påbud om indeklimagener og brug af arbejdsmiljørådgiver, idet der i flere kælderlokaler var tydelige fugtskader i form af fugtskjolder og misfarvet, opsvulmet puds, og gulve og vægge tydeligt var grønne og sorte af skimmel. Flere af kælderrummene havde synlige fugt- og skimmelskadede områder på over 3 m². Desuden stødte kælderens op til andre arbejdsrum, og adgang til kælderen sker via en trappe fra køkkenet, og de ansatte arbejder i kælderen, da de anvender en vaskemaskine.

Nævnet bemærkede, at det ikke har betydning, at ingen har oplevet indeklimagener, da arbejdsmiljølovgivningen er forebyggende, og der er en risiko for, at de ansatte kan få symptomer på indeklimagener.

Nævnet bemærkede desuden, at et arbejdsrum efter reglerne omfatter ethvert rum, hvor der udføres arbejde, uanset de ansatte kun arbejder i kælderen en gang om ugen, idet et arbejdssted omfatter alle arealer, som de ansatte har adgang til som led i deres arbejde.

Ved et tilsynsbesøg på et værested konstaterede Arbejdstilsynet, at der i fire rum i kælderen samt i trapperummet i kælderen var tydelige fugtskader på mur og gulve i form af fugtskjolder og misfarvet, opsvulmet puds. I flere af kælderrummene udgjorde det synlige fugt- og skimmelskadede område over 3 m².

Det blev oplyst, at de ansatte ved værestedet bruger kælderen ca. en gang om ugen i forbindelse med anvendelse af en vaskemaskine, der er placeret i kælderen.

Arbejdstilsynet gav kommunen et påbud om at imødegå indeklimagener som følge af fugt og skimmel i kælderen og et påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver til løsning af arbejdsmiljøproblemet.

Kommunen anførte i klagen, at ingen ansatte har oplevet indeklimagener, og at lokalerne kun i begrænset omfang anvendes som arbejdsrum.

Ifølge reglerne om faste arbejdssteders indretning skal arbejdsstedet indrettes sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt og under hensyn til anvendelsen være indrettet og holdt forsvarligt ved lige.

Ifølge reglerne om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere udgør indeklimaproblemer, som følge af fugtproblemer og svampevækst ved synlig fugt over et areal på i alt minimum 3 m² i et tilstødende rum et komplekst arbejdsmiljøproblem, der automatisk udløser et rådgiverpåbud.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt påbuddet om at imødegå indeklimagener og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, idet de ansatte udsættes for risiko for at udvikle indeklimagener på grund af fugt og skimmel i kælderen.

Nævnet lagde vægt på, at der var tydelige fugtskader i form af fugtskjolder og misfarvet opsvulmet puds, og gulve og vægge tydeligt var grønne og sorte af skimmel. I flere af kælderrummene udgjorde det synlige fugt- og skimmelskadede område over 3 m².

Nævnet lagde desuden vægt på, at kælderen støder op til andre arbejdsrum, at adgangen til kælderen sker via en trappe fra køkkenet, og når man åbner døren i køkkenet til kælderen, bliver man mødt med en fugtig kælderagtig lugt, ligesom de ansatte bruger kælderen i forbindelse med brug af en vaskemaskine.

Nævnet bemærkede til oplysningen om, at ingen har oplevet indeklimagener, at arbejdsmiljølovgivningen er forebyggende, og at det er nævnets vurdering, at der er en risiko for at de ansatte kan få symptomer på indeklimagener.

Desuden bemærkede nævnet, at et arbejdsrum efter reglerne omfatter ethvert rum, hvor der udføres arbejde. Uanset, at de ansatte kun udfører arbejde i kælderen en gang om ugen finder nævnet, at der udføres arbejde i kælderen, og at arbejdsstedet derfor skal være indrettet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet et arbejdssted omfatter alle arealer, som de ansatte har adgang til som led i deres arbejde (j.nr. 5900130 -11 og 5900131-11).

Sag nr. 8 - Hjemvisning af påbud på grund af usikkerhed om rette arbejdsgiver

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste et påbud om nedstyrtningsfare, da det ikke var tilstrækkeligt oplyst, hvem der var arbejdsgiver for de ansatte, idet modtageren af påbuddet var entreprenør på byggeriet, men havde engageret en underentreprenør, som efter det oplyste betalte de ansattes løn og havde den fulde ledelsesret i forhold til de ansatte.

Arbejdstilsynet konstaterede på en byggeplads, at arbejdet med oplægning af en presenning foregik på et stillads med en for stor afstand til facaden, hvor presenningen skulle monteres, hvorved der var fare for, at de beskæftigede kunne styrte ned, og at der i umiddelbar nærhed af det udførte arbejde var et vindueshul, hvor der var risiko for, at de beskæftigede kunne styrte igennem.

Arbejdstilsynet gav virksomheden, som var entreprenør på byggeriet påbud om straks at standse arbejdet med oplægning af presenning.

Virksomheden anførte, at det måtte være underentreprenøren, der skulle anses som arbejdsgiver for de to beskæftigede, der udførte opgaven med oplægningen af presenning, og at det var underentreprenøren, der havde ansvaret for instruktionen af egne ansatte.

Ifølge arbejdsmiljøloven skal arbejdsgiveren sørge for, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige og i overensstemmelse med reglerne om arbejdets udførelse og arbejdsstedets indretning.

Det fremgår desuden af arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiveren skal sørge for, at de ansatte får nødvendig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på farefri måde, og at arbejdsgiveren skal føre effektivt tilsyn med, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet ikke fandt sagen tilstrækkeligt oplyst til, at det kan vurderes, om der er grundlag for påbuddet til virksomheden som arbejdsgiver.

Nævnet lagde vægt på, at virksomheden, som entreprenør på byggeriet, havde engageret underentreprenøren, og at underentreprenøren ifølge det oplyste betaler de ansattes løn og har den fulde ledelsesret i forhold til sine ansatte (j.nr. 5900104-11).

Sag nr. 9 - Strakspåbud om periodisk undersøgelse af trykbeholder

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt et strakspåbud om periodiske undersøgelser af en trykbeholder, idet beholderen ikke havde gennemgået lovpligtige periodiske eftersyn, og der derved var risiko for at beholderen kunne sprænge i luften, idet det ikke var muligt at lokalisere et tydeligt besigtigelseskilt eller fabrikat på beholderen,

og virksomheden ikke kunne dokumentere at have gennemgået lovpligtige undersøgelser.

Ved et tilsyn på en virksomhed konstaterede Arbejdstilsynet, at der i et kælderrum under en trappe stod en luftkompressor med en klasse B trykbeholder.

Det var ikke muligt at lokalisere et besigtigelsesskilt eller fabrikat. Der kunne heller ikke fremvises logbog, og det kunne ikke dokumenteres, at der foretages jævnlige eftersyn af trykbeholderen.

Arbejdstilsynet gav virksomheden et strakspåbud om periodisk undersøgelse af beholderen, idet det var forbundet med risiko for ansattes sundhed og sikkerhed, når de opholdt sig ved og omkring trykluftanlæg, der ikke var opstillingskontrolleret eller havde fået foretaget periodiske undersøgelser.

Efter reglerne om anvendelse af trykbærende udstyr skal trykbeholdere af kontrolklasse B, efter de er taget i brug, periodisk gennemgå en række undersøgelser, herunder besigtigelse og eventuelt andre undersøgelser og prøvninger i forbindelse hermed til kontrol af, at beholderen er i forsvarlig stand mv.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets strakspåbud og lagde vægt på, at trykbeholderen ikke havde gennemgået lovpligtige periodiske eftersyn, og at der derved var risiko for de ansattes sikkerhed og sundhed.

Nævnet lagde desuden vægt på, at virksomheden ikke kunne dokumentere undersøgelser, og at det ikke var muligt at lokalisere et tydeligt besigtigelsesskilt eller fabrikat på beholderen (j.nr. 5900171-11).

Sag nr. 10 - Påbud om mekanisk ventilation ved biltilsyn

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt påbud om mekanisk ventilation ved biltilsyn, da der ikke var nogen form for udsugning i lokalet, og at køretøjer kørte ind i lokalet ved egen motorkraft, hvorved udstødningsgas spredtes i lokalet. Udstødningsgas fra diesel- og benzinmotorer er sundhedsskadelig, og de ansatte, som opholder sig i lokalet både ved synet og administrativt arbejde, udsættes unødigt for forureningen.

Ved et tilsyn på en virksomhed som udførte biltilsyn, konstaterede Arbejdstilsynet, at synslokalet var på 72 m², og at der i lokalet foregår både selve bilsynene og det efterfølgende administrative arbejde. Synene foregår på en lift cirka 4 meter inde i lokalet, og det administrative arbejde foregår cirka 3-4 meter fra liften.

Bilerne kører til og fra liften ved egen motorkraft. Der synes dagligt cirka 10 biler. Der er tale om både dieseldrevne og benzindrevne biler. Porten til lokalet lukker med en forsinkelse, så porten er åben et kort tidsrum efter, at bilmotoren er standset. I sommerhalvåret er porten åben hele tiden.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om effektiv mekanisk ventilation i synslokalet.

Ifølge reglerne i arbejdsmiljøloven og reglerne om arbejdets udførelse skal arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og unødigt påvirkning af stoffer og materialer skal undgås.

Ifølge reglerne om arbejdsstedets indretning skal arbejdsstedet indrettes sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker en luftforurening, skal der etableres mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen, hvor den udvikles.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, således at virksomheden skal etablere effektiv ventilation i synslokalet, samt sikre at den mekaniske ventilation er så tæt på udviklingsstedet som muligt, således at den unødige påvirkning fra udstødningsgas undgås.

Nævnet lagde vægt på, at der ikke var nogen form for udsugning i lokalet, og at køretøjer kørte ind i lokalet ved egen motorkraft, hvorved udstødningsgas spredtes i lokalet.

Nævnet lagde desuden vægt på, at udstødningsgas fra diesel- og benzinmotorer er sundhedsskadelig, og at de ansatte både ved synet og det administrative arbejde opholder sig i lokalet (j.nr. 5900094-11).

Sag nr. 11 - Afslag på dispensation til unges brug af en eldrebet palleløfter

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn gav afslag på en virksomheds anmodning om at lade unge under 18 år anvende en eldrebet palleløfter, idet virksomheden ikke har oplyst om forhold, som efter reglerne vil gøre en fravigelse af forbuddet fuldt forsvarligt.

En virksomhed havde søgt Arbejdstilsynet om dispensation fra reglerne om, at unge ikke må arbejde med visse former for tekniske hjælpemidler.

Det drejede sig om en eldrebet palleløfter, der udover en eldrebet løftefunktion også kører ved hjælp af en elmotor, hvilken funktion alene kan aktiveres, hvis føreren står inde på palleløfteren på den dertil indrettede plads.

Arbejdstilsynet afslog ansøgningen under henvisning til, at der ikke var tale om en uforudset situation, at der var tale om unge og mindre erfarne medarbejdere, samt at opgaven kunne udføres af andre på virksomheden.

Efter reglerne om unges arbejde må unge under 18 år ikke være beskæftiget med de tekniske hjælpemidler, som er angivet i reglerne eller tekniske hjælpemidler af tilsvarende farlighed.

Efter reglerne om unges arbejde kan der dispenseres fra forbuddet mod unges anvendelse af tekniske hjælpemidler og hjælpemidler af tilsvarende farlighed. Dispensation kan gives i enkelttilfælde, når forholdene gør det rimeligt og fuldt forsvarligt.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afslag, selv om palleløfteren ikke er nævnt i reglerne om motorredskaber, som man sidder på, idet der er tale om et hjælpemiddel af tilsvarende farlighed.

Nævnet lagde herved vægt på, at en eldrebet palleløfter kan vælte og påkøre personer.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fandt ikke, at der var grundlag for at dispensere, idet virksomheden ikke har oplyst om forhold, som vil gøre en fravigelse af forbuddet fuldt forsvarligt (j.nr. 5900122-11).

Nyhedsbrev nr. 08/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i september måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 - Ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver - Problemet var løst tidligere ved brug af rækværk

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, som var givet i tilknytning til et påbud om at standse arbejde i 14 meters højde uden de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.

Nævnet ophævede kravet om brug af arbejdsmiljørådgiver, idet virksomheden tidligere havde løst samme problem på byggepladsen, da der havde været monteret rækværk, som delvis var demonteret, da arbejdet var ved at være afsluttet. Desuden kunne påbuddet efterkommes ved brug af faldsikringsudstyr, som var på stedet.

Arbejdstilsynet konstaterede, at ansatte fra en virksomhed stod på taget af en bygning på 14 meters højde, og der var ikke opsat stillads eller rækværk.

Virksomheden fik derfor påbud om at standse arbejdet på taget, indtil der var truffet foranstaltninger mod nedstyrtning. Virksomheden fik samtidig påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå sig med at forebygge, at overtrædelsen gentager sig.

I vejledningen til påbuddet oplyste Arbejdstilsynet, at påbuddet kunne efterkommes ved, at der anvendes korrekt faldsikringsudstyr fastgjort til et ankerpunkt.

I tilbagemeldingen til Arbejdstilsynet oplyste virksomheden, at der før Arbejdstilsynets tilsynsbesøg havde været monteret rækværk, men at rækværket var blevet demonteret, da arbejdet var afsluttet med undtagelse af 15-20 meters inddækning, hvor tagmontørerne uden forudgående aftale valgte at fortsætte, selvom rækværket var blevet demonteret. Tagmontørerne havde sikkerhedsline med på taget, og alle var instrueret i brugen heraf.

I klagen anførte virksomheden, at tagmontørerne havde alle nødvendige tekniske hjælpemidler, og forholdet blev bragt i orden straks.

Regler

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at arbejdsgiveren skal have påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver afgørelse om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen vedrørende et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed.

Efter samme regel skal der dog ikke afgives påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle bruge arbejdsmiljørådgiver, idet nævnet fandt, at virksomheden havde løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme byggeplads, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at der på byggepladsen havde været monteret rækværk før Arbejdstilsynets besøg, men at rækværket var blevet demonteret, da arbejdet var afsluttet med undtagelse af 15 – 20 meters inddækning. Desuden havde Arbejdstilsynet vejledt om, at påbuddet kunne efterkommes ved brug af det faldsikringsudstyr, som var på stedet (j.nr. 5900211-11).

Sag nr. 2 - Ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver - Problemet løst tidligere ved brug af faldsikringsudstyr

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, som var givet i tilknytning til et påbud om at sikre arbejdet på et fladt tag i 7 meters højde, idet et flertal af nævnets medlemmer fandt, at virksomheden havde løst problemet før på samme byggeplads, da en af virksomhedens ansatte anvendte line, og det i øvrigt blev oplyst, at det nødvendige sikkerhedsudstyr var til stede på pladsen.

Flertallet lagde også vægt på, at Arbejdstilsynet ikke havde forholdt sig til virksomhedens oplysning om, at det nødvendige sikkerhedsudstyr var på pladsen, og havde været anvendt til løsning af et identisk arbejdsmiljøproblem, og om det faldsikringsudstyr, som var til stede og faktisk blev anvendt af en af de ansatte, var en løsning, som umiddelbart kunne overføres til løsning af det konkrete arbejdsmiljøproblem.

Arbejdstilsynet konstaterede, at ansatte fra en virksomhed arbejdede på et fladt tag i 7 meters højde, hvor der ikke var opstillet rækværksstillads. De ansatte oplyste, at bygningsmuren havde en højde på 0,5 m, og at alt arbejde uden sele foregik mere end 2 m fra kanten.

En af medarbejderne anvendte line. Virksomheden oplyste, at det nødvendige sikkerhedsudstyr var til stede på byggepladsen.

Arbejdstilsynet afgav påbud om at sikre arbejdet på taget og påbud om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå virksomheden med at forebygge, at overtrædelsen gentager sig.

Regler

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at arbejdsgiveren skal have påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver afgørelse om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen vedrørende et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed.

Efter samme regel skal der dog ikke afgives påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle bruge arbejdsmiljørådgiver, idet 6 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt, at virksomheden havde løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Flertallet lagde vægt på, at en af virksomhedens ansatte anvendte line, og at virksomheden i øvrigt har oplyst, at det nødvendige sikkerhedsudstyr var til stede på pladsen.

Flertallet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet ikke har forholdt sig til, om det af virksomheden oplyste nødvendige sikkerhedsudstyr havde været anvendt til løs-

ning af et identisk arbejdsmiljøproblem på stedet, og om det faldsikringsudstyr, som var til stede og faktisk blev anvendt af en af de ansatte, var en løsning, som umiddelbart kunne overføres til løsning af det konkrete arbejdsmiljøproblem.

Mindretalsudtalelse

Et mindretal på 5 af nævnets medlemmer fandt ikke, at der er grundlag for at fravige kravet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da det i forhold til påbuddets indhold og arbejdsmiljøproblemets karakter, ikke ses, at virksomheden har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og at løsningen i øvrigt ikke alene er brug af faldsikringsudstyr (j.nr. 5900212-11).

Sag nr. 3 - Manglende partshøring årsag til hjemvisning af et påbud om akustikregulering

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste et påbud til en kommune om akustikregulering i undervisningslokalerne på en af kommunens skoler, fordi Arbejdstilsynet lagde et tidligere tilsynsbesøg til grund, og ikke havde partshørt om en senere udført akustikrapport, som Arbejdstilsynet brugte til at træffe ny afgørelse.

Nævnet fandt, at kommunen ikke kunne vide, at Arbejdstilsynet ville bruge akustikrapporten sammen med oplysningerne fra det tidligere tilsynsbesøg til at træffe en ny afgørelse. Der var derfor tale om oplysninger, som kommunen skulle have været partshørt om.

En kommune havde efter et tilsynsbesøg fået påbud om at undersøge de akustiske forhold på en af kommunens skoler. Undersøgelsen var blevet foretaget, og kommunen havde sendt resultatet i form af en rapport til Arbejdstilsynet.

På den baggrund gav Arbejdstilsynet kommunen et påbud om at forbedre de akustiske forhold i skolens undervisningslokaler og et påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til løsning af problemet.

Arbejdstilsynet havde lagt oplysningerne fra det tidligere tilsynsbesøg og rapporten om akustikforholdene til grund for afgørelsen uden at høre kommunen, inden der blev truffet en ny afgørelse med påbud om akustik og brug af arbejdsmiljørådgiver.

Flere af de lokaler, som var nævnt i akustikrapporten, var ikke beskrevet af Arbejdstilsynet i forbindelse med det oprindelige tilsyn, ligesom det ikke fremgik af beskrivelsen, hvilke materialer, der er anvendt i disse lokaler, og hvad lokalerne bruges til.

Regler

Reglerne om partshøring skal sikre, at der træffes en korrekt afgørelse. Det fremgår af forvaltningslovens § 19, at der ikke må træffes afgørelse i en sag, før parten er gjort bekendt med oplysningerne og givet lejlighed til at komme med en udtalelse. Det gælder, hvis parten i en sag ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder. Det gælder, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Efter de almindelige forvaltningsretlige principper antages det, at en part ikke har kendskab til, at en oplysning indgår i afgørelsesgrundlaget for en bestemt sag, medmindre parten selv har givet oplysningen til brug for behandlingen af den pågældende sag, eller det i øvrigt klart fremgår af omstændighederne, at oplysningerne indgår i afgørelsesgrundlaget.

Afgørelse

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste sagen til Arbejdstilsynet, fordi Arbejdstilsynet blandt andet ikke havde foretaget partshøring. Kommunen kunne ikke vide, at

Arbejdstilsynet ville bruge rapporten om skolens akustiske forhold til at træffe en ny afgørelse i en ny sag om akustik.

Nævnet fandt således, at kommunen ikke kunne vide, at Arbejdstilsynet ville bruge akustikrapporten sammen med oplysningerne fra det tidligere tilsynsbesøg til at træffe en ny afgørelse. Der var derfor tale om oplysninger, som kommunen skulle parts-høres over.

Det fremgik ikke af Arbejdstilsynets beskrivelse fra det tidligere besøg, hvilke materialer der var anvendt i lokalerne, og hvad lokalerne blev brugt til.

Nævnet fandt derved, at Arbejdstilsynet ikke havde overholdt reglen om at oplyse sagen i tilstrækkeligt og nødvendigt omfang.

Påbuddet om de akustiske forhold var en forudsætning for at give et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Dette påbud faldt derfor bort (j.nr. 5900099-11 og 5900103-11).

Sag nr. 4 - Foranstaltninger mod stik- og skæreskader ved håndtering af affaldssække

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbud om, at en renovationsvirksomhed skal træffe effektive foranstaltninger mod stik- og skæreskader ved håndteringen af affaldssække.

Et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at det er muligt, at ansatte kan komme til skade, fordi der blandt affaldet ligger spidse, skarpe genstande, og at sådanne forekommer i branchen, selv om borgerne er informeret om, at sækkene ikke må indeholde skarpe og spidse genstande.

I forbindelse med et tilsynsbesøg fik Arbejdstilsynet oplyst, at en ansat under arbejdet med håndtering af affaldssække af plast indeholdende dagrenovation skar sig dybt ind i benet, da der i en sæk var anbragt en jagtkniv med et langt knivsblad.

Virksomheden oplyste, at stik- og skæreskader forekommer ved håndtering af dagrenovation, fordi der mellem affaldet er anbragt spidse og skarpe genstande. I det konkrete tilfælde var den ansatte kommet til skade, fordi kniven borede sig gennem plastsækken, da den ansatte med kraft og energi løftede sækken med dagrenovation.

Det fremgår af Arbejdstilsynets retningslinier om indretning og brug af dagrenovationssystemer, at renovationssystemer skal benyttes, så de sikrer mod for eksempel stikende og skærende emner.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at træffe effektive foranstaltninger mod stik- og skæreskader ved håndtering af dagrenovation.

Regler

Det fremgår af § 38, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 4, og bilag 1, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at arbejdet i alle led skal planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Planlægningen og tilrettelæggelsen skal ske under hensyn til de angivne generelle forebyggelsesprincipper, jf. artikel 6, stk. 2 i Rådsdirektiv 89/391/EØF om iværksæt-

telse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet.

Afgørelse

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbuddet, idet et flertal af nævnets medlemmer fandt, at det under omstændigheder, der ikke er usædvanlige, er muligt, at ansatte kan komme til skade, fordi der blandt affaldet ligger spidse, skarpe genstande, som for eksempel en kniv.

Flertallet lagde vægt på, at stik- og skæreskader forekommer i branchen, selv om borgerne er informeret om, at affald ikke må indeholde skarpe og spidse genstande, hvis disse ikke er forsvarligt indpakket.

Flertallet bemærkede, at det ikke har betydning, at virksomheden ikke har mulighed for at være i dialog med den enkelte borger. Forudsætninger for udførelsen af arbejdet er, at det er overladt borgeren at pakke affaldssækken.

Da der er erfaring for, at stik- og skæreskader forekommer i branchen, må virksomheden tage sine forholdsregler. Det er virksomheden, der bestemmer, hvilken metode, der bedst løser problemet under henvisning til de generelle forebyggelsesprincipper.

Mindretalsudtalelse

Et nævnsmedlem vurderede, at Arbejdstilsynets afgørelse tvinger virksomheden til at løse problemet på en bestemt måde, hvilket ikke er i overensstemmelse med reglerne. Desuden angiver Arbejdstilsynets At-vejledning D.2.24, at affaldssække kan benyttes (j.nr. 5900096-11).

Sag nr. 5 - Krav om en arbejdspladsvurdering (APV) skal omfatte alle ansatte - Også generalforsamlingsvalgte medarbejdere i en fagforening

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at en fagforening skal udarbejde en skriftlig APV også omfattende de generalforsamlingsvalgte medarbejdere, idet nævnet fandt, at fagforeningen var arbejdsgiver i arbejdsmiljølovens forstand også for de generalforsamlingsvalgte medarbejdere.

Nævnet lagde vægt på, at de generalforsamlingsvalgte medarbejdere får løn for det faglige arbejde indirekte gennem fagforeningen, som frikøber medarbejderne fra deres hidtidige arbejdsgiver, og at de står til rådighed og udfører arbejde for fagforeningen, som har ansvaret for driften, ligesom fagforeningen stiller materialer og arbejdsrum til rådighed og bærer risikoen for arbejdsresultatet.

Ved et tilsynsbesøg hos en fagforening konstaterede Arbejdstilsynet, at den udarbejdede APV ikke omfattede de generalforsamlingsvalgte beskæftigede, og dette blev bekræftet af fagforeningen.

Fagforeningen oplyste, at de generalforsamlingsvalgte medarbejdere oppebar deres løn fra en virksomhed, men frikøbtes af fagforeningen til at udføre fagligt arbejde for fagforeningen.

Arbejdstilsynet traf afgørelse med påbud om, at fagforeningen skulle udarbejde en APV.

Regler

Det fremgår af § 2, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at loven omfatter arbejde for en arbejdsgiver.

Det fremgår af § 15a, stk. 1, i arbejdsmiljøloven og § 5a, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud med den præcisering, at fagforeningen skal udarbejde en skriftlig APV også omfattende de generalforsamlingsvalgte medarbejdere.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at fagforeningen var at anse som en arbejdsgiver i arbejdsmiljølovens forstand også for de generalforsamlingsvalgte medarbejdere, idet de generalforsamlingsvalgte medarbejdere får løn for det faglige arbejde indirekte gennem fagforeningen, som frikøber medarbejderne fra deres hidtidige arbejdsgiver.

Nævnet lagde desuden vægt på, at de generalforsamlingsvalgte medarbejdere står til rådighed og udfører arbejde for fagforeningen, som har ansvaret for driften, og medarbejderne er underlagt fagforeningens instruktionsbeføjelse og kontrol med arbejdets udførelse, ligesom fagforeningen stiller materialer og arbejdsrum til rådighed og bærer risikoen for arbejdsresultatet (j.nr. 5900275-11).

Sag nr. 6 - Ophævelse af påbud om at forebygge helkropsvibrationer ved truckkørsel på ujævnt terræn

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fandt det ikke tilstrækkeligt sandsynliggjort, at ansatte blev udsat for sundhedsskadelige helkropsvibrationer ved kørsel med truck, selv om terrænet var ujævnt. Arbejdstilsynet havde ikke forholdt sig til virksomhedens måleresultater, der viste, at aktionsværdierne for vibrationer ikke blev overskredet, og fordi Arbejdstilsynets konstatering af vibrationerne fra passagersædet ikke var de samme som førersædet, som var affjedret.

Ved et tilsynsbesøg på en virksomhed blev virksomhedens areal, hvor der foregik truckkørsel besigtiget. Arbejdstilsynet konstaterede, at der var et ujævnt køreunderlag i form af huller og forhøjninger samt niveauforskelle.

Besigtigelsen foregik ved, at den tilsynsførende kørte med på en truck i passagersædet, og oplevelsen som passager var, at ujævnheder i underlaget i stort omfang forplantede sig gennem hjul, truck og til sædet og medførte vibrationer. Det passagersæde, den tilsynsførende sad på, var i modsætning til førersædet ikke luftaffjedret.

Virksomheden har fået foretaget målinger af vibrationerne. Målingerne strakte sig over 4 dage og viste vibrationer fra 0,069 m/s² til 0,457 m/s².

Arbejdstilsynet afgav på den baggrund påbud om, at virksomheden skulle forebygge helkropsvibrationer ved truckkørsel.

Regler

Det fremgår af arbejdsmiljølovens § 38, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Ifølge § 3, § 4 og § 7, i bekendtgørelsen om beskyttelse mod udsættelse for vibrationer i forbindelse med arbejdet fremgår følgende:

Arbejdsgiveren har pligt til at planlægge, tilrettelægge og udføre arbejdet således, at risikoen som følge af vibrationer fjernes ved, at vibrationerne begrænses ved kilden eller sænkes til det lavest mulige niveau efter principperne for forebyggelse.

Hvis den daglige vibrationsbelastning, som vurderet ved en arbejdspladsvurdering, overstiger nogen af aktionsværdierne angivet i bekendtgørelsen, skal arbejdsgiveren

undersøge årsagen, og planlægge og træffe tekniske og organisatoriske foranstaltninger således, at udsættelsen for vibrationer, og de dermed forbundne risici begrænses mest muligt.

Ved helkropsvibrationer er aktionsværdien for den daglige vibrationsbelastning over en periode på 8 timer fastsat til $0,5 \text{ m/s}^2$.

Ved helkropsvibrationer er grænseværdien for den daglige vibrationsbelastning over en periode på 8 timer fastsat til $1,15 \text{ m/s}^2$.

Afgørelse

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fandt, at Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad havde sandsynliggjort, at de ansatte i virksomheden blev udsat for sundhedsskadelig påvirkning i form af helkropsvibrationer i forbindelse med truckkørsel, selvom køreunderlaget var ujævnt.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ikke har forholdt sig til virksomhedens måleresultater, der ifølge det oplyste viste, at aktionsværdierne for vibrationer ikke blev overskredet, og at Arbejdstilsynets konstateringer fra passagersædet ikke var dækkende for førerens situation (j.nr. 5900191-11).

Nyhedsbrev nr. 09/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i oktober måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 - Påbud med frist om brug af værnefodtøj ved brug af pallestabler på lager

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en virksomhed skulle gives påbud med en uges frist til, at de ansatte, der arbejder med pallestabler på virksomhedens lagerområde, anvender værnefodtøj, så forholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde ved vurderingen af fristen vægt på, at der ikke systematisk anvendtes værnefodtøj, og at der derfor skulle gives en frist på en uge til at anskaffe egnet værnefodtøj til de enkelte ansatte.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg i et supermarked, at en ansat, der arbejdede med en pallestaber i supermarkedets lagerområde, var iført eget privat fodtøj, som ikke ydede beskyttelse mod fodskader.

Det blev oplyst, at der ikke systematisk i supermarkedet anvendtes værnefodtøj.

Virksomheden fik påbud om straks at sikre anvendelse af værnefodtøj under arbejde med pallestabler.

Regler

Det fremgår af § 38, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt, og at anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det fremgår af § 77, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller med en frist.

Det fremgår af § 81, stk. 3, i arbejdsmiljøloven, at rettidig klage har opsættende virkning, indtil Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse foreligger, eller nævnet bestemmer andet.

Det fremgår af §§ 3 og 4, i bekendtgørelsen om brug af personlige værnemidler, at arbejdsgiveren kun må lade arbejdet udføre, hvis der anvendes personlige værnemidler, hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdsgiveren skal desuden sørge for, at personlige værnemidler bliver benyttet straks ved det pågældende arbejdes begyndelse og under hele dets udstrækning.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ændrede Arbejdstilsynets afgørelse, således at virksomheden skulle gives påbud med en uges frist om, at de ansatte, der arbejder med

pallestabler på virksomhedens lagerområde, anvender værnefodtøj, så forholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Arbejds miljøklagenævnet var opmærksom på, at klagen over Arbejdstilsynets strakspåbud ikke har haft opsættende virkning. Nævnet fastsatte derfor ikke en ny frist for efterkommelse af påbuddet.

Arbejds miljøklagenævnet lagde herved vægt på, at den ansatte, der arbejdede med palle-stableren ikke var iført værnefodtøj, men sit eget private fodtøj, der ikke ydede beskyttelse mod klemningsrisikoen, idet den ansatte, under bakning med pallestable- ren havde sine fødder placeret tæt på et muligt klemningssted under pallestableren.

Arbejds miljøklagenævnet lagde ved vurderingen af fristen vægt på, at der ikke sy- stematisk anvendtes værnefodtøj, og at der derfor skulle gives en frist på en uge til at anskaffe egnet værnefodtøj til de enkelte ansatte, som skal arbejde med pal- lestabler på lageret.

Arbejds miljøklagenævnet bemærkede, at Arbejdstilsynets afgørelse efter sin formulering alene omfatter de ansatte, der arbejder med pallestablere, og ikke omfatter an- dre ansatte, der blot færdes på lageret, for eksempel i forbindelse med opfyldnings- arbejde (j.nr. 5900204 -11).

Sag nr. 2 - Strakspåbud om brug af værnefodtøj ved brug af pallestabler på lager

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at en virksomhed skulle gives strakspåbud om, at de ansatte, der arbejder med pallestabler på virksomhedens lagerområde, anvender værnefodtøj.

Arbejds miljøklagenævnet lagde ved vurderingen af, om påbuddet skulle gives som et strakspåbud vægt på, at den ansatte, der arbejdede med pallestableren, havde fået udleveret værnefodtøj af virksomheden, men ikke anvendte det ved Arbejdstilsynets besøg.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg i et supermarked, at en ansat, der arbejdede med en pallestabler i supermarkedets lagerområde, var iført eget privat fodtøj, som ikke ydede beskyttelse mod fodskader.

Det blev oplyst, at den ansatte af virksomheden havde fået udleveret værnefodtøj, men ikke anvendte det ved Arbejdstilsynets besøg.

Virksomheden fik påbud om straks at sikre anvendelse af værnefodtøj under arbejde med pallestabler.

Regler

Det fremgår af § 38, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt, og at anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig be- tydning, skal følges.

Det fremgår af § 77, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan træffe afgø- relse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller med en frist.

Det fremgår af §§ 3 og 4, i bekendtgørelsen om brug af personlige værnemidler, at arbejdsgiveren kun må lade arbejdet udføre, hvis der anvendes personlige værne-

midler, hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdsgiveren skal desuden sørge for, at personlige værnemidler bliver benyttet straks ved det pågældende arbejdes begyndelse og under hele dets udstrækning.

Afgørelse

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, således at virksomheden skulle gives strakspåbud om, at de ansatte, der arbejder med pallestabler på virksomhedens lagerområde fra begyndelsen og under hele arbejdets udstrækning, anvender værnefodtøj, så forholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Arbejds miljøklagenævnet lagde herved vægt på, at den ansatte, der arbejdede med en pallestaber ikke var iført værnefodtøj, men sit eget private fodtøj, der ikke ydede beskyttelse mod klemningsrisikoen, idet den ansatte, under bakning med pallestabilen havde sine fødder placeret tæt på et muligt klemningssted under pallestabilen.

Arbejds miljøklagenævnet lagde ved vurderingen af om påbuddet skulle gives som et strakspåbud vægt på, at den ansatte hos virksomheden havde fået udleveret værnefodtøj af virksomheden, men ikke anvendte det ved Arbejdstilsynets besøg.

Arbejds miljøklagenævnet bemærkede, at Arbejdstilsynets afgørelse efter sin formulering alene omfatter de ansatte, der arbejder med pallestablere og ikke omfatter andre ansatte, der blot færdes på lageret, for eksempel i forbindelse med opfyldningsarbejde (j.nr. 5900205-11).

Sag nr. 3 - Krav om hensigtsmæssige adgangs- og flugtveje til og fra et stillads

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at en virksomhed straks skulle sikre, at der var hensigtsmæssige adgangs- og flugtveje på et stillads.

Nævnet lagde vægt på, at der var en åbning på 0,6 meter mellem facade og stilladsdæk, og at åbningen ville udgøre en overhængende fare, hvis stilladset hurtigt skulle forlades, idet stilladset som helhed skal kunne fungere som flugtvej.

Nævnet fandt det dog ikke sandsynliggjort, at stilladset ikke var sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt på grund af, at der var mere end 40 meter til et opgangsfelt, idet der ikke var foretaget en konkret vurdering heraf.

På en byggeplads var man i færd med en stor udvendig facaderenovering af boligblokke, da Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg.

Hver boligblok var cirka 33 meter lang og cirka 10 meter bred og en højde på 7 til 8 meter fra terræn til tagfod. Stilladserne gik op til tagfod på den østlige og sydlige side (gavl) og op til lige under tagfod på den vestlige side.

Ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg blev der udført arbejde i en højde af op til 7-8 meter over terræn. Arbejdstilsynet regnede ud, at de personer, der arbejdede på bygningens østlige side havde 60 til 75 meter til det eneste opgangsfelt.

Arbejdstilsynet afgav påbud om at etablere hensigtsmæssige adgangs- og flugtveje. Påbuddet blev givet til den virksomhed, der efter plan for sikkerhed og sundhed var ansvarlig for at etablere, vedligeholde og fjerne stilladser samt adgangsveje hertil.

Arbejdstilsynet vurderede, at det var teknisk og praktisk muligt med separate opgangsfelter, hvor afstanden mellem opgangsfelterne oversteg 40 meter.

Regler

Det fremgår af § 17, stk. 1, jf. bilag 1, Pkt. 6.9, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at en adgangsvej skal kunne bruges til evakuering i tilfælde af overhængende fare, og at passagen fra adgangsveje til og fra arbejdsplatforme, dæk eller gangbroer ikke må frembyde yderligere faldrisici.

Af samme bekendtgørelse, bilag 1, Pkt. 6.33 fremgår også, at stilladser, der er højere end 5 meter og længere end 10 meter, og som skal benyttes af flere end 2 personer samtidigt, skal have separate opgangsfelter, med mindre det ikke er teknisk eller praktisk muligt.

I Arbejdstilsynets At-vejledning B.3.2 om opstilling og brug af stilladser fremgår, at afstanden imellem to separate opgangsfelter ikke bør overstige 40 meter.

Afgørelse

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt afgørelsen om, at virksomheden straks skulle sikre, at der ved stilladserne var etableret hensigtsmæssige adgangs- og flugtveje.

Nævnet lagde vægt på, at stilladset havde en åbning på 0,6 meter mellem facade og stilladسدæk, og at åbningen ville udgøre en overhængende fare for nedstyrtning i en situation, hvor stilladset hurtigt skulle forlades, idet stilladset som helhed skal kunne fungere som flugtvej. Derfor var det også rimeligt, at Arbejdstilsynets påbud skulle efterkommes straks.

Nævnet fandt det ikke sandsynliggjort, at stilladset var sikkerhedsmæssigt uforsvarligt, fordi der var mere end 40 meter til et opgangsfelt, idet Arbejdstilsynet ikke havde foretaget en konkret vurdering heraf (j.nr. 5900105-11).

Sag nr. 4 - Ophævelse af påbud om undersøgelse af temperaturen i kontorer

Arbejds miljøklagenævnet ophævede påbud om at undersøge temperaturen i kontorer, idet Arbejdstilsynet ikke havde oplyst om temperaturforholdene udendørs og heller ikke havde beskrevet, om der var forhold, der kunne være årsag til udvikling af varme.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på en virksomhed, hvor det blev oplyst, at der kunne være meget varmt på kontorerne i sommerperioden.

Det blev oplyst, at ansatte mente, at der var varmt om sommeren, at døre og vinduer blev åbnet, når der var varmt i kontorerne, at der var løse ventilatorer i kontorerne, og at Arbejdstilsynets tilsynsførende vurderede, at der umiddelbart var varmt ved tilsynsbesøget.

Arbejdstilsynet påbød på den baggrund virksomheden at undersøge temperaturen på virksomhedens kontorer.

Regler

Det fremgår af § 21, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan forlange, at en virksomhed skal lade foretage undersøgelser for at konstatere, om arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige.

Det fremgår af § 31, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, at temperaturen i arbejdsrum i arbejdstiden skal være tilpasset den menneskelige organisme under hensyn til de anvendte arbejdsmetoder og den fysiske belastning, som de ansatte udsættes for.

I Arbejdstilsynets At-vejledning A.1.12 om temperatur på faste arbejdssteder fremgår, at temperaturen normalt ikke må overstige 25° C ved stillesiddende arbejde.

Afgørelse

Et enigt Arbejds miljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle undersøge temperaturen i kontorerne, idet Arbejdstilsynet ikke havde oplyst om temperaturen udendørs, den dag Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg og heller ikke beskrev forhold, der eventuelt kunne medvirke til udvikling af varme i kontorerne, herunder fx hvordan kontorerne var bemandede og indrettet.

Nævnet vurderede, at det ikke er tilstrækkeligt til et påbud om, at virksomheden skulle måle temperaturen over en periode, at ansatte mente, at der var varmt om sommeren, at døre og vinduer blev åbnet, når der var varmt i kontorerne, at der var løse ventilatorer i kontorerne, og at Arbejdstilsynets medarbejder vurderede, at der umiddelbart var varmt ved tilsynsbesøget (j.nr. 5900136 -11).

Sag nr. 5 - Ophævelse af påbud om at sikre forsvarlig rengøring under borde
Arbejds miljøklagenævnet ophævede påbud om at sikre forsvarlig rengøring under borde, så ansatte ikke udsættes for dårligt indeklima, idet Arbejdstilsynet ikke har konstateret ophobet støv ved eller mellem de løse ledninger på gulvet under bordene. Arbejdstilsynet havde ikke dokumenteret, at de løse ledninger på gulvet betød, at der ikke blev gjort tilstrækkeligt rent, så det belastede indeklimaet.

Arbejdstilsynet havde ved et tilsynsbesøg konstateret ledninger på gulvene under borde, og beskrev, at der mange steder lå ledninger i "ormegårde" under arbejdsborde.

Arbejdstilsynet afgav på den baggrund påbud om, at virksomheden skulle sikre forsvarlig rengøring under bordene, så de ansatte ikke belastes af dårligt indeklima.

Virksomheden klagede over afgørelsen og anførte, at man ikke kunne genkende oplysningen og oplyste, at der ikke var tale om et normalt og generelt billede af forholdene.

Regler

Det fremgår af § 42, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, at der på arbejdsstedet skal være forsvarlige forhold for udførelsen af oprydning, rengøring og vedligeholdelse, så arbejdet hermed kan ske uden fare for sikkerhed og sundhed for såvel dem, der udfører dette arbejde, som for andre beskæftigede på virksomheden.

Afgørelse

Et enigt Arbejds miljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle sikre forsvarlig rengøring under bordene, så ansatte ikke blev belastet af dårligt indeklima.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ikke har konstateret ophobet støv ved eller mellem de løse ledninger på gulvet under bordene, og at Arbejdstilsynet ikke beskrev, om de ansatte havde gener fra indeklimaet.

Arbejds miljøklagenævnet fandt derfor, at Arbejdstilsynet ikke har dokumenteret, at de løse ledninger på gulvet under bordene betød, at der ikke blev gjort tilstrækkeligt rent, så det belastede indeklimaet (j.nr. 5900137 -11).

Sag nr. 6 - Krav til indretning af faste arbejdspladser, hvor der benyttes bærbar computer

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at en virksomhed skulle indrette og forsyne skærmarbejdspladser med inventar i henhold til lovgivningen, da de ansatte havde en ar-

bejdsdag på henholdsvis 6 og 4¼ timer, hvor de arbejdede ved en bærbar computer regelmæssigt, og i en ikke ubetydelig del af deres normale arbejdstid.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at tastaturet ikke kan skråtstilles og ikke kan adskilles fra skærmen, hverken arbejdsbord eller skærm kan indstilles i højden til den person, der skal benytte arbejdspladsen, og der ikke er særbelysning (arbejds-lampe).

Ved et tilsynsbesøg på en kontorarbejdsplads konstaterede Arbejdstilsynet blandt andet, at der var indrettet arbejdspladser til telefoninterviewere og supervisorere, hvis arbejde primært består af at ringe og registrere oplysninger på computere.

Arbejdspladserne var indrettet som "celler" med faste skærme ved siderne. Skærme-
ne er beklædt med lydisolerende skumgummi. Hver arbejdscelle er 0,9 meter bred,
0,8 meter dyb og har en fast bordhøjde på 0,73 meter.

De ansatte arbejder ved bærbare computere og med "headset". Der er ikke særskilt tastatur og mus til computerne, arbejdspladserne anvendes af skiftende ansatte, og der er ikke særbelysning ved arbejdspladserne.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at indrette og forsyne skærmarbejdspladserne med inventar i henhold til lovgivningen.

Regler

Det fremgår af § 38 og § 42, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilret-
telægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og at ar-
bejdsstedet skal indrettes sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 30, stk. 1 og stk. 2, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders ind-
retning, at der på arbejdsstedet skal findes passende inventar, og at stole, arbejds-
borde og lignende, der anvendes ved skiftende arbejdsopgaver eller af skiftende per-
sonale, i fornødent omfang skal være indstillelige.

Det fremgår af § 3, i bekendtgørelsen om arbejde ved skærmterminaler, at ved ar-
bejde, hvor en ansat regelmæssigt og i en ikke ubetydelig del af sin normale arbejds-
tid anvender en skærmterminal, gælder særlige krav om indretningen, herunder § 5
og bekendtgørelsens bilag.

Det fremgår af § 5, i samme bekendtgørelse, at skærmterminalarbejdspladsen skal
indrettes i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelsens bilag.

Af bekendtgørelsens bilag, Pkt. 1 c, Pkt. 2 a, og Pkt. 2 b fremgår, at tastaturet skal
kunne skråtstilles og være adskilt fra skærmen, at skærmterminalarbejdspladsen
skal være dimensioneret og indrettet således, at der er tilstrækkelig plads til at skifte
arbejdsstilling og arbejdsbevægelser, og at almenbelysning og særbelysning (ar-
bejdslamper) skal sikre tilstrækkelig belysning.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomhe-
den skulle indrette og forsyne skærmarbejdspladserne med inventar i henhold til lov-
givningen.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at de ansatte arbejder hver arbejdsdag ved
en skærmterminal. Arbejdet består i at foretage telefonsamtaler, hvor resultatet re-
gistreres via en bærbar computer.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at de ansatte, der havde en arbejdsdag på henholdsvis 6 og 4¼ timer, hvor de arbejdede ved en bærbar computer, regelmæssigt og i en ikke ubetydelig del af deres normale arbejdstid arbejder ved en skærmterminal. Arbejdet er derfor omfattet af reglerne om skærmarbejdspladser.

Det var uden betydning, at de ansatte i gennemsnit arbejdede 39-40 timer om måneden, idet en væsentlig del af arbejdstiden var skærmarbejde, og dette udgjorde mere end 2 timer af den enkelte arbejdsdag.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde desuden vægt på, at tastaturet ikke kan skråtstilles og ikke kan adskilles fra skærmen, hverken arbejdsbord eller skærm kan indstilles i højden til den person, der skal benytte arbejdspladsen, og der ikke er særbelysning (arbejdslampe) (j.nr. 5900138-11).

Sag nr. 7 - Krav om at ansatte ikke udsættes for udstødningssgas fra kundebiler i en hal

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en virksomhed skal sikre, at de ansatte ikke udsættes for unødigt påvirkning af udstødningssgasser i en hal, idet der færdes ansatte i hallen, hvor luften forurenes af udstødningssgas fra kundebiler, og det er muligt at undgå forureningen.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg i et byggemarked, hvor der i åbningstiden dagligt kører mellem 25 og 75 biler gennem en hal. Hallen har portåbninger i begge ender, og portåbningerne er 5 x 6 meter. Kun i ekstreme vejsituationer er porten i vindside lukket. Der er ingen mekanisk udsugning i hallen.

Det er en del af konceptet, at kunderne kører direkte ind i hallen for at hente varer. Kunden stopper bilens motor, mens varerne bliver fundet frem.

De ansatte færdes i hallen cirka 50 procent af arbejdstiden, mens resten af arbejdstiden foregår på kontoret, der er et særskilt rum med mulighed for ventilation ud til det fri.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om, at virksomheden skal sikre, at medarbejdere under udførelsen af deres arbejde ikke udsættes for luft, der er forurenede af udstødningssgasser.

Regler

Det fremgår af § 16, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at unødigt påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om at sikre, at de ansatte under udførelse af deres arbejde ikke udsættes for unødigt påvirkning af luft, der er forurenede med udstødningssgasser.

Et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at de ansatte færdes i en hal, der tilføres luftforurening i form af udstødningssgas fra kundebiler.

Flertallet lagde desuden vægt på, at det er muligt at undgå forurening fra kundebiler, idet virksomheden fx kan betjene kunderne på anden måde end ved, at kunderne kører ind i hallen.

Flertallet lagde endelig vægt på, at udstødningssgas indeholder flere sundhedsskadelige stoffer og materialer.

Flertallet bemærkede, at det ikke er antallet af biler, der har betydning for afgørelsen, men alene det forhold, at luften i hallen, hvor der er ansatte, tilføres en forurening, der kan undgås, fordi der kan findes andre løsninger.

Mindretalsudtalelse

Et nævnsmedlem fandt, at Arbejdstilsynet ikke på tilstrækkelig vis har dokumenteret en risiko for de ansatte (j.nr. 5900082-11).

Sag nr. 8 - Delvis fastholdelse af påbud om at tage defekt el-værktøj ud af drift

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at en virksomhed straks skulle sikre mod ulykkesfare ved el-stød fra de elektriske maskiner og værktøj, som havde defekte ledninger, og tage disse ud af drift.

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste påbuddet, der vedrørte en rundsav og slibemaskine, idet det ikke var tilstrækkeligt oplyst om disse maskiner havde en defekt.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at en ansat på en byggeplads arbejdede med el-værktøj med defekter.

Arbejdstilsynet vurderede, at der var stor risiko for stød og alvorlig tilskadekomst, idet der blev arbejdet med el-håndværktøj og el-ledninger med defekter.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at virksomheden straks skulle sikre mod el-stød ved at tage defekt el-værktøj ud af drift.

Regler

Det fremgår af § 15, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at et teknisk hjælpemiddel skal tages ud af drift, hvis der opstår fejl eller skade på et teknisk hjælpemiddel, som kan medføre ulykkes- eller sundhedsfare.

Afgørelsen

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt delvist Arbejdstilsynets påbud, således at virksomheden straks skulle sikre mod ulykkesfare ved el-stød fra de elektriske maskiner og værktøj med defekte ledninger ved at tage værktøjet ud af drift, indtil manglerne er afhjulpet.

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste den del af afgørelsen, der vedrørte en rundsav og slibemaskine, som ikke var forsynet med jordforbindelse og ledning med beskyttelsesleder, idet nævnet fandt, at sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at nævnet kunne træffe afgørelse vedrørende disse maskiner.

Nævnet lagde herved vægt på, at påbuddet efter sin formulering drejede sig om defekt el-værktøj, og at den anvendte regel omfatter skader og fejl på det tekniske hjælpemiddel. I sagen var det alene oplyst, at maskinerne ikke var forsynet med jordforbindelse og ledning med beskyttelsesleder og ikke, hvorvidt dette var en mangel ved værktøjet (j.nr. 5900325-11).

Sag nr. 9 - Lovpligtig uddannelse ved arbejde med isocyanater

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at en virksomhed straks skulle sikre, at ansatte, som arbejder med isocyanater, og som ikke har kvalifikationerne hertil, hverken erhvervet i Danmark eller i udlandet, har den særlige uddannelse til dette arbejde.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg hos virksomheden og konstaterede, at ansatte på en byggeplads arbejdede med et produkt, der indeholder epoxy/isocyanater. Det blev oplyst, at produktet blev brugt til fugning.

Det blev endvidere oplyst, at de ansatte, der arbejdede med produktet, ikke havde gennemgået den særlige uddannelse om arbejde med epoxy og isocyanater.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sikre, at danske statsborgere, som arbejdede med stoffer, der indeholder isocyanater, havde lovpligtig uddannelse.

Regler

Det fremgår af § 5, i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, jf. bilag III, Pkt. 7, at arbejde med epoxyharpikser og isocyanater kun må udføres af personer, som har gennemgået en særlig uddannelse udarbejdet af arbejdsmarkedets organisationer og godkendt af direktøren for Arbejdstilsynet.

Det fremgår af § 1 og § 2, i bekendtgørelse om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer erhvervet i udlandet, at personer, som har til hensigt at arbejde med epoxy og isocyanater på baggrund af erhvervsmæssige kvalifikationer erhvervet i udlandet, kun kan påbegynde arbejdet, hvis Arbejdstilsynet har anerkendt deres erhvervsmæssige kvalifikationer.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, således, at virksomheden straks skulle sikre, at ansatte, som arbejder med stoffer indeholdende isocyanater, og som ikke har erhvervsmæssige kvalifikationer hertil, hverken erhvervet i Danmark eller i udlandet, har en særlig uddannelse til at arbejde med produktet.

Det betyder, at ansatte, som ikke har de erhvervsmæssige kvalifikationer hertil, hverken erhvervet i Danmark eller i udlandet, skal have den særlige uddannelse til at arbejde med isocyanater (j.nr. 5900326-11).

Sag nr. 10 - Påbud til autoværksted om effektiv procesudsugning til forbehandling i form af spartling, indeholdende styren

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en virksomhed skulle sørge for en tilstrækkelig mekanisk ventilation, samt bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til løsning af arbejdsmiljøproblemet, idet Arbejdstilsynet ved en røgtest havde konstateret, at den eksisterende mekaniske ventilation ikke var tilstrækkelig.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på et autoværksted og konstaterede, at der blev udført arbejde med autolakering af biler samt arbejder, der er forbundet hermed, herunder for- og efterbehandling.

Der foregik forbehandling i form af spartelarbejde med et styrenholdigt produkt med en MAL-kode på 4-6, hvilket er udtryk for, at anvendelsen af produktet er forbundet med stor sundhedsrisiko. Endvidere er styren på Arbejdstilsynets liste over kræftfremkaldende stoffer.

Arbejdstilsynet udførte en røgtest, der viste, at røgen ved bilens bagende, tag og sider steg op gennem åndedrætszonen på den person, som opholdt sig ved bilen, og da røgen steg op over hovedhøjde, spredte den sig i rummet uden tydeligt at bevæge sig i en bestemt retning.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at etablere effektiv procesudsugning til forbehandling i form af spartling, indeholdende styren samt et rådgiverpåbud.

Nævnet fastholdt afgørelsen, idet nævnet fandt at ventilationen ikke var tilstrækkelig.

Regler

Det fremgår af § 48, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at stoffer og materialer med egenskaber, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed, kun må anvendes ved arbejdsprocesser og -metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme.

Det fremgår af § 13, i bekendtgørelsen om arbejde med kodenummererede produkter, at der ved arbejde med produkterne mindst skal træffes de sikkerhedsforanstaltninger, der er angivet i bilagene til kodenumberbekendtgørelsen.

Det fremgår af bekendtgørelsens bilag 7, at for- og efterbehandling samt klargøring af emner, der medfører luftforurening eller risiko for sundhedsfarlige arbejdsoperationer skal ske i lukket anlæg, sprøjteboks, sprøjtekabine eller i særlige rum udstyret med tilstrækkelig mekanisk ventilation.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet, således at virksomheden skal etablere tilstrækkelig mekanisk ventilation, der effektivt sikrer de ansatte ved spartelpladserne i klargøringen til autolakering samt bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved røgtesten havde konstateret, at den eksisterende mekaniske ventilation ikke var tilstrækkelig.

Flertallet lagde desuden vægt på, at der ved spartlingen blev benyttet et produkt med MAL-kode 4-6 indeholdende farlige og kræftfremkaldende stoffer, og at arbejde med produktet er omfattet af reglerne om kodenummererede produkter.

Mindretalsudtalelse

Et nævnsmedlem fandt, at sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at afgørelsen om tilstrækkelig mekanisk ventilation, og dermed heller ikke rådgiverpåbuddet kan fastholdes (j.nr. 5900155-11 og 5900156-11).

Nyhedsbrev nr. 10/2011

Arbejds miljøklagenævnet har i november måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 - Påbud om forsvarlig anvendelse af CE-mærket maskine på grund klemningsrisiko

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at de ansatte på en virksomhed var udsat for en ulykkesrisiko i forbindelse med arbejde med en pottemaskine, idet Arbejdstilsynet konstaterede, at det var muligt at komme alvorligt til skade. Det er efter reglerne virksomhedens ansvar, at arbejdet med en CE – mærket maskine er sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Ved et tilsynsbesøg på et gartneri konstaterede Arbejdstilsynet, at en virksomhed anvendte en automatisk pottemaskine, hvor det var muligt for de ansatte, som arbejder med maskinen, at række ind i bevægelige maskindele med risiko for at komme alvorligt til skade. Den automatiske pottemaskine var CE – mærket.

Arbejdstilsynet påbød, at virksomheden skulle sikre at anvendelsen af maskinen kan ske sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Virksomheden anførte i klagen, at maskinen var købt som ny hos en leverandør, og virksomheden gik derfor ud fra at maskinen opfyldte gældende regler.

Virksomheden anførte desuden, at Arbejdstilsynet tidligere havde været på tilsynsbesøg på virksomheden uden at gøre indsigelser over for pottemaskinen.

Regler

Det fremgår af § 45, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at tekniske hjælpemidler, herunder maskiner skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Det fremgår af § 4, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at anvendelse af tekniske hjælpemidler, herunder maskiner skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

Afgørelse

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet fandt at de ansatte på virksomheden var udsat for en ulykkesrisiko i forbindelse med arbejdet med pottemaskinen.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at det var muligt at få fingre og hænder i klemme i maskinen med risiko for at komme alvorligt til skade.

Arbejds miljøklagenævnet bemærkede, at det efter reglerne om anvendelse af tekniske hjælpemidler er virksomhedens ansvar, at arbejdet med den CE – mærkede maskine er sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det forhold, at Arbejdstilsynet tidligere har været på tilsynsbesøg uden at gøre indsigelser, kan skyldes andre forhold, og betyder ikke en godkendelse af virksomhedens brug af maskinen (j. nr. 5900357-11).

Sag nr. 2 - Påbud om forsvarlig anvendelse af ældre - ikke CE-mærkede maskiner

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en virksomhed skulle sikre, at ældre maskiner anvendes på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde, så der i en nødsituation kan ske hurtig standsning af maskinerne fra hensigtsmæssige steder, idet der ikke var nødstop på maskinerne, og at det var forbundet med fare at anvende maskinerne.

Ved et tilsynsbesøg på et gartneri konstaterede Arbejdstilsynet, at virksomheden anvendte ældre, ikke CE - mærkede svøbemaskiner, som ikke var udstyret med nødstop, selvom der var en ulykkesrisiko i form af klemningsrisiko forbundet med betjeningen af maskinerne, idet maskinerne ikke kunne afbryde en bestilt handling, og efter start skulle køre handlingen færdig.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at sikre de ældre svøbemaskiner ved hjælp af nødstop.

Virksomheden anførte, at Arbejdstilsynet tidligere havde været på tilsynsbesøg på virksomheden uden at gøre indsigelser over for svøbemaskinerne.

Regler

Det fremgår af § 45, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at tekniske hjælpemidler, herunder maskiner skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Det fremgår af § 4, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at anvendelse af tekniske hjælpemidler, herunder maskiner skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde.

Det fremgår af § 5, stk. 4, i samme bekendtgørelse, at der hvis anvendelsen af et teknisk hjælpemiddel indebærer risiko for sikkerhed og sundhed foretages egnede foranstaltninger til at imødegå denne, som f.eks. sikkerhedstekniske forholdsregler, der sikrer en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig udførelse af det pågældende arbejde.

Det fremgår af § 6, i samme bekendtgørelse, at et teknisk hjælpemiddel kun må anvendes, hvis det opfylder de krav, der gælder for dets konstruktion, udstyr, sikring m.v. ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og andre særlige regler, der måtte være fastsat herom.

Det fremgår af § 41, stk. 2, i bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler, som gælder for ældre ikke CE mærkede maskiner, at standsning af funktioner eller arbejdsprocesser skal kunne ske hurtigt fra hensigtsmæssige steder på eller ved hjælpemidlet.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud, således at virksomheden skal sikre, at de ældre svøbemaskiner anvendes på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuld forsvarlig måde, så der i en nødsituation kan ske hurtig standsning af maskinernes funktion fra hensigtsmæssige steder på eller ved maskinerne.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved et tilsynsbesøg konstaterede, at standsning af maskinerne ikke kan ske hurtigt fra hensigtsmæssige steder, idet der ikke var nødstop på maskinerne, og at det er forbundet med fare, da maskinen efter tryk på startknappen kører en omgang, uanset startknappen slippes.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der var et klemsted ved maskinernes udløb, og det var muligt at række ind til et klemsted fra betjeningssiden, ligesom det er muligt at aktivere maskinen fra bagsiden, hvor der også fandtes klemsteder.

Det forhold, at Arbejdstilsynet tidligere har været på tilsynsbesøg uden at gøre indsigelser, kan skyldes andre forhold, og betyder ikke en godkendelse af virksomhedens brug af maskinen (j. nr. 5900358-11).

Sag nr. 3 - Påbud om at standse arbejde udført uden fastgjort faldline

Arbejds miljøklagenævnet fandt det berettiget, at Arbejdstilsynet havde standset arbejdet på en byggeplads, idet de ansatte ikke var sikret mod nedstyrtning, og der derfor var overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhed på grund af faren for nedstyrtning. Det havde derfor ikke betydning, at virksomheden havde givet instruktion og ført tilsyn.

Arbejdstilsynet konstaterede to ansatte fra en virksomhed arbejde i 20-22 meters højde i gang med at opstille overdækning af et facadestillads. Begge ansatte var iført faldsikringsudstyr, men faldlinen var ikke fastgjort til et forankringspunkt.

Arbejdstilsynet afgav påbud om at standse arbejdet med overdækningen indtil der var en effektiv sikkerhed mod nedstyrtning.

Virksomheden havde i klagen anført, hvilke forholdsregler og initiativer, som virksomheden havde iværksat, for at få de ansatte til at benytte faldsikringsudstyr efter hensigten, og virksomheden vurderede derfor, at et eventuelt ansvar måtte pålægges de ansatte.

Virksomheden oplyste, at de to ansatte montører begge har en 2 – årig stilladsmonteruddannelse, og at de ved ansættelse har bekræftet, at de er bekendt med regler om brug af faldudstyr.

Arbejdslederen havde inden arbejdet mundtligt informeret de ansatte om, at de skulle fastgøre sig med deres faldudstyr.

Regler

Det fremgår af § 77, stk. 2, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan påbyde at en fare straks imødegås, herunder at arbejde i øvrigt standses, hvis Arbejdstilsynet skønner det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed.

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 37, i bekendtgørelse om bygge- og anlægsarbejde, at der ved arbejde med risiko for nedstyrtning eller gennemstyrtning skal etableres kollektive sikkerhedsforanstaltninger, der effektivt sikrer mod nedstyrtning eller gennemstyrtning.

Faldsikringsudstyr kan kun vælges til arbejdsopgaver, hvor sikkerhedsforanstaltninger til kollektiv beskyttelse ikke med rimelighed kan anvendes på grund af arbejdets art og karakter.

Afgørelse

Et enigt Arbejds miljøklagenævnet vurderede, at det var berettiget, at Arbejdstilsynet havde standset arbejdet på byggepladsen.

Nævnet lagde vægt på, at de ansatte ikke var sikret mod nedstyrtning til et lavere niveau, og at der var overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhed og sundhed på grund af fare for nedstyrtning.

Nævnet bemærkede til klagen, at Arbejdstilsynet har standset arbejdet på grund af den overhængende, betydelige fare, og at det derfor ikke har betydning, at virksomheden har givet instruktion og ført tilsyn.

Nævnet henviste i øvrigt til Arbejdstilsynets oplysning om, at virksomhedens argumenter om instruktion og tilsyn kan have betydning under en eventuel straffesag. Det er Arbejdstilsynet, som træffer beslutning om, hvorvidt der skal foretages politi-anmeldelse (j. nr. 5900167-11).

Sag nr. 4 - Krav om kontrol af trykluftanlæg til brug for luftforsynet åndedrætsværn

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at en virksomhed skulle sikre kontrol af trykluftanlæg, og at der foretages de nødvendige målinger for at gennemføre kontrollen, idet virksomheden ikke kunne dokumentere, at der var foretaget jævnlig kontrol af trykluftanlægget, og anlægget havde luftindtag i et kælderrum, hvor der var fugtafregninger på vægge og loft, og skimmelsvamp i loftet.

Arbejdstilsynet besigtigede en virksomheds trykluftanlæg til luftforsynet åndedrætsværn.

Virksomheden kunne ikke fremvise dokumentation for, at der var foretaget en helhedsvurdering af det samlede trykluftanlæg, samt målinger af kvaliteten i anlægget.

Anlægget stod opstillet i en kælder, hvor det havde luftindtag. Der var tydelige fugtafregninger på loft og vægge, og der var enkelte steder skimmelsvamp i loftet.

Arbejdstilsynet vurderede, at der ikke var sikkerhed for, at åndemiddelluften var af forsvarlig kvalitet og egnet til indånding ved udtag fra anlægget og gav virksomheden påbud om at gennemføre en helhedsvurdering af anlægget.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 16, i bekendtgørelse om arbejdets udførelse, at unødigt påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling.

Det fremgår af § 24, i samme bekendtgørelse, at der skal føres effektiv kontrol med, at de sundhedsskadelige påvirkninger, imødegås.

Hvor der kan opstå sundhedsfare på grund af gasser, dampe og støv hidrørende fra stoffer og materialer eller på grund af støj og stråling, skal arbejdsgiveren sørge for, at det jævnligt, eller hvor det er nødvendigt, til stadighed kontrolleres, om forholdene er i orden, herunder foretage de nødvendige målinger for at gennemføre kontrollen. Måleresultater skal opbevares og på forlangende fremvises for Arbejdstilsynet.

Det fremgår af § 7, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at opstilling af et teknisk hjælpemiddel skal være sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det skal herunder sikres, at faremomenter er effektivt imødegået, og placering og opstillingsmåde er forsvarlig under hensyn til de omgivende forhold.

Det fremgår af § 14, i samme bekendtgørelse, at det ved passende eftersyn og vedligeholdelse skal sikres, at et teknisk hjælpemiddel til stadighed under anvendelse holdes i forsvarlig stand.

Skilte, opslag og anden mærkning på et teknisk hjælpemiddel med oplysninger om dets data, betjening m.v. og eventuelle risici skal holdes synlige og tydelige.

Afgørelse

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse således, at virksomheden skulle sikre, at det kontrolleres, at trykluftanlægget er i forsvarlig stand, herunder at der foretages de nødvendige målinger for at gennemføre kontrol heraf.

Nævnet lagde vægt på, at virksomheden ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg ikke kunne dokumentere, at det jævnligt kontrolleres, om forholdene vedrørende trykluftanlægget er i orden, herunder at der foretages de nødvendige målinger for at gennemføre kontrol af, om anlægget er i forsvarlig stand.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der er forhold, der kunne tyde på, at åndemidde luften ikke er af forsvarlig kvalitet og dermed ikke egnet til indånding ved udtag fra anlægget, idet Arbejdstilsynet konstaterede, at anlægget har luftindtag i det kælder rum, hvor det er placeret, at der er tydelige fugtaftegninger på vægge og loft, og at der enkelte steder er skimmelsvamp i loftet (j. nr. 5900043-11).

Nyhedsbrev nr. 11/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i december måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 - Påbud om at håndtere skotøjsæsker sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ved placering på lagerhylde i en butik

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om forsvarlig håndtering af skotøjsæsker på en hylde i en højde på 2,3 meter stående på en 1,1 meter høj stige i en skotøjsbutik.

Virksomheden skal sikre, at det tekniske hjælpemiddel, der anvendes ved opfyldning og rokering af skotøjsæsker på butikkens øverste hylde, er egnet eller tilpasset hertil, så anvendelsen er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig.

Ved et tilsynsbesøg i en skotøjsbutik konstaterede Arbejdstilsynet, at de ansatte arbejdede stående på det øverste trin på en trappestige i en højde af 111 cm.

Arbejdet bestod i placering og rokering af skotøjsæsker med fodtøj på butikkens øverste lagerhylde i en højde på 230 cm fra butiksgulvet til de lavest placerede skotøjsæsker og 330 cm fra butiksgulvet til de øverste skotøjsæsker.

Arbejdstilsynet fandt ikke stigen egnet til arbejdet og gav virksomheden påbud om at anvende et egnet teknisk hjælpemiddel i forbindelse med opfyldning/rokering af skotøjsæskerne på lagerhylderne.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 5, stk. 1, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at et teknisk hjælpemiddel, der anvendes ved udførelsen af et arbejde, skal være egnet eller tilpasset hertil, så anvendelsen er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet, således at virksomheden skal sikre, at det tekniske hjælpemiddel, der anvendes ved opfyldning og rokering af skotøjsæsker på butikkens øverste hylde, er egnet eller tilpasset hertil, så anvendelsen er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig.

Et flertal af nævnets medlemmer fandt således, at arbejdet ikke var planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet der er risiko for, at de ansatte mister balancen på trappestigen, da de ansatte ved at stå på trappestigens øverste trin giver et højtliggende tyngdepunkt, som samtidig påvirkes af, at de ansatte skal løfte, bære og placere skotøjsæskerne på lagerhylderne.

Flertallet lagde herved vægt på trappestigens højde i forhold til, at der arbejdes stående på trappestigens øverste trin, samtidig med at der med begge hænder løftes og bæres kasser med fodtøj op til hylden op til en højde på 330 cm.

Flertallet lagde desuden vægt på det oplyste om, at placering og rokering af skotøjsæsker til og på overlageret sker dagligt, at arbejdet med opfyldning foregår 2-3 gange om ugen, hvor der skal placeres 20-25 kasser på lagerhylderne, og at der bæres 1-5 skotøjsæsker ad gangen.

Mindretalsudtalelse

Et mindretal på 1 medlem, fandt ikke grundlag for påbuddet, idet medlemmet ikke fandt, at der er overensstemmelse mellem sagens faktiske oplysninger, og de forhold, der er lagt til grund for afgørelsen (j. nr. 5900258-11).

Sag nr. 2 - Påbud om at sikre mod generende blænding fra vinduer og lyse vægge, og reflekser på pc-skærme

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om at sikre mod generende blænding fra vinduer og lyse vægge og generende reflekser på pc-skærme i skrankeområdet på et bibliotek, idet de ansatte blev generet af solens stråler, lysets genskær fra vinduer og rummets lyse flader, og reflekser i pc-skærme, og idet generende sollys og genskin kan medføre risiko for muskelspændinger og hovedpine.

Ved tilsynsbesøg på et bibliotek konstaterede Arbejdstilsynet generende blænding fra solens stråler og lysets genskær fra vinduer og rummets lyse overflader og kraftigt genskin fra computerskærmene i bibliotekets skrankeområde.

Der arbejder 2-4 ansatte ved skrankeområdet. De ansatte arbejder i skrankeområdet i minimum 3 timer om dagen og normalt 5-6 timer om dagen.

Arbejdstilsynet gav kommunen påbud om at sikre mod generende sollys og genskin i skrankeområdet på biblioteket.

Regler

Det fremgår af 42, i arbejdsmiljøloven, at arbejdsstedet skal være indrettet således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 25, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, at vinduer og ovenlys skal være udført, placeret og eventuelt afskærmet således, at de ikke medfører blænding.

Det fremgår af § 3, stk. 1 og § 5, i bekendtgørelsen om arbejde med skærmterminaler, at arbejde, hvor en ansat regelmæssigt og i en ikke ubetydelig del af sin normale arbejdstid anvender en skærmterminal, skal opfylde bekendtgørelsens særlige krav til skærmterminaler, som anført i bekendtgørelsens bilag.

Det fremgår af bilag 1, pkt. 1b og 2c, i bekendtgørelsen om arbejde med skærmterminaler, at skærmterminalarbejdspladsen skal være indrettet således, at lyskilder, såsom vinduer og andre åbninger, gennemsigtige eller gennemskinnelige vægge samt lysfarvet udstyr eller lysfarvede vægge ikke forårsager direkte blænding og ikke medfører generende reflekser på skærmen.

Vinduerne skal være forsynet med en passende indstillelig afskærmning, som kan dæmpe det dagslys, der falder ind på skærmterminalarbejdspladsen.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, således at kommunen skal sikre mod generende blænding fra vinduer og lysfarvede vægge og generende reflekser på pc-skærme i skrankeområdet på kommunens bibliotek.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved flere tilsynsbesøg havde oplevet solens stråler og lysets genskær fra vinduer og rummets lyse overflader og kraftigt genskin fra computerskærmene i skrankeområdet som generende.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde herved vægt på, at de udvendige vindueslameller, som normalt anvendes til lodrette vinduer, anvendes til skråvinduer, og at solens stråler derfor imod hensigten passerer imellem lamellerne. Nævnet lagde desuden vægt på, at det ved tilsynsbesøgene blev oplyst, at der opleves et kraftigt genskin fra computerskærmene.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde yderligere vægt på, at de 2-4 ansatte arbejder i skrankeområdet i minimum 3 timer om dagen og normalt 5-6 timer om dagen, og at generende sollys og genskin kan medføre risiko for muskelspændinger og hovedpine (j. nr. 5900365-11).

Sag nr. 3 - Påbud med frist om at sikre forsvarlig anvendelse af en maskine, men ophævelse af strakspåbud om midlertidige foranstaltninger

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud med frist om, at en virksomhed skulle sikre, at en maskine kan anvendes sikkerhedsmæssigt forsvarligt og bruge en arbejdsmiljørådgiver til løsning af problemet, men ophævede et samtidigt givet påbud om midlertidige foranstaltninger, idet nævnet tidligere har afgjort lignende sager uden at der samtidig var givet strakspåbud om midlertidige foranstaltninger.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg på et gartneri, at det var muligt at række ind til de bevægelige maskindele på virksomhedens automatiske pottemaskine, hvorved der var en risiko for, at personer kan komme i klemme. Maskinen var ikke CE - mærket.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud med frist til at imødegå ulykkesrisiko ved anvendelsen af pottemaskinen og et påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver til løsning af problemet.

Samtidig gav Arbejdstilsynet et strakspåbud om at træffe midlertidige foranstaltninger til sikring af maskinen.

Virksomheden klagede over alle 3 påbud og anførte, at de ansatte under driften ikke kommer i nærheden af de bevægelige dele, da betjeningen ikke levner tid til dette.

Regler

Det fremgår af § 77, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Det fremgår af § 45, i arbejdsmiljøloven, at maskiner, maskindele og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige, og anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det fremgår af § 4 og § 6, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at anvendelsen skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde, og at hjælpemidlet kun må anvendes, hvis det opfylder kravene i bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler.

Det fremgår af § 13, i samme bekendtgørelse, at arbejdsgiveren skal sørge for, at hjælpemidlet kun anvendes af personer, der specielt er udpeget hertil, og som har modtaget den fornødne instruktion og oplæring.

Det fremgår af § 38, stk. 1 og stk. 2, i bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler, at det skal sikres at personer ikke kommer i berøring med farlige maskindele, og hvis fornøden sikring ikke kan opnås gennem konstruktionen, skal den gennemføres på betryggende måde ved afskærmning eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler.

Det fremgår af § 77 a, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud eller andre afgørelser efter arbejdsmiljølovgivningen skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at en arbejdsgiver skal efterkomme påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en afgørelse om overtrædelse af et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, som er angivet i bekendtgørelsens kapitel 3.

Det fremgår af § 26, i bekendtgørelsens kapitel 3, at manglende eller mangelfulde sikkerhedsforanstaltninger på alle ikke CE - mærkede tekniske hjælpemidler, hvor virksomheden ikke umiddelbart har en løsning på problemet, er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Afgørelse

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud med frist, således at virksomheden skal sikre, at anvendelsen af pottemaskinen kan ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde, og at virksomheden skal bruge en arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at den ansatte var udsat for en ulykkesrisiko ved arbejdet med pottemaskinen.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved et tilsynsbesøg havde konstateret, at det var muligt at række ind maskinens bevægelige maskindele, hvorved der var risiko for en alvorlig personskade.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets strakspåbud om midlertidige foranstaltninger, idet nævnet ikke fandt, at der er grundlag for at udstede et strakspåbud vedrørende midlertidige foranstaltninger i forbindelse med påbuddet om at sikre en forsvarlig anvendelse af maskinen.

Nævnet henviste til den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, idet nævnet tidligere har afgjort lignende sager uden samtidigt strakspåbud vedrørende midlertidige foranstaltninger (j. nr. 5900375 -11, 5900376-11 og 5900377-11).

Sag nr. 4 - Hjemvisning af påbud om fjernelse af sundhedsskadelig forurening fra udstødningsgasser ved ind- og udkørsel til skift af dæk i hal

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste et påbud om, at en virksomhed skulle fjerne sundhedsskadelig forurening fra udstødningsgasser i en værkstedshal.

Arbejdstilsynet havde ikke taget stilling til, hvordan de ansatte kunne være udsat for en sundhedsskadelig påvirkning, når der samtidig i hallen fandtes en rumventilation, som gav et luftskifte 4,3 gange i timen, og der var tale om et lokale på mindst 1000 m² med 5 meter til loftet, og der ikke var anden forurening end udstødningsgas fra få minutters ind- og udkørsel.

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at der i en virksomheds lastvognshal udskiftes og monteres dæk på større køretøjer og trailere. Hallen var ca.

32 x 33 meter og havde en loftshøjde på cirka 5 meter. Der var 6 store højseporte i den ene ende af hallen, som var opdelt i 6 vognbaner.

I hallen var der installeret en udsugningskanal i loftet i hele hallens længde og en indblæsningskanal i loftet i hele hallens bredde. Virksomheden oplyste i høringsfasen, at den grundventilation, der er i hallen, udskifter luften 4,3 gange i timen.

Det blev oplyst, at der skiftes dæk på cirka 70 køretøjer ugentligt, svarende til 12-14 køretøjer dagligt.

Arbejdstilsynet konstaterede, at et færdigmonteret køretøj var cirka 45 sekunder om at starte dieselmotoren op og køre ud af hallen. Arbejdstilsynet vurderede, at der lugtede af udstødningsgasser under udkørslen og en rum tid herefter, og at hallens mekaniske ventilation derfor ikke effektivt fjernede udstødningsgasserne så tæt ved kilden som muligt.

Arbejdstilsynet afgav på den baggrund påbud om at sikre effektiv fjernelse af sundhedsskadelige forureninger fra udstødningsgasser i lastvognshallen samt påbud om at bruge en arbejdsmiljørådgiver.

Regler

Det fremgår af § 42, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdsstedet skal indrettes således, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 35, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, at der skal etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles, hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter eller lignende, der er sundhedsskadelige.

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at en arbejdsgiver skal efterkomme påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en afgørelse om overtrædelse af et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, som er angivet i bekendtgørelsens kapitel 3.

Det fremgår af § 16, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelsens kapitel 3, at sundhedsskadelig luftforurening fra en arbejdsproces på faste arbejdssteder, hvor der ikke er etableret en effektiv mekanisk udsugning med tilførsel af frisk erstatningsluft, er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet ikke fandt, at Arbejdstilsynet i tilstrækkelig grad har taget stilling til, om de ansatte er udsat for en sundhedsskadelig påvirkning fra forurening med udstødningsgasser.

Nævnet lagde herved vægt på oplysningerne om, at de ansatte er udsat for konstaterbar påvirkning af forurening fra udstødningsgasser i op til 6 minutter, sammenholdt med, at der i hallen er etableret en rumventilation med et luftskifte 4,3 gange i timen.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at der er tale om et lokale på mindst 1000 m² med 5 meter til loftet, og daglig ind- og udkørsel af 12-14 lastbiler fordelt over hele arbejdsdagen, og at der ikke er konstateret anden forurening end udstødningsgas ved ind- og udkørsel.

Nævnet lagde endelig vægt på Arbejdstilsynets måling, som viste, at det tager en lastvogn 45-60 sekunder at starte motoren og køre ud af hallen, samt at udstødningsgassen kunne lugtes i lokalet i 4 – 5 minutter efter ind- og udkørsel.

Nævnet fandt på grund af hjemvisningen ikke grundlag for påbuddet om brug af en arbejdsmiljørådgiver (j. nr. 5900366-11 og 5900367-11).

Sag nr. 5 - Hjemvisning af påbud om at sikre, at håndtering af kasser med frugt og grønt i en butik foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste et påbud om håndtering af kasser med frugt og grønt, da det ikke var oplyst, hvordan vægten af de enkelte kasser fordeler sig, herunder hvor mange kasser der var på 12, 18 og 20 kg, og hvordan de forværende faktorer hænger sammen med vægten på kasserne, fx om det er de lette eller de tunge kasser, der løftes med forværende faktorer, og om løft under knæhøjde er foretaget med foroverbøjet ryg.

Ved et tilsynsbesøg i en købmandsbutik observerede Arbejdstilsynet arbejdet med løft af kasser med frugt og grønt og fik oplyst, at ansatte i 3 timer, 3 gange om ugen foretager løftarbejde af kasser med frugt og grønt. Kasserne vejede mindst 9 kilo.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der over 2 timer blev udført 77 løft. Det vil sige 38 løft i timen eller cirka et løft for hvert 1½ minut, og at hovedparten af løftene skete i ¾ - arms afstand, mens andre enten var i underarms afstand eller længere end i ¾ - arms afstand.

Arbejdet blev udført med løftede arme, når kasserne skulle sættes på øverste hylde, og under knæhøjde, når kasserne skulle sættes på nederste hylde eller tages nederst fra en palle.

Arbejdet foregik med asymmetri og vrid i ryggen, når kasserne blev taget fra pallen og ved afsætning på "øer".

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sikre at opfyldning af frugt og grønt foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt og påbud om at bruge en arbejdsmiljørådgiver til løsning af arbejdsmiljøproblemet.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 3, i bekendtgørelsen om manuel håndtering, at arbejde med manuel håndtering, der kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler. Hvis dette ikke er muligt, skal der træffes effektive foranstaltninger til imødegåelse af risikoen.

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at en arbejdsgiver skal efterkomme påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en afgørelse om overtrædelse af et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, som er angivet i bekendtgørelsens kapitel 3.

Det fremgår af § 9, i bekendtgørelsens kapitel 3, at løft af byrder, der udføres som et led i den sædvanlige arbejdsfunktion ved vægtgrænser, der overstiger 25 kg tæt ved kroppen, 15 kg i underarms afstand eller 7 kg i ¾ arms afstand, er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, hvis der samtidig forekommer en eller flere forværende faktorer i form af uhåndterlig eller ustabil byrde, asymmetrisk løft, løft over skulderhøjde eller under knæhøjde, bæring af byrden mere end 2 meter, utilstrækkelig plads og uhensigtsmæssigt underlag.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse om opfyldning af frugt og grønt og ophævede påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke sagen tilstrækkeligt oplyst, idet det af afgørelsen ikke fremgår, hvordan vægten af de enkelte kasser fordeler sig, herunder hvor mange kasser der var på 12, 18 og 20 kilo.

Desuden fremgik det ikke af afgørelsen, hvordan de forværrende faktorer hænger sammen med vægten på kasserne, fx om det er de lette eller de tunge kasser, der løftes med forværrende faktorer og om løft under knæhøjde er foretaget med foroverbøjet ryg.

Endelig manglede der i sagen oplysninger om pladsforholdene, og hvad de ansatte havde af øvrige opgaver.

På grund af hjemvisningen af påbuddet var der ikke grundlag for rådgiverpåbuddet (j. nr. 5900208-11 og 5900209-11).

Sag nr. 6 - Hjemvisning af afgørelse om at sikre at de akustiske forhold i et lastvognsværksted er tilfredsstillende

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste påbud om akustiske forhold, idet det var oplyst at hele loftet i hallen var lydabsorberende, samtidig med at Arbejdstilsynet havde konstateret, at akustikken alligevel var dårlig, og at der i et sådant tilfælde ikke var foretaget måling af akustikken.

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at der var meget larm i et lastvognsværksted, når der fx blev brugt slagbømler eller taget luft ud af dæk. Man kan tydeligt høre støjen, selvom man står cirka 30 meter fra støj-kilden, og at larmen blev i rummet efter støj-kildens ophør, ligesom det virkede meget larmende, selv om man stod på kontoret ved siden af værkstedet, og døren var lukket.

Værkstedets loft består af perforerede stålplader, som har en lydabsorberende effekt, og vægge og gulv består udelukkende af hårdt materiale. Der var ingen absorbenter nær de enkelte arbejdspladser.

Det blev oplyst at værkstedet er 780 m², og at højden til loft er cirka 4,8 m og cirka 5,5 meter til indersiden ved kip.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sikre, at de akustiske forhold i værkstedet er tilfredsstillende.

Klageren anførte blandt andet, at det lydabsorberende materiale i hallen udgør arealmæssigt 1 gange gulvarealet, mens kravet er 0,7 gange gulvarealet for en hal over 1000 m³ med en loftshøjde på mere end 5 meter.

Regler

Det fremgår af § 42, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 9, i bekendtgørelsen om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet, at unødigt støj skal undgås, og de akustiske forhold skal være tilfredsstillende.

Af AT-vejledning om akustik i arbejdsrum, 1. Akustik, fremgår blandt andet, at hvis der er lydabsorberende materiale spredt i rummet, men akustikken alligevel er dår-

lig, kan der være tvivl om, hvorvidt forholdene er gode nok, og det kan være nødvendigt at foretage en måling eller beregning.

Afgørelse

Et enigt Arbejds miljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse om de akustiske forhold, idet et enigt Arbejds miljøklagenævn ikke fandt sagen tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse, idet det er oplyst at hele loftet i hallen er lydabsorberende, men at Arbejdstilsynet konstaterede at akustikken alligevel er dårlig.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at der i dette tilfælde ikke er foretaget måling af akustikken og henviser til Arbejdstilsynets vejledning A.1.15, afsnit 1, om akustik i arbejdsrum, hvor der er lydabsorberende materiale i rummet, men akustikken alligevel er dårlig.

Nævnet bemærkede hertil, at det kan have betydning, at lofthøjden i hallen ikke er over 5 meter i hele hallens udstrækning, men har en varierende højde på 4,8 – 5,5 meter. Kravet til absorptionsarealet kan derfor være mindre end 0,7 gange gulvarealet (j. nr. 5900183-11).

Sag nr. 7 - Påbud om forsvarlig løft af hjul på værkstedslager og krav om anvendelse af tekniske hjælpemidler

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbud om, at en virksomhed skulle sikre forsvarligt løft af hjul på virksomhedens hjullager og bruge egnede tekniske hjælpemidler til arbejdet, idet der var tale om sundhedsskadelige løft af hjul på mellem 17,6 og 30,6 kg og dele af løftet foregik i $\frac{3}{4}$ - arms afstand med foroverbøjet ryg fra under knæhøjde til op over skulderhøjde.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at der blev løftet hjul med en vægt på mellem 17,6 og 30,6 kg. Dele af løftet foregik i $\frac{3}{4}$ - arms afstand henholdsvis med foroverbøjet ryg fra under knæhøjde og op til over skulderhøjde.

De 5 ansatte, som udførte arbejdet, løftede 1100 sæt hjul på opstillede reoler, som havde vanger op til en højde af 1,90 meter. De ansatte havde ikke tekniske hjælpemidler til rådighed ved løftene.

Arbejdstilsynet vurderede, at arbejdet indebærer sundhedsskadelige løft og gav virksomheden påbud om, at arbejdet med hjulløft på lageret i virksomhedens værksted skal planlægges og udføres forsvarligt med egnede tekniske hjælpemidler.

Klager havde under sagen oplyst, at virksomheden var indstillet på at efterkomme påbuddet ved at flytte en del af arbejdet til en anden afdeling, de resterende hjul placeres på en reol med 3 vanger, der vil blive anvendt vippetrapper, løftene under knæhøjde vil blive udført på anden måde, og ved instruktion i korrekte løfteteknikker.

Virksomheden havde trods disse oplysninger ikke tilbagekaldt klagen, da Arbejdstilsynet ikke på dette grundlag kunne vurdere om påbuddet kunne anses for efterkommet.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 3, i bekendtgørelsen om manuel håndtering, at arbejde med manuel håndtering, der kan indebære risiko for sikkerheds eller sundhed, skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Det fremgår af § 6, i samme bekendtgørelse, at egnede tekniske hjælpemidler skal bruges, når det er muligt og hensigtsmæssigt, og altid når den manuelle transport indebærer fare for sikkerhed eller sundhed.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, således at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt og med anvendelse af egnede tekniske hjælpemidler.

Arbejdsmiljøklagenævnet var enig i, at der er tale om sundhedsskadelige løft og lagde vægt på, at Arbejdstilsynet havde konstateret løft af hjul på mellem 17,6 og 30,6 kg, og at dele af løftet foregik i $\frac{3}{4}$ - arms afstand med foroverbøjet ryg fra under knæhøjde til op over skulderhøjde.

Til klagers oplysning om efterkommelsen bemærkede nævnet alene, at fristen i lighed med Arbejdstilsynets frist fortsat er 5 måneder fra nævnets afgørelse (j. nr. 5900307-11).

Arbejdsmiljøklagenævnet
og sekretariatet kan kontaktes på følgende adresse:

Ankestyrelsen
Amaliegade 25
Postboks 9080
1022 København K
Tlf.: 33 41 12 00
Arbejdsskade4ogamk@ast.dk
www.ast.dk